

Zakon o autorskom i srodnim pravima

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG",
br. 37/2011, 53/2016, 145/2021, 48/2024, 84/2024 - drugi zakon
i 100/2024.

Glava I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom utvrđuje se pravo autora književnih, naučnih i umjetničkih djela (u daljem tekstu: autorsko pravo), prava interpretatora, proizvođača fonograma, filmskih producenata, radiodifuznih organizacija, i izdavača (u daljem tekstu: srodna prava), posebna (sui generis) prava proizvođača baza podataka, autorsko ugovorno pravo, kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava i posebnih prava proizvođača baza podataka i zaštita autorskog i srodnih prava i posebnih prava proizvođača baza podataka.

Odnos autorskog i srodnih prava

Član 2

Zaštitom srodnih prava u skladu sa ovim zakonom ne ograničavaju se autorska prava i ne utiče se na njihovu zaštitu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) javan i javnost je veći broj lica koja su van uobičajenog kruga rodbine ili uobičajenog kruga poznanika;
- 2) objavljivanje je stavljanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava na dostupnost javnosti, uz dozvolu ovlaštenog lica;
- 3) izdavanje je ponuda javnosti dovoljnog broja izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog prava ili stavljanje u promet, uz dozvolu ovlaštenog lica;
- 4) originalno djelo likovne umjetnosti je original slike, kolaža, crteža, gravure, grafike, fotografije, skulpture, tapiserije, djela od keramike ili stakla i sl, koje je stvorio sam autor ili kopije koje se smatraju originalima;
- 5) ustanova kulturnog nasljeđa je javno dostupna biblioteka, muzej, arhiv i ustanova filmskog ili audio nasljeđa;
- 6) pružalac usluga dijeljenja internetskog sadržaja je pružalac usluge informacionog društva čija je glavna ili jedna od glavnih svrha da čuva i omogućava javnosti pristup velikoj količini djela zaštićenih autorskim pravom koja

su postavili korisnici i koji organizuje i promovise ta djela u svrhu ostvarivanja dobiti;

7) usluga informacionog društva je svaka usluga informacionog društva koja se uobicajeno pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim putem i na lični zahtjev primaoca usluge;

8) istraživačke organizacije su univerziteti, uključujući njihove biblioteke, istraživački institut ili bilo koji drugi subjekat, čiji je primarni cilj sprovođenje naučnih istraživanja ili sprovođenje obrazovnih aktivnosti koje uključuju i sprovođenje naučnih istraživanja na neprofitnoj osnovi ili reinvestiranjem cijele dobiti u naučno istraživanje ili u skladu sa misijom od javnog interesa koja je propisana zakonom, na način da pristup rezultatima dobijenim tim naučnim istraživanjem ne može na preferencijalnoj osnovi da ima preduzeće koje vrši odlučujući uticaj na tu organizaciju;

9) rudarenje teksta i podataka je svaka automatizovana analitička tehnika koja ima za cilj analizu teksta i podataka u digitalnom obliku radi generisanja informacija koje uključuju, ali se ne ograničavaju na obrasce, trendove i korelacije;

10) štampana publikacija je zbirka koja se sastoji uglavnom od književnih djela novinarske prirode, uključujući i druga djela ili druge predmete zaštite pod uslovom da:

- predstavlja pojedinačnu stavku u okviru periodične ili redovno ažurirane publikacije pod jednim nazivom, kao što su novine ili časopis od opšteg ili posebnog interesa, isključujući periodične publikacije objavljene u naučne ili akademske svrhe;

- ima za cilj da široj javnosti pruži informacije u vezi sa vjestima ili drugim temama, i

- je objavljena u bilo kom mediju pod inicijativom, uređivačkom odgovornošću i kontrolom pružaoca usluga.

Pružaoци usluga, kao što su neprofitne internetske enciklopedije, neprofitni obrazovni i naučni repozitorijumi, platforme za razvoj i dijeljenje računarskih programa otvorenog koda, pružaoци elektronskih komunikacionih usluga u smislu zakona kojim se uređuju elektronske komunikacije, internetske trgovine, usluge u oblaku za preduzeća i usluge u oblaku koje korisnicima omogućavaju postavljanje sadržaja za sopstvene potrebe, ne smatraju se pružaoциma usluga dijeljenja internetskog sadržaja.

Glava II

AUTORSKO PRAVO

ODJELJAK A AUTORSKO DJELO

Zaštićena djela

Član 4

Autorsko djelo je individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti, koja je izražena na određeni način, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Autorskim djelima, ako ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, smatraju se naročito:

- 1) govorna djela (predavanja, govori, besjede i sl.);
- 2) pisana djela (romani, poezija, članci, priručnici, studije, monografije, računarski programi i sl.);
- 3) muzička djela, sa riječima ili bez riječi;
- 4) dramska, dramsko-muzička, koreografska, lutkarska i pantomimska djela;
- 5) fotografska djela i djela stvorena u procesu sličnom fotografiji;
- 6) audiovizuelna djela;
- 7) djela likovne umjetnosti (crteži, grafike, slike, skulpture i sl.);
- 8) djela arhitekture (skice, planovi, izgrađeni objekti sa područja arhitekture, urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture i sl.); 9) djela primijenjene umjetnosti i industrijskog dizajna; 10) kartografska djela (turističke karte, auto karte, topografske karte, tematske karte i sl.); 11) prezentacije naučne, nastavne ili tehničke prirode (tehnički crteži, planovi, standardi, ekspertska vještačenja, trodimenzionalne prezentacije i sl.).

Elementi autorskog djela

Član 5

Nezavršeno autorsko djelo, djelovi i naslov autorskog djela smatraju se autorskim djelom ako ispunjavaju uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Prerade

Član 6

Prerade (prevodi, adaptacije, aranžmani, izmjene i sl.) autorskih djela ili drugog materijala smatraju se novim autorskim djelom ako ispunjavaju uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Zaštitom autorskog djela nastalog preradom iz stava 1 ovog člana ne ograničavaju se prava autora izvornog djela.

Zbirke

Član 7

Samostalnim autorskim djelom smatra se zbirka autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, antologije, baze podataka, zbirke dokumenata i sl.), koja s obzirom na izbor ili usklađivanje ili raspored sadržine ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Baza podataka iz stava 1 ovog člana je zbirka nezavisnih djela, podataka ili drugih materijala u bilo kojoj formi, koja je usklađena na sistematski ili metodičan način i koja je individualno dostupna elektronskim ili drugim putem.

Zaštita zbirke po ovom zakonu ne obuhvata njenu sadržinu i ne ograničava prava na samoj toj sadržini. Zaštita zbirke po ovom zakonu ne obuhvata računarske programe koji se upotrebljavaju za izradu ili rad elektronskih baza podataka. Pravo iz člana 18 ovog zakona ne primjenjuje se na zbirke.

Nezaštićene tvorevine

Član 8

Autorsko pravna zaštita ne obuhvata:

- 1) ideje, principe i otkrića;
- 2) službene tekstove iz oblasti zakonodavstva, uprave i pravosuđa;
- 3) službene prevode iz tačke 2 ovog člana;
- 4) izraze tradicionalne kulture (u daljem tekstu: folklorna djela);

5) dnevne vijesti ili druge podatke, koji imaju karakter običnih medijskih informacija.

ODJELJAK B

AUTOR

Fizičko lice

Član 9

Autor je fizičko lice koje je stvorilo autorsko djelo.

Pretpostavka autorstva

Član 10

Autorom se smatra lice čije je ime, pseudonim ili znak na uobičajen način naznačen na djelu ili naveden prilikom objavljivanja djela, dok se ne dokaže suprotno.

Ako autor nije poznat, smatra se da je lice koje je izdalo djelo ovlašteno da ostvaruje autorska prava na djelu, a ako ni ime, pseudonim ili znak tog lica nije naznačen, ovlaštenim licem smatra se lice koje je objavilo djelo.

Ako se utvrdi identitet autora djela, lice iz stava 2 ovog člana dužno je da autoru preda sve ostvarene prihode i druga prava koja proizilaze iz autorskog prava.

Koautori

Član 11

Ako je autorsko djelo stvoreno zajedničkim stvaralačkim radom dva ili više lica i čini nedjeljivu cjelinu, svi koautori imaju na djelu zajedničko autorsko pravo.

Autorska prava na djelu iz stava 1 ovog člana ostvaruju zajedno svi koautori, a koautor ne smije zabraniti ostvarivanje tih prava drugim koautorima protivno načelu savjesnosti i poštenja.

Udjeli koautora se određuju srazmjerno stvarnom doprinosu svakog koautora u stvaranju djela.

Autori spojenih djela

Član 12

Dva ili više autora mogu spojiti svoja djela radi zajedničkog iskorišćavanja.

Autorska prava na djelu iz stava 1 ovog člana ostvaruju zajedno svi autori spojenih djela, a pojedini autor ne smije zabraniti ostvarivanje tih prava drugim autorima spojenog djela protivno načelu savjesnosti i poštenja.

Udjeli autora spojenih djela određuju se srazmjerno stvarnom doprinosu svakog pojedinog autora u spojenom djelu.

ODJELJAK C

AUTORSKA PRAVA

Odsjek 1. Izvor autorskog prava

Član 13

Autor stiče autorsko pravo stvaranjem autorskog djela. Autorsko pravo obuhvata moralna prava, imovinska prava i druga prava autora.

Odsjek 2. Moralna prava

Sadržaj

Član 14

Moralnim pravima štite se duhovne i lične veze autora sa djelom.

Ostvarivanje moralnih prava može biti ograničeno samo ako je to uslovljeno načinom iskorišćavanja djela i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Pravo prve objave

Član 15

Autor ima isključivo pravo da odredi hoće li, kada, gdje i kako će se prvi put objaviti njegovo djelo.

Do prvog objavljivanja djela, samo autor ima isključivo pravo da daje javna obavještenja o sadržini djela ili da opisuje svoje djelo.

Pravo autorstva

Član 16

Autor ima isključivo pravo da bude priznat kao autor svog djela, na način da njegovo ime bude naznačeno na djelu i u vezi sa njegovim djelom.

Autor može odrediti da se njegovo pravo autorstva naznači na drugi način.

Pravo na poštovanje djela

Član 17

Autor ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom iskrivljenju, sakaćenju svog djela ili drugoj povredi u vezi sa njegovim djelom, ako se tim radnjama ugrožavaju ili mogu ugroziti njegova čast ili ugled.

Pravo pokajanja

Član 18

Autor ima isključivo pravo da u pisanoj formi opozove ustupljeno imovinsko pravo na svom djelu od sticalaca prava (u daljem tekstu: pravo pokajanja), ako za to postoje ozbiljni moralni razlozi i pod uslovom da sticalocu prava naknadi nastalu stvarnu štetu.

Sticalac prava dužan je da, u roku od tri mjeseca od prijema izjave o opozivu prava iz stava 1 ovog člana, saopšti autoru iznos nastale stvarne štete.

Ako sticalac prava ne saopšti autoru iznos nastale stvarne štete, izjava o opozivu prava proizvodi pravno dejstvo istekom roka iz stava 2 ovog člana.

Izjava o opozivu ustupljenog imovinskog prava proizvodi pravno dejstvo od dana kada autor položi obezbjeđenje nastale štete iz stava 2 ovog člana.

Odsjek 3.

Imovinska autorska prava

Sadržaj

Član 19

Imovinskim autorskim pravima štite se ekonomski interesi autora.

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani iskorišćavanje svog djela ili njegovih primjeraka.

Iskorišćavanje autorskog djela dozvoljeno je samo kada autor, pod uslovima koje odredi, ustupi odgovarajuće autorsko imovinsko pravo, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Za svako iskorišćavanje autorskog djela od strane drugog lica autoru pripada autorski honorar (u daljem tekstu: honorar), odnosno pravična naknada (u daljem tekstu: naknada), ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Vrste imovinskih prava autora

Član 20

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) pravo umnožavanja;
- 2) pravo distribuiranja;
- 3) pravo davanja u zakup;
- 4) pravo davanja na poslugu;
- 5) pravo javnog izvođenja;
- 6) pravo javnog saopštavanja sa fonograma ili videograma;
- 7) pravo javnog prikazivanja;
- 8) pravo emitovanja;
- 9) pravo reemitovanja;
- 10) pravo kablovske retransmisije;
- 11) pravo javnog saopštavanja djela koje se emituje;
- 12) pravo na drugo javno saopštavanje;
- 13) pravo stavljanja djela na raspolaganje javnosti;
- 14) pravo na preradu djela;
- 15) pravo audiovizuelne adaptacije.

Pravo umnožavanja

Član 21

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani umnožavanje, odnosno bilježenje svog djela na materijalnom nosaču, koje se vrši posredno ili neposredno, trajno ili privremeno, djelimično ili u cjelini, na bilo koji način i u bilo kom obliku.

Umnožavanje iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata grafičko umnožavanje, fotografsko umnožavanje, tonsko ili vizuelno snimanje, trodimenzionalno umnožavanje, građenje arhitektonskog objekta prema projektu i bilježenje u digitalnom obliku.

Pravo distribuiranja

Član 22

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani distribuiranje javnosti originala i kopija svog djela prodajom ili prenosom svojine na drugi način.

Distribuiranje iz stava 1 ovog člana obuhvata i nuđenje javnosti, državinu i uvoz originala ili kopija djela, ako se te radnje vrše sa namjerom njihovog distribuiranja.

Na pravo distribuiranja primjenjuje se član 42 ovog zakona.

Pravo davanja u zakup

Član 23

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani davanje originala i kopija svog djela na upotrebu na ograničeno vrijeme, uz neposrednu ili posrednu imovinsku korist (zakup).

Stav 1 ovog člana ne odnosi se na originale i kopije:

- 1) izgrađenih arhitektonskih objekata;
- 2) djela primijenjene umjetnosti i industrijskog dizajna;
- 3) stavljanje za priručnu upotrebu na licu mjesta;
- 4) koji se upotrebljavaju u okviru radnog odnosa.

Pravo davanja na poslugu

Član 24

Autor ima isključivo pravo da institucijama dostupnim javnosti dozvoli ili zabrani davanje originala ili kopija svog računarskog programa drugome na poslugu na ograničeno vrijeme, bez posredne ili neposredne imovinske koristi.

Autor ima pravo na naknadu za davanje na poslugu svojih autorskih djela u obliku bibliotečke građe u institucijama dostupnim javnosti.

Stav 2 ovog člana ne odnosi se na originale i kopije:

- 1) bibliotečkog materijala u nacionalnoj, školskim bibliotekama svih stepena i u specijalnim bibliotekama;
- 2) koji se stavljaju za priručnu upotrebu na licu mjesta u biblioteci ili za poslugu između biblioteka;
- 3) koji se upotrebljavaju u okviru radnog odnosa.

Pravo javnog izvođenja

Član 25

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) recitovanje svog književnog djela javnosti izvođenjem uživo (pravo javnog recitovanja);
- 2) izvođenje uživo javnosti svog muzičkog djela (pravo javnog muzičkog izvođenja);
- 3) predstavljanje svog djela javnosti izvođenjem uživo na pozornici (pravo javnog pozorišnog predstavljanja).

Autor ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti recitacija, izvođenja i predstavljanja iz stava 1 ovog člana, van izvornog prostora i uz pomoć zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja (pravo javnog prenošenja).

Pravo javnog saopštavanja djela sa fonograma ili videograma

Član 26

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti recitacija, izvođenja i predstavljanja, koji su snimljeni na fonogramu ili videogramu.

Pravo javnog prikazivanja

Član 27

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti svojih audiovizuelnih i fotografskih djela, likovnih djela i djela arhitekture, naučnih i tehničkih djela uz pomoć tehničkih uređaja.

Pravo emitovanja

Član 28

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani emitovanje svog djela.

Emitovanjem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se saopštavanje javnosti djela putem radijskih ili televizijskih programskih signala, namijenjenih javnosti, bežičnim sredstvima (uključujući i satelitsko emitovanje) ili žičnim (uključujući i kablovske i mikrotalasne sisteme).

Satelitskim emitovanjem iz stava 1 ovog člana smatra se i slanje programskih signala namijenjenih za javni prijem, pod kontrolom i uz odgovornost radiodifuzne organizacije, u neprekidnom komunikacionom lancu prema satelitu i nazad na zemlju.

Ako su signali kodirani, smatra se da je nastupilo satelitsko emitovanje iz stava 3 ovog člana, pod uslovom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti preko radiodifuzne organizacije ili na osnovu njenog ovlašćenja.

Satelitom iz stava 3 ovog člana, smatra se satelit koji radi na frekvencijskim područjima koja su, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronske komunikacije, rezervisana za emitovanje signala namijenjenih za javni prijem ili zatvorenu ličnu komunikaciju.

Uslovi pod kojima se odvija individualni prijem signala namijenjenog za zatvorenu ličnu komunikaciju moraju biti uporedivi sa uslovima pod kojima se odvija prijem signala namijenjenog za javnost.

Pretpostavka satelitskog emitovanja

Član 28a

Ako se autorsko djelo saopštava javnosti putem radio ili televizijskog programa satelitskim emitovanjem iz člana 28 ovog zakona, na teritoriji:

1) države članice Evropske unije ili ugovorne strane Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru, smatra se da se to saopštavanje javnosti dogodilo u toj državi članici ili ugovornoj strani Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru,

2) države koja nije država članica Evropske unije niti ugovorna strana Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru i u kojoj obim zaštite u pogledu prava satelitskog emitovanja nije obezbijeđen u skladu sa Poglavljem II Direktive Savjeta 93/83/EEZ od 27. septembra 1993. godine, smatra se da se to saopštavanje javnosti dogodilo u državi članici ili ugovornoj strani Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru u kojoj:

a) se nalazi stanica uzlazne veze (uplink) sa koje se signali sa programom prenose na satelit, ili

b) radiodifuzna organizacija ima sjedište i u kojoj se ne nalazi stanica uzlazne veze iz podtačke a ove tačke.

Pravo emitovanja autorskog djela iz stava 1 tačka 2:

- podtačka a ovog člana ostvaruje se kod operatora stanice uzlazne veze,
- podtačka b ovog člana ostvaruje se kod radiodifuzne organizacije.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Pravo reemitovanja

Član 29

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani istovremeno, nepromijenjeno i neskrraćeno emitovanje svog djela koje se emituje bežičnim putem od strane druge radiodifuzne organizacije (pravo reemitovanja).

Pravo kablovske retransmisije

Član 29a

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani istovremenu, nepromijenjenu i neskracenu retransmisiju, putem kablovskog ili mikrotalasnog sistema za javni prijem prve transmisije svog djela sadržanog u televizijskim ili radijskim programima namijenjenim za javni prijem, koja se sprovodi žicom ili putem vazduha, uključujući i satelitom, bez obzira na to kako je operator usluge kablovske retransmisije pribavio signale sa programom od radiodifuzne organizacije za potrebe retransmisije.

Retransmisija

Član 29b

Retransmisija je istovremena, nepromijenjena i neskracena retransmisija, osim kablovske retransmisije iz člana 29a ovog zakona, namijenjena za javni prijem, prve transmisije autorskog djela sadržanog u televizijskim ili radijskim programima namijenjenim za javni prijem, kada se ta prva transmisija sprovodi žicom ili putem vazduha, uključujući i satelitom, ali ne putem interneta, pod uslovom da:

1) retransmisiju vrši lice koje nije radiodifuzna organizacija koja je izvršila prvu transmisiju ili pod čijom kontrolom i odgovornošću je prva transmisija izvršena, bez obzira na to kako je lice koje vrši retransmisiju pribavilo signale sa programom od radiodifuzne organizacije za potrebe retransmisije;

2) se, kada se retransmisija sprovodi putem javno dostupne usluge elektronskih komunikacija koja omogućava pristup internetu i povezivanje sa gotovo svim krajnjim tačkama interneta, bez obzira na mrežnu tehnologiju i terminalnu opremu koja se upotrebljava, ista vrši u kontrolisanom okruženju, u kojem operator usluge retransmisije obezbeđuje sigurnu retransmisiju ovlašćenim korisnicima.

Radnje retransmisije programa moraju odobriti nosioci isključivog prava saopštavanja javnosti.

Direktni protok

Član 29c

Direktni protok je tehnički proces kojim radiodifuzna organizacija prenosi svoje signale sa programom distributeru signala na način da tokom tog prenošenja signala sa programom ti signali nijesu dostupni javnosti i nakon čega distributer signala saopštava javnosti te signale sa programom.

U smislu stava 1 ovog člana smatra se da radiodifuzna organizacija i distributer signala učestvuju u jedinstvenoj radnji saopštavanja javnosti za koju oboje treba da dobiju dozvolu nosilaca prava.

Pravo javnog saopštavanja djela koje se emituje

Član 30

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani da se njegovo djelo, koje se emituje, saopštava javnosti putem zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja.

Pravo na drugo javno saopštavanje

Član 30a

Pored prava iz čl. 28, 29, 29a, 29b i člana 30 ovog zakona, autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani drugo javno saopštavanje njegovog djela žičnim ili bežičnim sredstvima.

Pravo stavljanja djela na raspolaganje javnosti

Član 31

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani stavljanje djela na raspolaganje javnosti žičnim ili bežičnim putem, na način koji omogućava licima iz javnosti pristup djelu sa mjesta i u vrijeme koje oni odaberu.

Načelo države porijekla u pogledu prateće internetske usluge

Član 31a

Prateća internetska usluga je internetska usluga koja se sastoji u pružanju javnosti, od strane ili pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije:

1) televizijskih odnosno radijskih programa istovremeno sa ili u određenom vremenskom periodu nakon emitovanja programa od strane radiodifuzne organizacije, i

2) svih materijala koji su prateći uz to emitovanje.

Smatra se da se saopštavanje javnosti i stavljanje na raspolaganje javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žičnim ili bežičnim sredstvima, prilikom pružanja javnosti radio i televizijskih programa u pratećim internetskim uslugama od strane ili pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije, kao i umožavanje tih djela ili drugih predmeta zaštite koji su neophodni za pružanje, pristup ili korišćenje takve internetske usluge za iste programe, u svrhu ostvarivanja autorskog i srodnih prava relevantnih za te radnje, dogodilo isključivo u državi članici Evropske unije u kojoj ta radiodifuzna organizacija ima sjedište.

Načelom iz stava 2 ovog člana ne dovodi se u pitanje sloboda ugovaranja nosilaca prava i radiodifuznih organizacija, koji mogu ograničiti korišćenja tih prava.

Kod televizijskog programa stav 2 ovog člana se primjenjuje samo na sopstvene produkcije radiodifuzne organizacije koje je ta organizacija u potpunosti finansirala i na vijesti i programe o aktuelnim događajima (informativne programe), ali ne i na transmisiju sportskih događaja.

Prilikom utvrđivanja iznosa naknade za prava na koja se primjenjuje načelo države porijekla u skladu sa stavom 2 ovog člana, strane uzimaju u obzir sve aspekte pratećih internetskih usluga, naročito karakteristike usluga, uključujući trajanje internetske dostupnosti programa koji se pružaju tom uslugom, publiku i obezbijedene jezičke verzije.

Primjena kriterijuma iz stava 5 ovog člana ne isključuje obračun iznosa plaćanja po osnovu prihoda radiodifuzne organizacije.

Saopštavanje javnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata prava iz čl. 28, 29a, 29b i člana 30a ovog zakona.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Pravo na preradu djela

Član 32

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani pozorišnu adaptaciju, muzičko aranžiranje, prevođenje, promjenu ili drugu preradu djela.

Pravo iz stava 1 ovog člana obuhvata i uključivanje autorskog djela u novo djelo u nepromijenjenom obliku.

Odsjek 4.

Druga prava autora

Pravo na pristup djelu

Član 33

Autor ima pravo da od držaoca zahtijeva pristup originalu ili kopiji djela, ako je to neophodno radi umnožavanja ili prerade djela i ako se time bitno ne ugrožavaju opravdani interesi držaoca.

Autor može zahtijevati od držaoca da mu preda original djela likovne umjetnosti ili fotografije radi njegovog izlaganja u Crnoj Gori, u neprekidnom roku do 60 dana, ako za to iskaže interes od višeg značaja.

Predaja originala iz stava 2 ovog člana može se usloviti polaganjem dovoljne garancije ili zaključivanjem osiguranja u visini tržišne vrijednosti originala djela.

Autor je dužan da pristup djelu ili izlaganje djela izvrši sa što manje neprijatnosti za držaoca o svom trošku i objektivno je odgovoran za štetu na originalu ili kopiji djela.

Pravo slijeđenja

Član 34

Ako je originalno djelo likovne umjetnosti, nakon prvog otuđenja od strane autora, prodato, autor ima pravo da o prodaji bude obaviješten (u daljem tekstu: pravo slijeđenja) i pravo na naknadu u skladu sa članom 35 ovog zakona, ukoliko se prodavac, kupac ili posrednik profesionalno bave prodajom umjetničkih djela (umjetničke galerije i aukcijske kuće).

Za obaveze iz stava 1 ovog člana solidarno odgovaraju prodavac, kupac i posrednik.

Kopijama djela likovne umjetnosti iz stava 1 ovog člana smatraju se originali koje je stvorio sam autor u ograničenom broju ili po njegovom ovlašćenju drugo lice i koji su opremljeni brojem i potpisom umjetnika.

Autor se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ovo pravo može biti predmet izvršenja.

Naknada iz prava slijeđenja

Član 35

Obaveza plaćanja naknade za prava slijeđenja iz člana 34 stav 1 ovog zakona nastaje ako maloprodajna cijena originala iznosi najmanje 1000 EUR i određuje se procentualno od maloprodajne cijene bez poreza na sljedeći način:

- 1) 4% za dio cijene od 1000 do 50 000 EUR;
- 2) 3% za dio cijene od 50 000,01 do 200 000 EUR;
- 3) 1% za dio cijene od 200 000,01 do 350 000 EUR;
- 4) 0,5% za dio cijene od 350 000,01 do 500 000 EUR;
- 5) 0,25% za dio cijene iznad 500 000 EUR.

Naknada iz stava 1 ovog člana ne može preći iznos od 12.500 EUR.

Pravo na naknadu

Član 36

Autor ima pravo na dio naknade za zvučno ili vizuelno snimanje ili fotokopiranje svog djela, koje se vrši u skladu sa članom 52 ovog zakona.

Naknada za zvučno ili vizuelno snimanje naplaćuje se od prve prodaje ili uvoza:

- 1) tehničkih uređaja za zvučno ili vizuelno snimanje i
- 2) praznih nosača zvuka i slike.

Naknada za fotokopiranje naplaćuje se od prve prodaje ili uvoza tehničkih uređaja za fotokopiranje.

U slučaju umnožavanja autorskih djela fotokopiranjem ili sličnom tehnikom autor, pored prava na naknadu iz stava 3 ovog člana, ima pravo na naknadu i od pravnog ili fizičkog lica koje pruža usluge fotokopiranja uz naknadu.

Uvozom iz st. 2 i 3 ovog člana smatra se stavljanje robe u slobodan promet u skladu sa carinskim propisima.

Fotokopiranje iz stava 1 ovog člana obuhvata i druge tehničke postupke umnožavanja, a tehnički uređaji za zvučno ili vizuelno snimanje obuhvataju i druge uređaje sa sličnim efektima.

Autor se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ovo pravo može biti predmet izvršenja.

Solidarni dužnici

Član 37

Obveznik naknade iz člana 36 stav 1 ovog zakona je proizvođač, odnosno uvoznik uređaja, odnosno nosača zvuka i slike.

Proizvođač i uvoznik solidarno odgovaraju za plaćanje naknade iz člana 36 ovog zakona.

Lica iz stava 1 ovog člana ne plaćaju naknadu za uređaje i nosače koji su namijenjeni za:

- 1) izvoz;
- 2) komercijalno umnožavanje autorskih djela za koje je propisana obaveza pribavljanja dozvole nosioca prava;
- 3) umnožavanje autorskih djela za potrebe lica sa invaliditetom;
- 4) uvoz za lično i nekomercijalno korišćenje, kao sastavni dio ličnog prtljaga.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava podnosi izvještaj o tipu i broju proizvedenih ili uvezenih uređaja i nosača, kvartalno u toku kalendarske godine.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može podatke i informacije iz stava 4 ovog člana koristiti samo u svrhu ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Visina naknade

Član 38

Naknada iz člana 36 ovog zakona, koja pripada svim nosiocima prava po ovom zakonu, određuje se sporazumom koji zaključuju organizacije za kolektivno ostvarivanje prava sa proizvođačima i uvoznicima, u skladu sa članom 172 ovog zakona.

Iznosi naknade iz stava 1 ovog člana određuju se za:

- 1) svaku vrstu uređaja po komadu za zvučno snimanje i svaki uređaj za vizuelno snimanje;
- 2) svaki uređaj koji funkcioniše bez nosača zvuka i slike u dvostrukom iznosu od iznosa utvrđenog za uređaje iz tačke 1 ovog stava;
- 3) nosač zvuka i slike po komadu u zavisnosti od dužine trajanja snimka;
- 4) za svaki uređaj za fotokopiranje u zavisnosti od njegovog kapaciteta (broja kopija u minuti), kao i u zavisnosti od mogućnosti kopiranja u boji (za koji se naknada može odrediti u dvostrukom iznosu u odnosu na visinu naknade koja se odredi za crno bijele kopije) i sl.

Prilikom utvrđivanja naknade iz stava 2 ovog člana iznosi se mogu uvećati ili umanjiti u zavisnosti od primjene tehnoloških mjera iz člana 186 ovog zakona. Odsjek 4a. Posebne odredbe u vezi sa pružaocima usluga dijeljenja internetskog sadržaja

Odobrenje za pružaoca usluge dijeljenja internetskog sadržaja **Član 38a**

Pružalac usluge dijeljenja internetskog sadržaja, prilikom omogućavanja javnosti pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom koja su postavili njegovi korisnici, vrši radnju saopštavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti.

Za radnje iz stava 1 ovog člana potrebno je odobrenje nosilaca prava, u skladu sa odredbama ovog zakona o ustupanju prava.

Odobrenje iz stava 2 ovog člana obuhvata i radnje koje sprovode korisnici usluga koje spadaju u saopštavanje javnosti i stavljanje na raspolaganje javnosti, pod uslovom da korisnici ne postupaju u svrhu sticanja neposredne ili posredne ekonomske dobiti odnosno svojom aktivnošću ne ostvaruju značajne prihode.

Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se putem kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom pod uslovima iz člana 167 ovog zakona.

Saopštavanje javnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata prava iz člana 25 stav 2 i čl. 28, 29a, 29b, 30 i 30a ovog zakona.

Posljedice nedostajanja odobrenja **Član 38b**

Pružaoци usluge dijeljenja internetskog sadržaja koji ne dobiju odobrenje iz člana 38a ovog zakona odgovorni su za neovlašćene radnje saopštavanja javnosti, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti djela zaštićenih autorskim pravom, osim ako ne dokažu da su:

- 1) uložili najveći napor da dobiju odobrenje, i
- 2) uložili, u skladu sa visokim industrijskim standardima profesionalne pažnje, najveći napor da osiguraju nedostupnost posebnih djela u vezi sa kojima su nosioci prava pružaocima usluga obezbijedili relevantne i neophodne informacije, i
- 3) postupili ekspeditivno, nakon što su od nosilaca prava primili dovoljno obrazloženo obavještenje, u onemogućavanju pristupa prijavljenim djelima ili njihovom uklanjanju iz njihovih usluga i uložili najveći napor da spriječe njihovo buduće postavljanje u skladu sa tačkom 2 ovog stava.

Prilikom utvrđivanja da li je pružalac usluga ispunio svoje obaveze iz stava 1 ovog člana, a u cilju primjene načela srazmjernosti, uzima se u obzir:

- 1) vrsta i obim usluge, publika i vrsta djela koje su postavili korisnici usluge; i
- 2) dostupnost odgovarajućih i učinkovitih sredstava i njihova cijena za pružaoce usluga.

Nosilac prava treba da propisno obrazloži razloge za zahtjeve da se onemogući pristup njegovim posebnim djelima ili da se ta djela uklone.

Posebne odredbe u vezi sa novim i malim pružaocima usluga dijeljenja internetskog sadržaja **Član 38c**

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja čije su usluge bile dostupne javnosti u Evropskoj uniji kraće od tri godine i koji imaju godišnji promet manji od deset miliona eura, obračunat u skladu sa Preporukom Komisije 2003/361 od 6.

maja 2003. godine koja se odnosi na definiciju mikro, malih i srednjih preduzeća dužni su da se pridržavaju člana 38b stav 1 tačka 1 ovog zakona i postupaju ekspeditivno, po prijemu dovoljno obrazloženog obavještenja, da onemoguće pristup prijavljenim djelima ili da ta djela uklone iz svojih usluga.

Ako prosječan broj mjesečnih jedinstvenih posjetilaca usluge dijeljenja internetskog sadržaja prelazi pet miliona u prethodnoj kalendarskoj godini, primjenjuje se član 38b stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Odnos prema odredbama koje isključuju odgovornost pružalaca hostinga

Član 38d

Odredbe zakona kojim se uređuje elektronska trgovina o ograničenju odgovornosti pružaoca usluge trajnijeg skladištenja podataka (hostinga) ne primjenjuju se na odgovornost pružaoca usluge dijeljenja internetskog sadržaja kojom se vrši saopštavanje javnosti ili stavljanje na raspolaganje javnosti u skladu sa odredbama čl. 38a, 38b i 38c i čl. 38e i 38f ovog zakona, osim ako to lice pruža usluge za svrhe koje nijesu obuhvaćene odredbama čl. 38a, 38b i 38c i čl. 38e i 38f ovog zakona.

Ograničenja autorskih prava kod pružanja usluge dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38e

Saradnja između pružalaca usluga dijeljenja internetskog sadržaja i nosilaca prava iz čl. 38a i 38b ovog zakona ne smije dovesti do sprečavanja dostupnosti djela koja su postavili korisnici, a kojima se ne vrši povreda autorskih prava, kao i kada su takva djela obuhvaćena ograničenjima prava.

Na postavljanje i stavljanje na raspolaganje sadržaja koji su generisali korisnici u vezi sa uslugama dijeljenja internetskog sadržaja primjenjuju se čl. 50, 52b, 53, 53a i 58 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja dužni su da korisnike svojih usluga obavijeste o uslovima pod kojim korisnici mogu da koriste djela u skladu sa ograničenjima autorskih prava propisani ovim zakonom.

Drugi odnosi korisnika sa pružaocem usluge dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38f

U slučaju primjene čl. 38a do 38e ovog zakona ne postoji opšta obaveza praćenja podataka od strane pružaoca usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska trgovina.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja obezbjeđuju nosiocima prava, na njihov zahtjev, adekvatne informacije o funkcionisanju njihovih praksi u pogledu saradnje u primjeni čl. 38b i 38c ovog zakona i informacije o korišćenju djela pod uslovom da je to obuhvaćeno ugovorima o ustupanju između pružalaca usluga i nosilaca prava.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja dužni su da uspostave efikasan i brz mehanizam za prigovore i obeštećenje koji je dostupan korisnicima njihovih usluga u slučaju sporova u vezi onemogućavanja pristupa ili uklanjanja djela koja su oni postavili.

Prigovori podnijeti u okviru mehanizma iz stava 3 ovog člana obrađuju se bez nepotrebnog odlaganja, a odluke o onemogućavanju pristupa ili uklanjanju postavljenog sadržaja podliježu provjeri od strane ovlašćenih lica.

Rješavanje sporova u vezi sa onemogućavanjem pristupa ili uklanjanjem djela koje su postavili korisnici može biti predmet medijacije koja se sprovodi pred organom nadležnim za alternativno rješavanje sporova u građansko-pravnim odnosima i postupka pred nadležnim sudom.

Odsjek 5. Odnos između autorskog i svojinskog prava

Nezavisnost autorskog prava

Član 39

Autorsko pravo je nezavisno i usklađeno sa svojinskim pravom ili drugim stvarnim pravima na stvari u koju je uključeno autorsko djelo, ako zakonom nije drukčije određeno.

Odvojenost prava kod njihovog ustupanja

Član 40

Ustupanje pojedinačnih imovinskih prava ili drugih prava autora na njegovom autorskom djelu je bez uticaja na svojinu stvari u kojoj je djelo sadržano, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje svojine na stvari u koju je uključeno autorsko djelo je bez uticaja na pojedinačna imovinska prava ili druga prava autora u pogledu njegovog autorskog djela, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Zajednička bračna imovina

Član 41

U zajedničku bračnu imovinu mogu se uračunati samo imovinske koristi koje proizilaze iz iskorišćavanja autorskog prava.

Iscrpljenje prava distribuiranja

Član 42

Pravo distribuiranja je iscrpljeno za područje Crne Gore u pogledu originala i kopija djela, ako je prva prodaja ili drugo ustupanje svojine na toj stvari u Crnoj Gori izvršeno od strane nosioca prava ili uz njegovu dozvolu.

Pravo distribuiranja je iscrpljeno za područje Evropske unije odnosno država članica Evropskog ekonomskog prostora u pogledu originala i kopija djela, ako je prva prodaja ili drugo ustupanje svojine na toj stvari u Evropskoj uniji odnosno državama članicama Evropskog ekonomskog prostora izvršeno od strane nosioca prava ili uz njegovu dozvolu.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Rekonstrukcija arhitektonskih objekata

Član 43

Vlasnik izgrađenog arhitektonskog objekta može bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade koristiti skicu ili projekat u svrhu rekonstrukcije tog objekta.

Vlasnik izgrađenog arhitektonskog objekta može bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade preraditi taj objekat.

Vlasnik je dužan da u slučaju iz stava 2 ovog člana poštuje autorovo moralno pravo iz člana 17 ovog zakona.

Zaštita originala djela

Član 44

Vlasnik originala djela koji ima namjeru da djelo uništi dužan je da to djelo ponudi autoru po cijeni materijala uloženog u djelo, ako se, obzirom na okolnosti, može pretpostaviti da autor ima opravdani interes za očuvanje originala djela.

Ako povraćaj iz stava 1 ovog člana nije moguć, vlasnik je dužan da na odgovarajući način omogući autoru izradu kopije djela.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, autor izgrađenog arhitektonskog objekta ima samo pravo da izradi fotografije djela i o svom trošku traži kopije projekta.

ODJELJAK D

OGRANIČENJA SADRŽAJA AUTORSKOG PRAVA

Dozvoljena ograničenja

Član 45

Ograničenja autorskog prava dozvoljena su samo u slučajevima iz člana 43, čl. 46, 47, 48, 48b, 48č, čl. 49 do 61, čl. 69k, 76, 113, 114 i 144 ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa uobičajenim iskorišćavanjem djela i ako se time ne nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima autora.

Ograničenja autorskog prava iz stava 1 ovog člana ne mogu biti predmet odricanja.

Odredbe ugovora, odnosno drugog akta kojim se korisnik odriče dozvoljenih ograničenja iz stava 1 ovog člana, ništave su.

Prilikom iskorišćavanja djela iz stava 1 ovog člana korisnik je dužan da navede izvor i autora djela, osim ako to nije moguće.

Odsjek 1.

Zakonska licenca

Obrazovna nastava i štampani mediji

Član 46

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava, a uz obavezu plaćanja naknade, dozvoljeno je:

1) koristiti djelove objavljenog autorskog djela samo za ilustracije za potrebe izvođenja nastave prema javnom obrazovnom programu ili naučno istraživanje, u čitankama i udžbenicima, koja objedinjavaju djela više autora;

2) koristiti pojedino objavljeno djelo iz oblasti fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog dizajna i kartografije samo za ilustraciju za potrebe izvođenja nastave prema javnom obrazovnom programu ili naučno istraživanje, u čitankama i udžbenicima, koja objedinjavaju djela više autora;

3) umnožavati u štampanim medijima ili u obliku pregleda štampe (kliping) objavljene članke, emitovana djela i djela sličnog karaktera o tekućim ekonomskim, političkim ili vjerskim pitanjima, ako ta prava nijesu izričito zadržana.

Stav 1 ovog člana shodno se primenjuje i na saopštavanje javnosti djela iz stava 1 ovog člana.

Javne ustanove

Član 47

Bez sticanja odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, a uz obavezu plaćanja naknade, dozvoljeno je umnožavanje i reemitovanje emisija u okviru javnih ustanova, kao što su studentski domovi, bolnice ili zatvori, ako se vrši bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Odsjek 2.

SLOBODNO KORIŠĆENJE

Lica sa invaliditetom

Član 48

Bez sticanja odgovarajućeg autorskog imovinskog prava i bez plaćanja naknade, dozvoljeno je za potrebe lica sa invaliditetom koristiti autorsko djelo:

- 1) za prilagođavanje ako djelo nije dostupno u traženom obliku;
- 2) ako se korišćenje direktno odnosi na invaliditet tih lica;
- 3) ako je korišćenje ograničeno na obim potreban za određeni invaliditet;
- 4) ako se obavlja bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Odredba stava 1 ovog člana ne utiče na primjenu čl. 48a do 48dž ovog zakona.

Slobodno korišćenje kojim se olakšava pristup objavljenim djelima za lica koja su slijepa, imaju oštećenje vida ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala

Član 48a

U smislu čl. 48b do 48dž ovog zakona:

1) autorska djela i predmeti srodnih prava su: djela u obliku knjiga, periodičnih publikacija, novina, časopisa ili drugih vrsta zapisa, notacija, notni materijali, kao i ilustracije koje su sa njima povezane, na bilo kojem mediju, uključujući u zvučnom obliku, kao što su zvučne knjige i djela u digitalnom obliku, koja su zaštićena autorskim ili srodnim pravima i koja su izdata ili na drugi način stavljena na raspolaganje javnosti u skladu sa zakonom;

2) korisnik je, bez obzira na bilo koji drugi oblik invaliditeta, lice koje:

- je slijepo,
- ima oštećenje vida koje nije moguće popraviti tako da mu funkcija vida bude u osnovi ekvivalentna onoj koju ima lice koje nema takvo oštećenje i koje zbog toga ne može čitati štampana djela u istoj mjeri kao lice koje nema takvo oštećenje,
- ima perceptivne smetnje ili poteškoće u čitanju i zbog toga ne može čitati štampana izdanja u istoj mjeri kao lice koje nema takve smetnje ili poteškoće, ili
- iz drugih razloga, zbog tjelesnog invaliditeta, nije u stanju da drži ili koristi knjigu ili da fokusira pogled ili pokreće oči u mjeri u kojoj bi to bilo uobičajeno potrebno za čitanje.

Lice iz stava 1 tačka 2 ovog člana svojstvo korisnika dokazuje podnošenjem potpisane izjave ili ljekarskog uvjerenja.

Izrada primjerka u pristupačnom formatu

Član 48b

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, dozvoljeno je:

1) korisniku ili licu koje djeluje u njegovo ime da izradi primjerak u pristupačnom formatu autorskog djela ili predmeta srodnog prava kojem korisnik ima zakoniti pristup, u svrhu isključivog korišćenja od strane korisnika, i

2) ovlašćenom licu da izradi primjerak u pristupačnom formatu autorskog djela ili predmeta srodnog prava kojem ovlašćeno lice ima zakoniti pristup i da primjerak u pristupačnom formatu distribuira, saopšti javnosti, stavi na raspolaganje ili da na posluhu korisniku ili drugom ovlašćenom licu na neprofitnoj osnovi, radi isključivog korišćenja od strane korisnika.

Primjerak u pristupačnom formatu, u smislu st. 1 i 3 ovog člana i čl. 48č i 48ć ovog zakona, je primjerak autorskog djela ili predmeta srodnog prava koji na drugi način ili u drugom formatu omogućava korisniku pristup djelu ili predmetu srodnog prava, uključujući i pristup na jednako izvodljiv i udoban način, kao i licu koje nema nijedno od oštećenja, smetnji, poteškoća ili invaliditet iz člana 48a stav 1 tačka 2 ovog zakona, kao i kopije autorskog djela ili predmeta srodnog prava napravljene od tog primjerka.

Primjerak u pristupačnom formatu treba da poštuje cjelovitost autorskog djela ili predmeta srodnih prava, uzimajući u obzir izmjene koje su potrebne da bi se izradilo autorsko djelo ili predmet srodnog prava pristupačno u alternativnom formatu.

Ovlašćeno lice, u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana i čl. 48c do 48d ovog zakona, je Javna ustanova Biblioteka za slijepe Crne Gore, Javna ustanova Nacionalna biblioteka Crne Gore "Durđe Crnojević", organizacije lica sa invaliditetom i nevladine organizacije koje korisnicima na neprofitnoj osnovi pružaju usluge obrazovanja, osposobljavanja, prilagođenog čitanja ili pristupa informacijama, kao jedan od primarnih ciljeva i aktivnosti zbog kojih su osnovane, a koje su kao takve utvrđene statutom tih organizacija, i koje su upisane u registar ovlašćenih lica.

Saopštavanje javnosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana, člana 48č i člana 48ć stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona obuhvata prava iz čl. 28, 29, 29a i 30a ovog zakona.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na računarske programe i baze podataka iz člana 7 stav 2 ovog zakona.

Upis u registar ovlašćenih lica

Član 48c

Radi upisa u registar ovlašćenih lica, ustanove i organizacije iz člana 48b stav 4 ovog zakona podnose zahtjev organu državne uprave nadležnom za poslove autorskog i srodnih prava (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- statut iz člana 48b stav 4 ovog zakona, i
- pravila iz člana 48ć ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana donese rješenje.

Registar iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo, u elektronskom obliku.

Ministarstvo je dužno da nazive i kontakt podatke ovlašćenih lica koja su upisana u registar iz stava 1 ovog člana dostavi Evropskoj komisiji.

Napomena Redakcije: odredbe ovog člana označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Prekogranična razmjena

Član 48č

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, dozvoljeno je:

1) korisniku, licu koje djeluje u njegovo ime ili ovlašćenom licu, da uvozi, na drugi način pribavi ili pristupi, a zatim koristi na dobrobit korisnika primjerke u pristupačnom formatu koji su distribuirani, saopšteni javnosti ili stavljeni na raspolaganje korisnicima ili ovlašćenim licima od strane ovlašćenih lica osnovanih u drugim državama koje su članice Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepi, slabovidni ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala,

2) ovlašćenom licu da distribuira, saopštava javnosti ili stavi na raspolaganje primjerke u pristupačnom formatu korisnicima ili ovlašćenim licima osnovanim u drugim državama koje su članice Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepi, slabovidni ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala.

Obaveze ovlašćenog lica

Član 48ć

Ovlašćeno lice koje sprovodi radnje iz čl. 48b i 48č ovog zakona dužno je da utvrdi pravila, radi:

1) distribuiranja, saopštavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje primjeraka u pristupačnom formatu samo korisnicima ili drugim ovlašćenim licima;

2) preduzimanja odgovarajućih aktivnosti usmjerenih na odvratanje od neovlašćenog umnožavanja, distribuiranja, saopštavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje javnosti primjeraka u pristupačnom formatu;

3) pokazivanja dužne pažnje pri rukovanju autorskim djelima i predmetima srodnih prava i njihovim primjercima u pristupačnom formatu, kao i u vođenju evidencija o tim djelima, predmetima i primjercima, i

4) objavljivanja i ažuriranja, ako je primjenjivo, na svojoj internet stranici ili na druge načine na internetu ili van njega, informacije o načinu ispunjavanja obaveza iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.

Ovlašćeno lice dužno je da na zahtjev korisnika, drugih ovlašćenih lica i nosioca autorskog ili srodnih prava, na pristupačan način, dostavi:

1) spisak autorskih djela ili predmeta srodnih prava za koje ima primjerke u pristupačnom formatu i dostupne formate, i

2) imena i kontakt podatke ovlašćenih lica sa kojima razmjenjuje primjerke u pristupačnom formatu.

Nadzor nad radom ovlašćenih lica

Član 48d

Nadzor nad radom ovlašćenih lica vrši Ministarstvo.

Ovlašćeno lice dužno je da na zahtjev Ministarstva dostavi dokumentaciju i informacije neophodne za vršenje nadzora.

Ako Ministarstvo utvrdi nepravilnosti u radu ovlaštenog lica u vezi sa primjenom čl. 48b, 48č, 48ć i 48dž ovog zakona, rješenjem će tom ovlaštenom licu naložiti mjere i utvrditi rok za njihovo otklanjanje.

U slučaju nepostupanja po rješenju iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje o brisanju ovlaštenog lica iz registra iz člana 48c ovog zakona.

Obrada ličnih podataka

Član 48dž

Obrada ličnih podataka pribavljenih u sprovođenju odredaba čl. 48a do 48d ovog zakona vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

- naziv Odsjeka brisan -

Privremene radnje umnožavanja

Član 49

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, privremeno umnožavanje autorskog djela, ako:

- 1) je umnožavanje prolazno ili slučajno;
- 2) umnožavanje čini sastavni ili bitni dio tehnološkog procesa;
- 3) je isključiva svrha umnožavanja da omogući prenos podataka u računarskoj mreži između dva ili više lica preko posrednika ili drugo korišćenje u skladu sa zakonom;
- 4) umnožavanje nema nezavisan ekonomski značaj.

Pravo na informaciju

Član 50

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, u obimu koji je opravdan svrhom informisanja:

- 1) prilikom obavještanja o dnevnim događajima reprodukovati djela koja se gledaju ili slušaju po proteku tog događaja,
- 2) pripremati i umnožavati rezimee objavljenih novinskih ili sličnih članaka u obliku pregleda štampe,
- 3) koristiti političke govore, kao i izvode sa javnih predavanja i slična djela.

Stav 1 ovog člana shodno se primjenjuje na saopštavanje javnosti djela iz stava 1 ovog člana.

Autor ima isključivo pravo na izradu zbirke djela iz stava 1 tačka 3 ovog člana.

Pravo na rudarenje teksta i podataka od strane istraživačkih organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa

Član 50a

Dozvoljeno je istraživačkoj organizaciji i ustanovi kulturnog nasljeđa, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, da umnožava djela kojima ima zakonit pristup radi rudarenja teksta i podataka isključivo u svrhu naučnog istraživanja.

Kopije djela izrađene u skladu sa stavom 1 ovog člana čuvaju se uz odgovarajući nivo bezbjednosti i mogu se zadržati ako je to opravdano samo za potrebe naučnog istraživanja, a naročito za provjeru rezultata istraživanja.

Nosiocima prava je dozvoljeno da primjenjuju neophodne mjere radi osiguranja bezbjednosti i integriteta mreža i baza podataka u kojima su djela skladištena.

Mjere iz stava 3 ovog člana ne smiju preći ono što je nužno za ostvarivanje tog cilja.

Organ državne uprave nadležan za poslove nauke može, uzimajući u obzir mišljenja nosilaca prava, istraživačkih organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa, potrebu obezbjeđivanja adekvatnog nivoa bezbjednosti umnoženih djela, njihovog korišćenja u legitimne svrhe i potrebu da se osigura adekvatan nivo bezbjednosti i integriteta mreža i baza podataka u kojima su djela skladištena, utvrditi detaljne procedure i sredstva koja odražavaju opšte dogovorene najbolje prakse za ispunjavanje obaveza iz st. 2 i 3 ovog člana.

Pravo na rudarenje teksta i podataka u druge svrhe

Član 50b

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, umnožavanje djela kojima se može zakonito pristupiti isključivo u svrhu rudarenja teksta i podataka, osim ako je nosilac prava izričito zadržao to korišćenje na odgovarajući način.

Kopije djela umnoženih u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se zadržati najduže onoliko koliko je potrebno za potrebe rudarenja teksta i podataka.

U slučaju djela koja su stavljena na raspolaganje javnosti online, zadržavanje nosilaca prava iz stava 1 ovog člana mora biti izvršeno uz korišćenje mašinski čitljivih sredstava.

Podučavanje

Član 51

Dozvoljeno je da, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, obrazovne ustanove isključivo u svrhu ilustracije u vezi sa obrazovanjem i u mjeri opravdanoj ovom svrhom (osnovno, srednje, stručno i visoko obrazovanje) i bez postizanja neposredne ili posredne imovinske koristi:

1) umnožavaju u skladu sa članom 21 i 138a ovog zakona i saopštavaju javnosti u skladu sa članom 30a ovog zakona, kao i da stavljaju na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 31 i 138a ovog zakona objavljeno djelo u obliku neposredne nastave;

2) javno izvode objavljeno djelo u skladu sa članom 25 ovog zakona na školskim proslavama bez plaćanja ulaznice i pod uslovom da interpretatori ne primaju naknadu za svoje interpretacije;

3) javno saopštavaju, u smislu člana 30 ovog zakona emitovane školske tv i radio emisije.

Korišćenje iz stava 1 ovog člana dozvoljeno je pod uslovom da se odvija u digitalnom obliku pod odgovornošću obrazovne ustanove, u njenim prostorijama ili drugim mjestima, ili putem bezbjednog elektronskog okruženja dostupnog samo učenicima ili studentima te obrazovne ustanove i nastavnom osoblju, uz navođenje izvora, uključujući imena autora, osim ako to nije moguće.

Smatra se da do korišćenja iz stava 1 ovog člana posredstvom bezbjednog elektronskog okruženja dolazi isključivo u državama članicama Evropske unije ili državama Evropskog ekonomskog prostora u kojima je osnovana obrazovna ustanova.

Napomena Redakcije: odredbe ove verzije člana označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Umnožavanje za privatne i druge interne potrebe

Član 52

Dozvoljeno je, pod uslovom iz člana 36 ovog zakona, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, umnožavanje objavljenog djela:

1) fizičkom licu:

a) na papiru ili drugom sličnom sredstvu uz korišćenje odgovarajuće fotografske tehnike ili drugog postupka sa sličnim efektima,

b) na drugom sredstvu ako je umnožavanje izvršeno radi privatnog korišćenja, ako kopije nijesu dostupne javnosti i ako se umnožavanje ne vrši radi neposredne ili posredne imovinske koristi;

2) javnom arhivu, biblioteci, muzeju i obrazovnoj ili istraživačkoj ustanovi na bilo kom sredstvu, ako se umnožavanje vrši iz primjerka u svojini tog pravnog lica za interno korišćenje i pod uslovom da se ne vrši radi neposredne ili posredne imovinske koristi.

Član 52b

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti objavljeno djelo u svrhu parodije, karikature ili pastiša.

Citati

Član 53

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, korišćenje citata objavljenog djela u drugom glavnom djelu, ako se citat koristi radi kritike, potvrde ili reference, ako je u skladu je sa poštenom praksom i ako se vrši u obimu potrebnom za tu svrhu.

Proslave

Član 53a

Dozvoljeno je korišćenje djela u toku proslava, koje organizuje državni organ ili nadležni organ Glavnog grada, Prijestonice ili jedinice lokalne samouprave, odnosno organ lokalne uprave povodom praznika utvrđenih zakonom kojim se uređuju državni i drugi praznici, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ako se korišćenjem tih djela ne ostvaruje neposredna ili posredna imovinska korist.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na događaje koji su pridruženi odnosno slijede nakon proslava iz stava 1 ovog člana.

Službeni postupci

Član 54

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti objavljeno autorsko djelo radi javne bezbjednosti Crne Gore, kao i sprovođenja postupka pred sudskim ili drugim državnim organima, odnosno arbitražom.

Djela koja se nalaze na javnim mjestima

Član 55

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti djela koja su trajno izložena u parkovima, na ulicama, trgovima i drugim javnim mjestima.

Djela iz stava 1 ovog člana ne smiju se umnožavati u trodimenzionalnoj formi, koristiti za istu svrhu u koju se koristi izvorno djelo i koristiti radi postizanja neposredne ili posredne imovinske koristi.

Slučajna i akcesorna djela

Član 56

Objavljeno djelo, koje je slučajno uključeno u drugi predmet ili koje je u odnosu na taj predmet od sporedne i sekundarne važnosti, može se, prilikom upotrebe tog predmeta, koristiti bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade.

Javna izložba ili prodaja umjetničkih djela

Član 57

Organizator javne izložbe ili javne prodaje umjetničkih djela može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti ta djela u svrhu i u obimu potrebnom za reklamiranje i promociju tih događaja, a bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Slobodne prerade

Član 58

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, vršiti preradu objavljenog djela, ako:

- 1) se vrši privatna ili druga interna prerada, koja nije namijenjena i dostupna javnosti;
- 2) je djelo prerađeno u parodiju, karikaturu ili pastiš, ako se time ne izaziva konfuzija u pogledu izvora djela;
- 3) je neophodna, obzirom na namjeru korišćenja djela.

Demonstriranje i popravke uređaja

Član 59

U servisima i prodajnim objektima u kojima se popravljaju ili prodaju fonogrami, videogrami i uređaji za njihovo korišćenje ili prijem mogu se umnožavati ili saopštavati javnosti autorska djela, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, u obimu potrebnom za demonstraciju i popravku fonograma, videograma i uređaja.

Istraživanje putem određenih terminala

Član 60

Fizička lica mogu, radi istraživanja ili ličnog učenja, koristiti autorska djela preko određenih terminala u prostorijama arhiva i biblioteka, muzeja i vaspitnih ili naučnih ustanova iz njihovih zbirki, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ako korišćenje tih djela nije uslovljeno kupovinom ili licenciranjem.

Baze podataka

Član 61

Zakoniti korisnik objavljene baze podataka ili njene kopije može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti tu bazu ako je to potrebno radi pristupa i uobičajenog korišćenja njene sadržine.

Pored prava iz stava 1 ovog člana, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, sljedeći zakoniti korisnici mogu da umnožavaju objavljene baze podataka ili njene kopije:

- 1) istraživačka organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhu iz člana 50a ovog zakona;
- 2) subjekti pod uslovima i u svrhu iz člana 50b ovog zakona;
- 3) ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhu iz člana 52a ovog zakona.

Pored prava iz stava 1 ovog člana, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, obrazovna ustanova pod uslovima i u svrhu iz člana 51 ovog zakona i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona, kao zakoniti korisnik objavljene baze podataka ili njene kopije može tu bazu podataka ili njenu kopiju:

- 1) privremeno ili trajno umnožavati;
- 2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način;
- 3) saopštavati je javnosti u bilo kom obliku, prikazivati ili javno izvoditi;
- 4) umnožavati, distribuirati, saopštavati javnosti, prikazivati ili javno izvoditi rezultate radnji iz tačke 2 ovog stava.

Ako je korisnik ovlašćen za korišćenje dijela baze podataka, st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuje se na taj dio.

Odredba ugovora koja je suprotna st. 1, 2 i 3 ovog člana ništavna je.

ODJELJAK E TRAJANJE ZAŠTITE AUTORSKOG PRAVA

Period Član 62

Zaštita autorskog prava traje za života autora i do isteka 70 godina poslije njegove smrti, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Zaštita prava autora iz čl. 16 i 17 ovog zakona traje i poslije isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Koautori Član 63

Zaštita autorskih prava koautora traje do isteka 70 godina od smrti koautora koji je posljednji umro.

Zaštita autorskog prava koautora audiovizuelnog djela traje do isteka 70 godina od smrti posljednjeg od sledećih koautora iz člana 104 ovog zakona: glavnog režisera, pisca scenarija, autora dijaloga i autora muzike posebno komponovane za audiovizualno djelo.

Zaštita autorskih prava koautora muzičkih djela sa riječima, i to autora teksta i kompozitora muzike, traje do isteka 70 godina od smrti posljednjeg koautora, nezavisno od spajanja njihovih doprinosa u tim djelima kao nedjeljivih cjelina u skladu sa članom 11 ovog zakona, ako su doprinosi koautora konkretno kreirani za to muzičko djelo.

Anonimna i pseudonimna djela Član 64

Zaštita autorskog prava na anonimnim ili pseudonimnim djelima traje do isteka 70 godina od dana objavljivanja djela.

Ako pseudonim ne dovodi u sumnju identitet autora ili ako autor otkrije svoj identitet prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, na zaštitu autorskog prava primjenjuju se rokovi iz člana 62 ovog zakona.

Kolektivna djela

Član 65

Autorsko pravo na kolektivnim djelima traje do isteka 70 godina od dana objavljivanja djela, osim ako su fizička lica koja su učestvovala u stvaranju autorskog djela naznačena u njemu.

Poseban rok za određena neobjavljena djela

Član 66

Za autorsko djelo za koje se rok zaštite po ovom zakonu ne računa od smrti autora ili koautora, a koje nije zakonito objavljeno do isteka 70 godina od njegovog nastanka, zaštita prestaje istekom tog roka.

Djela u nastavcima

Član 67

Ako se trajanje autorskog prava u skladu sa ovim zakonom računa od zakonitog objavljivanja djela, a djelo je objavljivano u toku određenog vremenskog perioda u knjigama, djelovima, nastavcima, izdanjima ili epizodama, rok zaštite teče posebno za svaki od tih elemenata.

Zbirke

Član 68

Nebitne promjene u izboru, usklađivanju ili rasporedu sadržine zbirke ne produžavaju rok zaštite autorskog prava.

Nebitnim promjenama iz stava 1 ovog člana smatraju se dodaci, brisanja ili promjene u izboru, usklađivanju ili rasporedu, koje nijesu od uticaja na kvantitet i kvalitet zbirke, a potrebni su kako bi zbirka ostvarivala funkciju po zamisli autora.

Djela vizuelne umjetnosti u javnom domenu

Član 68a

Kada je rok zaštite djela vizuelne umjetnosti istekao, svaki materijal nastao umnožavanjem tog djela ne podliježe autorskom pravu ili srodnim pravima, osim ako je materijal koji nastaje umnožavanjem original u smislu da je autorova sopstvena intelektualna tvorevina.

Računanje rokova

Član 69

Rokovi trajanja zaštite autorskog prava, radi utvrđivanja datuma njegovog prestanka, računaju se od 1. januara godine koja neposredno slijedi za godinom u kojoj je nastupio događaj od koga se računa početak roka.

ODJELJAK F

**KORIŠĆENJE DJELA ILI FONOGRAMA ČIJI AUTOR ILI NOSILAC PRAVA NIJE
UTVRĐEN ILI PRONAĐEN**

Djela siročad Član 69a

Djelom ili fonogramom čiji autor odnosno nosilac prava nije utvrđen ili pronađen (u daljem tekstu: djelo siročće) smatra se djelo ili fonogram za koje nije utvrđen nosilac prava na tom djelu ili fonogramu ili, ako je utvrđen jedan ili više nosilaca prava, nijedan od njih nije pronađen u postupku pažljivog pretraživanja u skladu sa članom 69e ovog zakona i evidentiran u skladu sa članom 69f ovog zakona.

U slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu, od kojih nijesu svi utvrđeni ili su utvrđeni, ali nijesu pronađeni i pored pažljivog pretraživanja iz stava 1 ovog člana i evidentirani u skladu sa članom 69f ovog zakona, djelo ili fonogram iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti za umnožavanje iz čl. 21 i 127 tačka 1 ovog zakona i stavljanje na raspolaganje javnosti iz čl. 31 i 127 tačka 4 ovog zakona, ako su organizaciji iz stava 4 ovog člana dali dozvolu za to korišćenje nosioci prava na tom djelu, odnosno fonogramu koji su utvrđeni i pronađeni.

Davanje dozvole iz stava 2 ovog člana ne utiče na prava na djelu ili fonogramu nosilaca prava koji su utvrđeni i pronađeni.

Djela i fonograme iz st. 1 i 2 ovog člana mogu da koriste javno dostupne biblioteke, obrazovne ustanove i muzeji, arhive, organizacije za filmsko i audio nasljeđe i javne radio difuzne organizacije, osnovane u Crnoj Gori radi izvršavanja poslova od javnog interesa.

Djela i fonograme iz st. 1 i 2 ovog člana mogu da koriste javno dostupne biblioteke, obrazovne ustanove i muzeji, arhive, organizacije za filmsko i audio nasljeđe i javne radio difuzne organizacije, osnovane u državama članicama Evropske unije odnosno državama članicama Evropskog ekonomskog prostora radi izvršavanja poslova od javnog interesa.

Odredbe st. 1 do 5 ovog člana i čl. 69b do 69h ovog zakona ne utiču na odredbe ovog zakona o anonimnim ili pseudonimnim djelima i aranžmane u pogledu kolektivnog ostvarivanja prava.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Obim primjene Član 69b

Odredbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se na djela i fonograme koja su zaštićena autorskim pravom i fonograme zaštićene srodnim pravima koja su prvi put objavljena u Crnoj Gori i na neobjavljena djela i fonograme koja po prvi put emitovana u Crnoj Gori i to:

1) djela objavljena u obliku knjiga, žurnala, novina, časopisa ili drugih izdanja koja čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili institucija za filmsko ili audio nasljeđe;

2) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili organizacija za filmsko ili audio nasljeđe, i

3) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji su nastali u produkciji javnih radiodifuznih organizacija do 31. decembra 2002. godine i koja se nalaze u njihovim arhivima.

Odredbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se na djela koja su zaštićena autorskim pravom i fonograme zaštićene srodnim pravima koji su prvi put objavljeni u državi članici Evropske unije odnosno državi

članici Evropskog ekonomskog prostora i na neobjavljena djela i fonograme koji su po prvi put emitovani u državi članici Evropske unije odnosno državi članici Evropskog ekonomskog prostora i to na:

1) djela objavljena u obliku knjiga, žurnala, novina, časopisa ili drugih izdanja koja čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili institucija za filmsko ili audio nasljeđe;

2) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili organizacija za filmsko ili audio nasljeđe, i

3) kinematografska ili audiovizualna djela i fonograme koji su nastali u produkciji javnih radiodifuznih organizacija do 31. decembra 2002. godine i koja se nalaze se u njihovim arhivima.

Odredbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se i na:

1) djela i fonograme iz stava 1 ovog člana koji nijesu objavljeni ni emitovani, a koja su organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona učinile javno dostupnim uz saglasnost nosilaca prava, pod uslovom da se opravdano može pretpostaviti da se nosioci prava neće protiviti korišćenjima iz člana 69c ovog zakona;

2) djela i druge zaštićene predmete koji su umetnuti, uključeni ili čine sastavni dio djela ili fonograma iz stava 1 ovog člana i tačke 1 ovog stava.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Dozvoljena korišćenja djela siročadi

Član 69c

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona mogu da koriste djela siročad iz svojih zbirki na sljedeće načine:

1) stavljanjem djela siročadi na raspolaganje javnosti;

2) postupcima umnožavanja u skladu sa članom 21 ovog zakona, za potrebe digitalizacije, stavljanja na raspolaganje javnosti, indeksiranja, katalogizacije, očuvanja ili obnavljanja tog djela.

Korišćenje djela siročadi u skladu sa stavom 1 ovog člana dopušteno je radi vršenja poslova od javnog interesa tih organizacija, a naročito radi očuvanja i obnavljanja djela i fonograma koji čine sastavni dio njihovih zbirki i osiguravanja njihove dostupnosti za kulturne i obrazovne potrebe.

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona mogu da ostvaruju prihode od korišćenja djela siročadi isključivo za potrebe podmirivanja svojih troškova digitalizacije djela siročadi i njihovog stavljanja na raspolaganje javnosti.

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona, dužne su da, prilikom svakog korišćenja djela siročadi, navode imena utvrđenih autora i drugih nosilaca prava.

Odredbe čl. 69a, 69b, st. 1 do 4 ovog člana i 69d do 69h ovog zakona ne utiče na slobodu ugovaranja organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona u obavljanju poslova od javnog interesa, posebno u pogledu zaključivanja sporazuma o javno-privatnom partnerstvu.

Priznavanje statusa djela siročeta ustanovljeno u Evropskoj uniji

Član 69d

U smislu ovog zakona, djelom siročetom u Crnoj Gori smatra se i djelo ili fonogram koji se smatra djelom siročetom u državi članici Evropske unije.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i u slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu od kojih nijesu svi utvrđeni ili pronađeni na prava onih nosilaca prava koji nijesu utvrđeni ili pronađeni.

(Napomena Redakcije: odredbe ovog člana će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Pažljivo pretraživanje

Član 69e

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona dužne su da radi utvrđivanja da li je djelo ili fonogram djelo siročće, prije njihovog korišćenja, obezbijede sprovođenje pažljivog pretraživanja za svako djelo ili drugi zaštićeni predmet, uvidom u odgovarajuće izvore podataka za određenu kategoriju djela i druge zaštićene predmete.

Izvore pažljivog pretraživanja primjerene određenim kategorijama djela ili fonograma propisuje Ministarstvo, uz prethodnu konsultaciju nosilaca prava i korisnika te kategorije djela ili fonograma.

Pažljivo pretraživanje sprovodi se:

1) uvidom u izvore utvrđene propisom iz stava 2 ovog člana, a koji su dostupni u Crnoj Gori;

2) uvidom u baze podataka javno dostupne putem interneta, koje osniva i kojima upravlja Zavod za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije;

3) ako se iz izvora iz tač. 1 i 2 ovog stava ne može utvrditi ili pronaći nosilac prava i kada postoji saznanje da se odgovarajuće informacije o nosiocima prava mogu pronaći u drugim državama, vršenjem uvida u izvore informacija dostupne u tim državama.

Pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je izvršeno prvo objavljivanje djela ili fonograma ili ako to djelo ili fonogram nije bilo objavljeno u državi članici Evropske unije, pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je izvršeno prvo emitovanje, a za kinematografska ili audiovizuelna djela u državi članici Evropske unije u kojoj producent ima sjedište ili uobičajeno boravište ako producent tih djela ima sjedište ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici Evropske unije.

U slučaju iz člana 69b stav 3 tačka 1 ovog zakona, pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je osnovana organizacija koja je djelo ili fonogram učinila javno dostupnim uz saglasnost nosioca prava.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Evidencija o pažljivim pretraživanjima

Član 69f

Organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona dužna je da vodi evidenciju o pažljivim pretraživanjima koje je sprovela i da Ministarstvu dostavlja informacije o:

1) rezultatima pažljivih pretraživanja koja je sprovela i na osnovu kojih je zaključila da se djelo ili fonogram smatraju djelom siročćetom;

2) korišćenju djela siročćeta u skladu sa odredbama čl. 69a do 69e, čl. 69g i 69h ovog zakona;

3) svim promjenama statusa djela siročeta u pogledu djela ili fonograma koje organizacije koriste, u skladu sa članom 69g ovog zakona;

4) kontakt podatke te organizacije (naziv, adresu, broj telefona, broj telefaksa, e-mail).

Informacije iz stava 1 ovog člana, osim informacija dostupnih u Zavodu za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije, evidentiraju se u bazi podataka koja je javno dostupna putem interneta.

Bazu podataka iz stava 2 ovog člana uspostavlja, vodi i objavljuje na svojoj internet stranici Ministarstvo.

Ministarstvo je dužno da nakon prijema informacije iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja proslijedi Zavodu za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Okončanje statusa djela siročeta

Član 69g

Nosilac prava na djelu ili fonogramu koji se smatra djelom siročetom, može u svakom trenutku da okonča status djela siročeta.

Na djelo ili fonogram na kojem je okončan status djela siročeta ne primjenjuju se odredbe čl. 69a do 69c i čl. 69e do 69f ovog zakona.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i u slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu od kojih nijesu svi utvrđeni ili pronađeni.

Pravična naknada

Član 69h

Nosilac prava iz člana 69g ovog zakona, ima pravo na pravičnu naknadu za korišćenje djela i drugih predmeta zaštite u skladu sa članom 69c stav 1 ovog zakona do okončanja statusa djela siročeta.

Naknadu iz stava 1 ovog člana dužna je da isplati organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona, na zahtjev nosioca prava na djelu ili fonogramu.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana, sporazumno utvrđuju nosilac prava iz člana 69g ovog zakona i organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona.

Ako visina naknade ne može da se odredi sporazumno, naknadu određuje nadležni sud, imajući u vidu, naročito, kategoriju djela siročadi, vrijeme korišćenja, ciljeve Crne Gore po pitanju promocije kulture, nekomercijalnu svrhu korišćenja od strane organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona i njihovo obavljanje poslova od javnog interesa kao što su promovisanje učenja i širenje kulture, kao i moguću štetu koja je nanijeta nosiocu prava.

Pravična naknada isplaćuje se za najviše tri godine unazad, računajući od dana okončanja statusa djela siročeta.

Pravo na pravičnu naknadu iz stava 1 ovog člana, zastarijeva u roku od godinu dana, od dana okončanja statusa djela siročeta.

ODJELJAK G KORIŠĆENJE DJELA KOJA SU NEDOSTUPNA NA TRŽIŠTU

Djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69i

U smislu st. 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 69j do 69r ovog zakona, djelo se smatra nedostupnim na tržištu kada se u dobroj vjeri može pretpostaviti da cijelo djelo nije

dostupno javnosti kroz uobičajene kanale distribucije, nakon što je uložena razuman napor da se utvrdi da li je to djelo dostupno javnosti.

Prilikom utvrđivanja statusa djela koje je nedostupno na tržištu ne uzima se u obzir tržišna dostupnost djela kojem je iscrpljeno imovinsko pravo iz člana 42 ovog zakona i dostupnost preradama djela.

U pogledu zbirke djela, razuman napor iz stava 1 ovog člana može se ograničiti na ispitivanje tržišne dostupnosti odabranih djela koja pripadaju zbirci, osim ako činjenice ukazuju da predmet utvrđivanja treba da bude raspoloživost pojedinačnih djela.

Ako je vjerovatno da je prvo otkrivanje djela na datom jeziku izvršeno na teritoriji države članice Evropske unije ili države Evropskog ekonomskog prostora, razuman napor iz stava 1 ovog člana treba da obuhvata i procjenu tržišne dostupnosti djela u toj državi.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Neisključiva ustupanja djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69j

Reprezentativna organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ispunjava uslove iz člana 167 stav 1 i stav 2 tač. 2 i 3 ovog zakona može ustanovi kulturnog nasljeđa osnovanoj u Crnoj Gori odobriti neisključivo ustupanje prava umnožavanja, distribuiranja, saopštavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje javnosti djela koja su nedostupna na tržištu koja se trajno nalaze u zbirci te ustanove, u nekomercijalne svrhe.

Odobrenjem iz stava 1 ovog člana može se dozvoliti korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu ustanovama kulturnog nasljeđa u bilo kojoj državi članici Evropske unije ili državi Evropskog ekonomskog prostora.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Ograničenje korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69k

Ako nijedna organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne ispunjava uslove iz člana 167 ovog zakona u odnosu na određenu vrstu djela koja su nedostupna na tržištu, ustanovi kulturnog nasljeđa dozvoljeno je da bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, umnožava, saopštava javnosti i stavlja na raspolaganje javnosti na nekomercijalnim internet stranicama djela koja su nedostupna na tržištu ovog tipa, pod uslovom da se trajno nalaze u zbirci te ustanove, u nekomercijalne svrhe, uključujući prava iz člana 138a ovog zakona, pod uslovom da je navedeno ime autora ili drugog nosioca prava kojeg je moguće identifikovati, osim ako to nije moguće.

Korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu koje je dopušteno u skladu sa izuzetkom iz stava 1 ovog člana u državi članici Evropske unije ili državi Evropskog ekonomskog prostora od strane ustanove kulturnog nasljeđa osnovane u Crnoj Gori smatra se da se vrši isključivo u Crnoj Gori.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Isključenje odobravanja i ograničenja za korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69l

Odredbe čl. 69j i 69k ovog zakona ne primjenjuju se na skupove djela koja su nedostupna na tržištu ako, kao rezultat pretrage obavljene u dobroj vjeri i sa dužnom pažnjom, postoje dokazi da se ti skupovi pretežno sastoje od:

1) djela, osim kinematografskih ili audiovizuelnih djela, koja su prvi put objavljena ili, u nedostatku objavljivanja, prvi put emitovana u državi koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora;

2) kinematografskih ili audiovizuelnih djela čiji producenti imaju sjedište ili prebivalište u državi koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora; ili

3) djela državljana države koja nije država članica Evropske unije ili države Evropskog ekonomskog prostora u kojoj se nakon pretrage obavljene u dobroj vjeri i sa dužnom pažnjom u skladu sa tač. 1 i 2 ovog stava nije mogla utvrditi nijedna država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora ili treća zemlja.

Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se ako je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u smislu člana 167 ovog zakona u dovoljnoj mjeri reprezentativna da zastupa nosioce prava na djelima iz stava 1 ovog člana iz odgovarajuće treće države koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Mjere publiciteta

Član 69m

Ustanove kulturnog nasljeđa zainteresovane za korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu ili organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zainteresovana za izdavanje ovlaštenja za korišćenje tih djela treba da podnese zahtjev organu državne uprave nadležnom za poslove kulture za registraciju na Portalu djela nedostupnih na tržištu, kojim upravlja Zavod za intelektualnu svojinu Evropske unije, preko sistema informaciono-komunikacionih tehnologija (u daljem tekstu: IKT sistem) koji se koristi za rad ovog portala.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture registruje podnosioca zahtjeva na portalu iz stava 1 ovog člana odnosno donosi rješenje kojim se odbija pristup tom portalu iz razloga što podnosilac zahtjeva nije jedan od subjekata iz stava 1 ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Objavljivanje na portalu

Član 69n

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava prije početka korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu i šest meseci prije nego što ta djela treba da budu predstavljena javnosti, objavljuje na portalu iz člana 69m ovog zakona:

1) podatke koji omogućavaju identifikaciju djela, njegovog autora, relevantnog producenta ili izdavača;

2) podatke o obimu korišćenja na koje neisključivo ustupanje iz člana 69j stav 1 ovog zakona daje pravo;

3) kontakt podatke o stranama u neisključivom ustupanju iz tačke 2 ovog stava.

Kada organizacija za kolektivno ostvarivanje prava odobri drugo neisključivo ustupanje koje se odnosi na isto djelo istog nosioca prava, dužna je da proširi evidenciju na portalu iz člana 69m ovog zakona podacima iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana u vezi sa dodatnim ustupanjem, a predstavljanje djela javnosti počinje šest mjeseci nakon proširenja evidencije.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Prigovor na korišćenje djela koje je nedostupno na tržištu

Član 69o

Nosilac prava može u bilo kom trenutku da podnese prigovor na korišćenje djela koje je nedostupno na tržištu koje je dozvoljeno ustupanjem u skladu sa članom 69j ovog zakona putem obavještenja dostavljenog posredstvom IKT sistema.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja primi obavještenje iz stava 1 ovog člana prestaje da nudi ustupanja u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem.

Ustanova kulturnog nasljeđa koja primi obavještenje iz stava 1 ovog člana:

1) ne smije početi da koristi djelo u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem, ili
2) mora prestati da koristi djelo u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem u roku od mjesec dana od prijema obavještenja.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture, uzimajući u obzir postojeće funkcionalnosti portala iz člana 69m ovog zakona, kao i potrebu da se obezbijedi zaštita interesa nosilaca prava i djelotvorna razmjena informacija o dostupnosti ovlašćenja, korišćenju i primjedbama na korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu između nosilaca prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i ustanova kulturnog nasljeđa, može odrediti dodatne odgovarajuće mjere publiciteta i obaveze obavješćavanja u vezi sa tim.

U slučaju postojanja dokaza koji ukazuju da bi se mjere iz stava 4 ovog člana mogle djelotvornije pokrenuti u drugoj državi članici Evropske unije, državi Evropskog ekonomskog prostora ili trećoj državi, te mjere publiciteta obuhvataju i te države.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Izuzeci u pogledu nosioca obaveza obavješćavanja

Član 69p

U slučaju kada je korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu dozvoljeno u skladu sa ograničenjem iz člana 69k ovog zakona, obavezu objavljivanja iz člana 69n stav 1 ovog zakona ispunjava ustanova kulturnog nasljeđa.

Umjesto pružanja informacija u skladu sa članom 69n stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona, ustanova kulturnog nasljeđa objavljuje informacije o obimu korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu pod ograničenjem i svoje kontakt podatke.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Prigovor Član 69r

Nosilac prava može podnijeti prigovor na korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu pod ograničenjem iz člana 69k ovog zakona na način propisan članom 69o ovog zakona.

Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Glava III

AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU

ODJELJAK A

OPŠTE ODREDBE

Nasljeđivanje Član 70

Autorsko pravo kao cjelina, odnosno pojedinačna autorska prava nasljeđuju se.

Ako nema nasljednika, o zaštiti moralnih prava autora staraju se udruženja autora, kao i institucije iz oblasti nauke i umjetnosti.

Na nasljeđivanje autorskog prava primjenjuju se opšti propisi o nasljeđivanju, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ustupanje pojedinačnih prava Član 71

Autor ne može ustupiti svoja moralna prava drugim licima.

Autor može ustupiti svoja pojedinačna imovinska prava i pojedinačna druga prava autora (u daljem tekstu: prava) drugim licima ugovorom ili drugim pravnim aktom, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na ustupanje prava primjenjuju se opšti propisi o obligacionim odnosima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izvršenje na autorskom pravu Član 72

Autorsko pravo, nedovršeno i neobjavljeno djelo ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Predmet prinudnog izvršenja mogu biti samo imovinske koristi koje proizlaze iz autorskog prava.

Nosilac prava Član 73

Prava koja na osnovu ovog zakona pripadaju autoru, uključujući pravo na zaštitu pred sudovima i drugim nadležnim organima (aktivna legitimacija), ima drugo lice u obimu u kome su mu ta prava ustupljena na osnovu zakona, ugovora ili drugog akta (nosilac prava).

Nosilac prava, u smislu kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava, je fizičko, pravno ili drugo lice, osim organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, koje je nosilac autorskog ili srodnog prava, ili koje u skladu sa sporazumom o korišćenju prava ili zakonom ima pravo na dio prihoda od prava.

Organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, sindikalne organizacije, kao i organizacije koje se registruju za zaštitu autorskog prava, aktivno su legitimisane za zaštitu prava svojih članova pred sudovima i drugim nadležnim organima.

ODJELJAK B OPŠTI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Obim ustupanja i načelo odgovarajuće i srazmjerne naknade

Član 74

Prilikom ustupanja prava iz člana 71 stav 2 ovog zakona određuje se pravo koje se ustupa, vrsta ustupanja (neisključivo i isključivo), područje i period ustupanja, mogućnost daljeg ustupanja i drugi uslovi ustupanja.

Ugovorom o ustupanju mora biti garantovano pravo autora da primi odgovarajuću i srazmjernu naknadu za korišćenje njegovih djela.

Odvojeno ustupanje

Član 75

Ustupanje pojedinačnog imovinskog ili drugog prava autora nema uticaja na njegova druga prava, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje prava umnožavanja ne obuhvata ustupanja prava njegovog tonskog ili vizuelnog snimanja i prava na njegovo bilježenje u digitalnom obliku iz člana 21 ovog zakona, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje pojedinačnog prava ne uključuje ustupanje prava na naknadu iz čl. 34, 36 i 37 ovog zakona, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ako je ustupljeno pravo davanja u zakup fonograma ili videograma sa autorskim djelom, autor zadržava pravo na naknadu od svakog takvog davanja u zakup.

Autor se ne može odreći prava iz stava 4 ovog člana, niti može njime raspolagati.

Zajedničko ustupanje

Član 76

Ustupanjem prava na umnožavanje djela iz člana 21 ovog zakona ustupa se i pravo distribuiranja kopija tog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje prava emitovanja radiodifuznim organizacijama iz člana 28 ovog zakona obuhvata i pravo:

1) snimanja djela sopstvenim sredstvima i za sopstvene emisije, pod uslovom da ih emituje samo jednom i da te snimke uništi najkasnije mjesec dana od dana emitovanja (efemerni snimci);

2) prenosa efemernih snimaka javnom arhivu, ako su snimci od izuzetne dokumentarne vrijednosti.

Radiodifuzna organizacija je dužna da obavijesti autora u roku od sedam dana od dana izvršenja radnji iz stava 2 ovog člana.

Neisključivo i isključivo ustupanje

Član 77

Neisključivim ustupanjem autorskog imovinskog prava na sticaoca se prenosi pravo na iskorišćavanje autorskog djela, pored autora i drugih imalaca prava.

Isključivim ustupanjem autorskog imovinskog prava na sticaoca se prenosi pravo na iskorišćavanje autorskog djela, uz isključenje autora i drugih lica.

Neisključivo ustupanje prava izvršeno prije kasnijeg isključivog ustupanja prava djeluje prema sticaocu isključivog prava, osim ako ugovorom između autora i sticaoca neisključivih prava nije drukčije određeno.

Dalje ustupanje

Član 78

Nosilac koji je stekao autorsko imovinsko pravo ustupanjem može to pravo ustupiti trećem licu, samo uz dozvolu autora, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Dozvola autora iz stava 1 ovog člana nije potrebna kada ustupanje autorskog imovinskog prava nastaje kao posljedica restrukturiranja, statusnih promjena, stečaja ili likvidacije sticaoca prava.

Ako je dalje ustupanje prava moguće na osnovu zakona ili ugovora bez dozvole autora, prvi i sljedeći sticalac prava solidarno odgovaraju autoru za njegova potraživanja.

Pretpostavke o obimu ustupanja

Član 79

U slučaju sumnje o sadržaju i obimu ustupljenih prava, smatra se da je ustupljeno manje prava.

Ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da su autorska imovinska prava ustupljena neisključivo, ograničeno za teritoriju Crne Gore i na rok uobičajen za korišćenje određene kategorije djela.

Ako ugovorom ili drugim aktom o ustupanju nije utvrđen predmet ili obim ustupljenog autorskog imovinskog prava, smatra se da su ustupljena samo prava u obimu bitnom za postizanje svrhe ugovora.

Ništavost

Član 80

Ništave su odredbe ugovora kojim se ustupaju:

- 1) autorska moralna prava;
- 2) autorska imovinska prava za sva svoja buduća djela;
- 3) pravo iskorišćavanja djela nepoznatim sredstvima i formama.

Pisana forma

Član 81

Ugovor ili drugi akt o ustupanju autorskih imovinskih prava mora biti sačinjen u pisanoj formi, ako zakonom nije drukčije određeno.

Honorar, naknada i mehanizam usklađivanja ugovora

Član 82

Honorar i naknada koji nijesu određeni ugovorom, odnosno drugim aktom o ustupanju autorskog prava, autoru moraju garantovati odgovarajući i srazmjernu

naknadu koja se utvrđuje uzimajući u obzir naročito uobičajene naknade za određenu kategoriju djela, obim i trajanje korišćenja i druge okolnosti slučaja.

Ako ne postoji kolektivni sporazum između reprezentativnih udruženja autora i reprezentativnih udruženja korisnika kojim se uređuje otklanjanje nesrazmjernosti utvrđenih naknada, a prvobitno dogovorena naknada se pokaže nesrazmjerno niskom u poređenju sa svim naknadnim relevantnim prihodima ostvarenim od korišćenja djela, autor ili njegov zastupnik ima pravo da zahtijeva dodatnu, odgovarajuću i pravičnu naknadu od strane sa kojom je zaključio ugovor o korišćenju njegovih prava ili njenih pravnih sljedbenika.

Obaveza transparentnosti

Član 83

Sticalac ili njegov pravni sljedbenik dužan je da autoru koji mu je ustupio svoje pravo redovno i ažurno, najmanje jednom godišnje, dostavlja relevantne i sveobuhvatne informacije o korišćenju djela, naročito u pogledu načina korišćenja, svih ostvarenih prihoda i dospjele naknade.

Ako je pravo bilo predmet naknadnog ustupanja, dodatne informacije o korišćenju djela daje treća strana koja je stekla prava, osim ako je primarni sticalac u posjedu svih informacija neophodnih za ispunjenje obaveza iz stava 1 ovog člana, a primarni sticalac, u slučaju potrebe, pruža informacije o identitetu uključenih trećih strana.

Sticalac i treća strana iz st. 1 i 2 ovog člana i korisnik dužni su da vode evidenciju o korišćenju djela i vode knjige o prihodima i dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje naknada i da na propisno obrazložen zahtjev omoguće autoru ili njegovom zastupniku uvid u te evidencije, knjige i dokumentaciju.

Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se ako stvaralački doprinos autora cjelokupnom djelu nije značajan, osim ako dokaže da su mu informacije potrebne za traženje dodatne naknade iz člana 82 stav 2 ovog zakona od korisnika djela ili njegovog pravnog sledbenika.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture, uzimajući u obzir načelo srazmjernosti i potrebu za obezbjeđivanjem visokog stepena transparentnosti u svim sektorima, može, kada je to opravdano, utvrditi slučajeve kada se vrsta i nivo informacija koje se dostavljaju autoru treba ograničiti do nivoa koji se razumno može očekivati, posebno kada je administrativno opterećenje koje proizilazi iz obaveze nesrazmjerno u svjetlu prihoda ostvarenih korišćenjem djela.

Raskid ili izmjena ugovora radi oduzimanja prava

Član 84

Autor može oduzeti ustupljeno autorsko imovinsko pravo raskidom ugovora, odnosno promijeniti vrstu ustupanja iz isključivog u neisključivo izmjenom uslova ugovora, ako isključivi sticalac dozvole ili prava, u okolnostima u kojima se ne može razumno očekivati da ih autor ispravi, ne ostvaruje to pravo ili ostvaruje stečeno pravo u obimu manjem od ugovorenog, čime ugrožava interese autora.

Autor ne može ostvariti pravo iz stava 1 ovog člana prije isteka roka od dvije godine od dana ustupanja autorskog imovinskog prava.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, za prilog namijenjen za objavljivanje, odnosno izdavanje u dnevnom štampanom mediju, rok je tri mjeseca, a za periodični štampani medij šest mjeseci od dana ustupanja imovinskog prava.

Autor je dužan da, prije oduzimanja prava odnosno raskida ugovora ili izmjene uslova ugovora iz stava 1 ovog člana, sticaocu dozvole ili prava ostavi primjeren

rok za ostvarivanje stečenog prava, odnosno za ostvarivanje prava u obimu koji je ugovoren.

Ništavost i odricanje od prava

Član 84a

Ugovorne odredbe kojima se autor onemogućava da koristi svoja prava iz člana 82 stav 2 i čl. 83 i 84 ovog zakona ništave su, a autor se ne može odreći nijednog od tih prava.

Član 82 stav 2 i čl. 83 i 84 ovog zakona ne primjenjuju se na autore računarskog programa.

Autorski kolektivni sporazumi

Član 85

Organizacija registrovana za zaštitu autorskih prava i sticaoci i korisnici autorskih djela, odnosno udruženja korisnika tih djela mogu:

- 1) odrediti opšte uslove za korišćenje autorskih djela;
- 2) zaključivati sporazume u vezi korišćenja autorskih djela.

ODJELJAK C POSEBNI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Odsjek 1.

Izdavački ugovor

Definicija

Član 86

Izdavačkim ugovorom autor ustupa izdavaču pravo umnožavanja autorskog djela štampanjem i pravo distribuiranja tako umnoženih kopija djela, a izdavač se obavezuje da plati honorar i djelo umnoži i distribuira.

Izdavački ugovor u pogledu određenog djela može obuhvatiti i dogovor o klubskom, džepnom, periodičnom izdanju u nastavcima, ustupanju prava na prevod itd.

Prava zastupnika

Član 87

Zastupnik autora može zaključiti izdavački ugovor samo za djela koja su izričito obuhvaćena njegovim ovlašćenjem.

Izuzetak u pogledu forme ugovora

Član 88

Izdavački ugovor čiji predmet čine izdavanja članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi ne mora biti zaključen u pisanoj formi.

Sadržaj ugovora

Član 89

Izdavački ugovor, pored elemenata iz člana 74 ovog zakona, sadrži i:

- 1) rok u kome je autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava dužan da izdavaču preda uredan rukopis ili drugi originalni primjerak djela;
- 2) rok u kome je izdavač dužan da otpočne sa distribuiranjem djela;

3) broj izdanja koji je izdavač ovlašten da izda, a ako nije drukčije ugovoreno izdavač ima pravo na jedno izdanje djela;

4) visinu tiraža svakog izdanja, a ako visina tiraža nije ugovorena, iz poslovnih običaja ili drugih okolnosti ne proizilazi drukčije, tiraž iznosi 500 primjeraka;

5) rok u kome izdavač, po iscrpljenju tiraža prethodnog izdanja, mora otpočeti sa distribuiranjem narednog izdanja djela, a ako nije drukčije ugovoreno, taj rok iznosi godinu dana od dana kad je autor to zahtijevao;

6) izgled i tehničku opremu primjeraka djela.

Ako je honorar iz člana 86 stav 1 ovog zakona određen u procentu od maloprodajne cijene prodatih kopija, izdavački ugovor mora sadržati minimalni broj kopija prvog izdanja, osim ako se ugovorom određuje minimalni honorar koji je izdavač dužan da plati autoru bez obzira na broj prodatih kopija.

Ako rok iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana nije određen ugovorom, taj rok iznosi godinu dana od dana zaključenja ugovora ili prijema urednog rukopisa ili prvog primjerka djela, odnosno od dana podnošenja zahtjeva autora.

U slučaju povrede ugovorne obaveze iz stava 1 tač. 1, 2, i 5 ovog člana, druga ugovorna strana ima pravo na raskid ugovora i naknadu štete.

Izdavač je dužan da:

1) se stara o prometu primjeraka djela i da o tome povremeno obavještava autora na njegov zahtjev;

2) na zahtjev autora u odgovarajućoj fazi tehničkog procesa umnožavanja djela omogući korekturu;

3) prilikom pripreme svakog narednog izdanja djela omogući autoru da unese odgovarajuće izmjene, pod uslovom da se time ne mijenja karakter djela i da, imajući u vidu cjelinu izdavačkog ugovora, ne predstavlja nesrazmjernu obavezu za izdavača.

Pretpostavka isključivog ustupanja

Član 90

Ustupanje prava na osnovu izdavačkog ugovora je isključivo, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Stav 1 ovog člana ne odnosi se na izdavanje članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi.

Preče pravo izdavača

Član 91

Izdavač koji je stekao pravo da izda djelo u formi knjige ima, pod jednakim uslovima, preče pravo na izdanje djela u elektronskoj formi.

Preče pravo iz stava 1 ovog člana traje tri godine od datuma ugovorenog za izdavanje djela.

Izdavač iz stava 1 ovog člana dužan je da, radi korišćenja prečeg prava, u roku od 30 dana od prijema autorove pisane ponude, deponuje honorar, u visini određenoj ponudom autora.

Propast djela usljed više sile

Član 92

Ako jedini primjerak autorskog djela propadne usljed više sile poslije njegove predaje izdavaču radi izdavanja, autor ima pravo na honorar koji bi mu pripao da je djelo bilo objavljeno.

Prestanak ugovora

Član 93

Izdavački ugovor prestaje da važi:

- 1) smrću autora prije završetka djela; ,
- 2) rasprodajom svih primjeraka ugovorenih izdanja;
- 3) istekom vremena na koji je ugovor zaključen;
- 4) u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom ili zakonom.

Autor može raskinuti izdavački ugovor ako je rasprodato izdanje djela, a izdavač ne izdaje novo ugovoreno izdanje u roku iz člana 89 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

Izdanje djela smatra se rasprodanim, u smislu st. 1 i 2 ovog člana, ako broj neprodanih primjeraka iznosi manje od 5% ukupnog tiraža, kao i kada je broj neprodanih manji od 35 primjeraka.

Uništenje primjeraka

Član 94

Ako izdavač namjerava da neprodane primjerke djela proda kao staru hartiju, dužan je da ih prethodno ponudi autoru po cijeni za staru hartiju.

Odsjek 2.

Ugovor o izvođenju

Definicija

Član 95

Ugovorom o izvođenju autor ustupa korisniku pravo javnog recitovanja, pravo javnog muzičkog izvođenja ili pravo javnog pozorišnog predstavljanja svog djela, a korisnik se obavezuje da plati honorar i to djelo javno recituje, izvede ili predstavi u određenom roku, pod uslovima koji su određeni ugovorom.

Obaveze korisnika

Član 96

Korisnik je dužan da omogući odgovarajuće tehničke uslove za izvođenje djela, omogući autoru uvid u izvođenje djela, kao i da autoru dostavi publikacije u vezi sa djelom (program, odziv štampe i sl.), ako ugovorom nije drukčije određeno.

Raskid ugovora

Član 97

Ako korisnik djelo ne izvede u ugovorenom roku, autor može da raskine ugovor o izvođenju i da zadrži, odnosno zahtijeva isplatu ugovorenog honorara.

Odsjek 3.

Ugovor o narudžbini autorskog djela

Narudžbina autorskog djela

Član 98

Ugovorom o narudžbini autorskog djela autor se obavezuje da za naručioca izradi i preda mu primjerak određenog autorskog djela, a naručilac se obavezuje da za to plati honorar.

Naručilac autorskog djela ima pravo da kontroliše i daje instrukcije tokom postupka stvaranja djela, ako time ne ograničava umjetničku ili naučnu slobodu autora.

Naručilac ima pravo da objavi djelo i stavi u promet primjerak djela koji mu je autor predao, a autor zadržava ostala autorska prava, ako ugovorom o narudžbini nije drukčije određeno.

Prava naručioca kolektivnog autorskog djela

Član 99

Kolektivno autorsko djelo koje je stvoreno na inicijativu i u organizaciji naručioca, u čijem stvaranju saraduje veći broj autora objavljuje se i koristi pod imenom naručioca (enciklopedija, antologija, baza podataka i sl.).

Radi stvaranja kolektivnog autorskog djela zaključuje se ugovor kojim se naročito preciziraju elementi iz stava 1 ovog člana.

Ugovor koji ne sadrži elemente iz stava 1 ovog člana ništav je.

Zaključivanjem ugovora o kolektivnom autorskom djelu smatra se da su autori priloga neograničeno i isključivo ustupili naručiocu svoja imovinska i druga prava na tim priložima, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Odsjek 4.

Radni odnos

Autorsko djelo iz radnog odnosa

Član 100

Ako je autor stvorio autorsko djelo u toku radnog odnosa i izvršavanja svojih radnih obaveza ili slijedeći instrukcije poslodavca (u daljem tekstu: autorsko djelo iz radnog odnosa), smatra se da su sva imovinska i druga prava autora na tom djelu neograničeno i isključivo ustupljena poslodavcu na period od pet godina od završetka djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana imovinska i druga prava na tom djelu stiže autor.

Autor je dužan da, na zahtjev poslodavca, ponovo isključivo ustupi imovinska autorska i druga prava autora na tom djelu, uz plaćanje primjerenog honorara.

Posebna prava

Član 101

Izuzetno od odredbe člana 100 stav 1 ovog zakona:

1) autor zadržava pravo da koristi djelo stečeno u toku radnog odnosa prilikom izdavanja svojih sabranih djela;

2) za kolektivno autorsko djelo i bazu podataka smatra se da su sva imovinska prava i druga prava autora neograničeno i isključivo ustupljena poslodavcu, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Glava IV

POSEBNE ODREDBE O AUTORSKIM DJELIMA

ODJELJAK A

AUDIOVIZUELNA DJELA

Definicija

Član 102

Audiovizuelna djela, u smislu ovog zakona, su kinematografski film, televizijski film, animirani film, kratki muzički videospot, reklamni film, dokumentarni film i drugo audiovizuelno djelo, koje je izraženo putem sekvence povezanih pokretnih slika, sa ili bez ugrađenog tona, i koji ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Pravo audiovizuelne adaptacije

Član 103

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani da se izvorno djelo preradi ili uključi u audiovizuelno djelo.

Zaključivanjem ugovora o audiovizuelnoj adaptaciji smatra se da je autor izvornog djela isključivo i neograničeno ustupio filmskom producentu pravo prerade i uključenja izvornog djela u audiovizuelno djelo, svoja imovinska i druga prava autora na tom audiovizuelnom djelu, njegovom prevodu, audiovizuelnim adaptacijama i na fotografijama nastalim u vezi sa tim audiovizuelnim djelom, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Autor izvornog djela iz stava 2 ovog člana zadržava:

- 1) isključivo pravo na dalju preradu audiovizuelnog djela u drugi umjetnički oblik;
- 2) isključivo pravo na nove audiovizuelne adaptacije izvornog djela, nakon isteka roka od 10 godina od dana zaključivanja ugovora iz stava 2 ovog člana;
- 3) pravo na naknadu od filmskog producenta za svako davanje u zakup videograma sa audiovizuelnim djelom.

Prava iz stava 3 ovog člana su neprenosiva.

Koautori audiovizuelnog djela

Član 104

Koautorom audiovizuelnog djela, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) autor adaptacije;
- 2) pisac scenarija;
- 3) autor dijaloga;
- 4) glavni snimatelj;
- 5) glavni režiser;
- 6) autor muzike koja je komponovana posebno za audiovizuelno djelo.

Ako je animacija bitan element audiovizuelnog djela, i glavni animator se smatra koautorom audiovizuelnog djela.

Autori doprinosa audiovizuelnom djelu

Član 105

Animator i autor filmske muzike koji nije koautor iz člana 104 ovog zakona, kao i scenograf, kostimograf, autor maske, montažer i autor koji je dao drugi doprinos audiovizuelnom djelu, ima autorsko pravo na svom individualnom doprinosu tom

djelu, ako autorski doprinos ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona (u daljem tekstu: autori doprinosa).

Ugovor o filmskoj produkciji

Član 106

Međusobna prava i obaveze između filmskog producenta, koautora audiovizuelnog djela i autora doprinosa, kao i između samih autora, uređuju se ugovorom o filmskoj produkciji.

Zaključivanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su koautori audiovizuelnog djela isključivo i neograničeno ustupili filmskom producentu svoja imovinska i druga prava na audiovizuelnom djelu, na njegovim odlomcima, na njegovim prevodima, njegovim audiovizuelnim adaptacijama i na fotografijama nastalim u vezi sa tim audiovizuelnim djelom, ako ugovorom nije drukčije uređeno.

Zaključivanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su autori doprinosa audiovizuelnom djelu isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta prava da koristi autorske doprinose, radi završetka audiovizuelnog djela.

Koautor audiovizuelnog djela iz stava 2 ovog člana zadržava isključivo pravo na dalju preradu audiovizuelnog djela u drugi umjetnički oblik i na naknadu za svako davanje u zakup videograma sa audiovizuelnim djelom.

Autor doprinosa iz stava 3 ovog člana ima pravo na izdvojeno korišćenje svog autorskog doprinosa, ako to nije na štetu prava filmskog producenta.

Prava iz st. 4 i 5 ovog člana su neprenosiva.

Naknada

Član 107

Koautor audiovizuelnog djela ima pravo na naknadu posebno za svako ustupljeno imovinsko pravo ili druga prava autora.

Završetak audiovizuelnog djela

Član 108

Audiovizuelno djelo smatra se završenim kada je, prema ugovoru između glavnog režisera i filmskog producenta, završena prva standardna kopija djela koja je predmet ugovora.

Tehnologiju izrade i nosača prve standardne kopije djela iz stava 1 ovog člana određuje producent.

Matrica prve standardne kopije iz stava 1 ovog člana ne smije se uništiti.

Promjena kopije audiovizuelnog djela iz stava 1 ovoga člana može se izvršiti samo na osnovu sporazuma između glavnog režisera i filmskog producenta.

Ako koautor audiovizuelnog djela ili autor pojedinih doprinosa audiovizuelnom djelu iz stava 1 ovog člana odbije da saraduje na izradi tog djela ili ako usljed više sile nije u mogućnosti da nastavi saradnju, ne može zabraniti korišćenje rezultata svog stvaralačkog rada radi završetka audiovizuelnog djela.

Koautor audiovizuelnog djela, odnosno autor pojedinih doprinosa iz stava 5 ovog člana ima odgovarajuća autorska prava na doprinos dat audiovizuelnom djelu.

Raskid ugovora

Član 109

Ako filmski producent ne završi audiovizuelno djelo u roku od pet godina od zaključivanja ugovora o filmskoj produkciji, koautori imaju pravo na raskid ugovora, ako drukčije nije ugovoreno.

U slučaju iz stava 1 ovog člana koautori i autori doprinosa imaju pravo da zadrže, odnosno da traže ugovorenu naknadu.

Na audiovizuelna djela ne primjenjuje se član 18 ovog zakona.

ODJELJAK B

RAČUNARSKI PROGRAMI

Primjena drugih propisa

Član 110

Odredbe ovog zakona o računarskim programima ne utiču na prava koja se stiču i ostvaruju na osnovu propisa o patentima, žigovima, nelojalnoj konkurenciji, poslovnoj tajni, zaštiti topografija poluprovodnika i ugovorno pravo na računarskim programima.

Definicija

Član 111

Računarski program, u smislu ovog zakona, je pisano autorsko djelo izraženo u svakom obliku, uključujući i projektni materijal za njegovu izradu ako ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Ideje, principi, postupci i metode koji su osnov za izradu računarskog programa, kao i za njegov interfejs, nijesu obuhvaćeni autorsko pravnom zaštitom, u smislu ovog zakona.

Pravo umnožavanja

Član 112

Smještanje, prikazivanje, djelovanje, prenos ili bilježenje u digitalnom obliku računarskog programa, koje zahtijeva njegovo umnožavanje, u smislu ovog zakona predstavlja isključivo pravo autora na umnožavanje.

Ograničenja prava

Član 113

Lice koje u skladu sa zakonom ima pravo na korišćenje računarskog programa može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti program, uključujući i otklanjanje grešaka, ako je to potrebno za upotrebu računarskog programa u skladu sa njegovom namjenom.

Lice iz stava 1 ovog člana može bez dozvole autora:

1) sačiniti jednu rezervnu kopiju programa, ako je to potrebno radi njegovog korišćenja;

2) pratiti, istraživati i testirati funkcionisanje programa, radi uvida u ideje i načela koja su osnov elemenata funkcionisanja, rada, prenosa i bilježenja programa za koje je ovlašćen.

Na korišćenje računarskog programa ne primjenjuju se odredbe čl. 18 i 52 ovog zakona.

Odredbe ugovora kojima se ograničavaju prava iz stava 2 ovog člana ništave su.

Ograničenja prava na računarskom programu u pogledu rudarenja teksta i podataka

Član 113a

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, pod uslovima i isključivo u svrhu iz člana 50b ovog zakona:

- 1) umnožavati računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti;
- 2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način računarski program i umnožavati njegove rezultate.

Ograničenja prava na računarskom programu za obrazovnu ustanovu i u pogledu djela koja su nedostupna na tržištu

Član 113b

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade obrazovna ustanova pod uslovima i u svrhu iz člana člana 51 ovog zakona i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona mogu:

- 1) umnožavati računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti;
- 2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način računarski program i umnožavati njegove rezultate;
- 3) distribuirati javnosti i davati u zakup originalni računarski program ili njegove kopije.

Ograničenja prava na računarskom programu za potrebe čuvanja djela

Član 113c

Ustanova kulturnog nasljeđa može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, pod uslovima i isključivo u svrhu iz člana 52a ovog zakona da umnožava računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti.

Dekompilacija

Član 114

Umnožavanje koda računarskog programa i prevod njegovog oblika može se vršiti bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ako se umnožavanje ili prevod vrši radi pribavljanja neophodnih podataka za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenih programa sa drugim programima ili računarskom opremom, pod uslovom da:

- 1) umnožavanje ili prevod izvrši lice koje u skladu sa zakonom ima pravo na korišćenje računarskog programa;
- 2) podatak za postizanje interoperabilnosti nije bio prethodno i na jednostavan način dostupan licu iz tačke 1 ovog stava;
- 3) su te radnje ograničene samo na djelove programa koji su neophodni za postizanje interoperabilnosti.

Informacije i podaci do kojih se dođe vršenjem radnji iz stava 1 ovog člana ne smiju se:

- 1) koristiti za druge svrhe, osim za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa;
- 2) saopštavati drugim licima, osim ako je to potrebno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa;

3) koristiti za razvoj, produkciju, plasman drugog računarskog programa koji je bitno sličan računarskom programu iz stava 1 ovog člana ili za drugu radnju kojom se može povrijediti autorsko pravo.

Umnožavanje koda i prevod oblika računarskog programa iz stava 1 ovog člana može se vršiti samo ako je u skladu sa uobičajenim iskorišćavanjem djela i ako se time ne nanosi šteta zakonitim interesima autora.

Odredbe ugovora suprotne st. 1 i 2 ovog člana ništave su.

Radni odnos i narudžbina

Član 115

Ako je računarski program izrađen u radnom odnosu ili na osnovu ugovora o narudžbini, sva imovinska i druga prava autora na tom programu neograničeno i isključivo pripadaju poslodavcu, odnosno naručiocu, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Glava V

SRODNA PRAVA

Opšte pravilo

Član 116

Odredbe ovog zakona o elementima autorskog djela, o pretpostavci autorstva, o koautorima i autorima spojenih djela, o sadržaju i ograničenju moralnih prava, o imovinskim i drugim pravima autora, o korišćenju djela u pogledu usluga dijeljenja internetskog sadržaja, o sadržajnim ograničenjima autorskog prava, o računanju rokova autorskog prava, o korišćenju djela koja su nedostupna na tržištu, o odnosu između autorskog prava i prava svojine, o autorskom pravu u pravnom prometu, o autorskom djelu iz radnog odnosa, shodno se primjenjuju i na srodna prava, ako odredbama čl. 117 do 138a ovog zakona nije drukčije određeno.

ODJELJAK A PRAVA INTERPRETATORA

Interpretator

Član 117

Interpretatori, u smislu ovog zakona, su: glumci, pjevači, muzičari, plesači, igrači i druga fizička lica koja glume, pjevaju, predaju, recituju, igraju, predstavljaju ili na drugi način interpretiraju, odnosno izvode autorska djela ili folklorna djela.

Interpretatorima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i pozorišni režiseri, dirigenti orkestra i hora, tonski majstori i kabaretski i cirkuski umjetnici.

Zastupnik interpretatora

Član 118

Interpretatori koji kolektivno učestvuju u interpretaciji, kao što su članovi orkestra, hora, plesачkog ansambla, pozorišne grupe ili slični ansambli, dužni su da odrede zastupnika za ustupanje imovinskih prava koja im pripadaju po ovom zakonu.

Punomoćje za zastupanje iz stava 1 ovog člana mora biti dato u pisanoj formi.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na dirigente, soliste i režisere pozorišnih predstava.

Moralna prava interpretatora

Član 119

Interpretator ima isključivo pravo da bude priznat kao interpretator svoje interpretacije na način da njegovo ime bude naznačeno na interpretaciji i u vezi sa njegovom interpretacijom.

Pravo iz stava 1 ovog člana ima:

- 1) solista za svoje interpretacije;
- 2) ansambl izvođača kao cjelina, umjetnički direktor i solisti.

Interpretator ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom iskrivljenju, sakaćenju ili svakoj drugoj povredi u vezi sa njegovom interpretacijom, ako se tim radnjama ugrožavaju ili mogu ugroziti njegova čast ili ugled.

Imovinska prava interpretatora

Član 120

Interpretator ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) snimanje njegove interpretacije;
- 2) umnožavanje fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 3) distribuiranje fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 4) davanje u zakup fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 5) javno prenošenje uživo njegove interpretacije;
- 6) emitovanje uživo njegove interpretacije;
- 7) stavljanje na raspolaganje javnosti fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom.

Pravo na naknadu za saopštavanje javnosti fonograma

Član 121

Interpretator ima pravo na dio naknade iz člana 128 stav 2 ovog zakona za saopštavanje javnosti fonograma na kome je zabilježeno njegovo izvođenje.

Pravo na naknadu

Član 122

Interpretator ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 1 ovog zakona.

Interpretator se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ono može biti predmet izvršenja.

Pretpostavka o ustupanju prava

Član 123

Zaključivanjem ugovora o uključivanju svoje interpretacije u filmsku produkciju ili fonogram, smatra se da je interpretator isključivo i neograničeno ustupio filmskom producentu ili proizvođaču fonograma svoja imovinska prava na interpretaciji i na fotografijama nastalim u vezi sa tom interpretacijom, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Interpretator iz stava 1 ovog člana ima pravo na naknadu od filmskog producenta za svako pojedinačno imovinsko pravo iz stava 1 ovog člana, kao i od proizvođača fonograma za njegovo pravo davanja u zakup.

Izvođač se ne može odreći prava iz stava 2 ovog člana, niti može njime raspolagati.

Doprinos interpretacije audiovizuelnom djelu

Član 124

Ako interpretator audiovizuelnog djela iz člana 123 ovog zakona odbije da saraduje na izradi tog djela ili ako usljed više sile nije u mogućnosti da nastavi saradnju, ne može zabraniti korišćenje rezultata svog interpretiranja radi završetka audiovizuelnog djela.

Interpretator iz stava 1 ovog člana ima odgovarajuća srodna prava na doprinos dat audiovizuelnom djelu.

Trajanje zaštite

Član 125

Zaštita imovinskih prava interpretatora osim u slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana traje do isteka 50 godina od dana interpretiranja.

Ako je snimak interpretacije, osim na fonogramu u roku iz stava 1 ovog člana zakonito izdat ili saopšten javnosti, zaštita imovinskih prava interpretatora traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

Ako je snimak interpretacije na fonogramu zakonito izdat ili saopšten javnosti u roku iz stava 1 ovog člana, zaštita imovinskih prava interpretatora traje do isteka 70 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštavanja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

Zaštita moralnih prava interpretatora traje i nakon isteka roka iz st. 1 i 2 ovog člana.

ODJELJAK B PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Proizvođači fonograma

Član 126

Proizvođač fonograma je fizičko ili pravno lice u čijoj organizaciji i čijim sredstvima je prvi put sačinjen snimak interpretacije, drugih zvukova ili predstavljanje zvukova.

Fonogram je snimak zvuka interpretacije ili drugih zvukova ili predstavljanje zvuka, osim snimka uključenog u audiovizuelno djelo.

Snimak je ugrađivanje zvukova ili njihovog predstavljanja na nosaču sa kojeg se mogu prihvatati, umnožavati ili saopštavati putem uređaja.

Prava proizvođača fonograma

Član 127

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje svog fonograma;
- 2) distribuiranje svog fonograma;
- 3) davanje u zakup svog fonograma;
- 4) stavljanje fonograma na raspolaganje javnosti.

Pravo na naknadu za saopštavanje javnosti fonograma

Član 128

Ako se fonogram koji je izdat u komercijalne svrhe koristi za emitovanje ili drugi oblik saopštavanja javnosti, korisnik je dužan da proizvođaču fonograma za svako pojedinačno saopštavanje plati jedinstvenu naknadu.

Proizvođač fonograma je dužan da polovinu od iznosa naknade iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, uplati interpretatorima, čije interpretacije su saopštene javnosti sa korišćenog fonograma, osim ako ugovorom između proizvođača fonograma i interpretatora nije drukčije određeno.

Fonogramom izdatim u komercijalne svrhe smatra se i fonogram koji je stavljen na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 31 ovog zakona.

Pravo na naknadu

Član 129

Proizvođač fonograma ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

Proizvođač fonograma se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

Trajanje zaštite prava proizvođača fonograma

Član 130

Zaštita prava proizvođača fonograma traje do isteka 70 godina od dana snimanja.

Ako je fonogram zakonito izdat tokom roka iz stava 1 ovog člana, prava proizvođača fonograma traju do isteka 70 godina od dana prvog zakonitog izdanja.

Ako u roku iz stava 1 ovog člana nije došlo do zakonitog izdanja ali je fonogram bio u tom roku zakonito saopšten javnosti, zaštita prava proizvođača fonograma traje do isteka 70 godina od dana prvog zakonitog saopštenja javnosti.

Posljedice neiskorišćavanja fonograma od strane proizvođača fonograma

Član 130a

Ako 50 godina nakon što je fonogram izdat u skladu sa zakonom, ili ako fonogram nije izdat, 50 godina nakon što je saopšten javnosti u skladu sa zakonom, proizvođač fonograma ne nudi kopije fonograma za prodaju u dovoljnoj količini ili ne stavlja fonogram na raspolaganje javnosti, interpretator može da raskine ugovor na osnovu kojeg je prenio ili ustupio svoja prava na snimku svoje interpretacije proizvođaču fonograma (u daljem tekstu: ugovor o prenosu ili ustupanju).

Interpretator može da raskine ugovor o prenosu ili ustupanju ako proizvođač fonograma, u roku od godinu dana od dana dostavljanja obavještenja interpretatora o namjeri da raskine ugovor o prenosu ili ustupanju, ne nudi kopije fonograma za prodaju u dovoljnoj količini ili ne stavlja fonogram na raspolaganje javnosti.

Odredba ugovora o prenosu ili ustupanju kojom se interpretator odriče prava na raskid ugovora o prenosu ili ustupanju ništavna je.

Kada fonogram sadrži snimak interpretacije više interpretatora, interpretatori mogu da raskinu ugovore o prenosu ili ustupanju, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Ako se ugovor o prenosu ili ustupanju raskine u skladu sa st. 1 do 4 ovog člana, prava proizvođača fonograma na fonogramu prestaju.

Godišnja dodatna naknada

Član 130b

Interpretator koji na osnovu ugovora o prenosu ili ustupanju ima pravo na jednokratnu naknadu, ima pravo i na dodatnu naknadu od proizvođača fonograma za svaku godinu nakon isteka 50 godina od izdavanja fonograma u skladu sa

zakonom ili saopštavanja javnosti u skladu sa zakonom, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom.

Interpretator se ne može odreći prava na godišnju dodatnu naknadu iz stava 1 ovog člana.

Proizvođač fonograma dužan je da interpretatoru plaća naknadu iz stava 1 ovog člana u iznosu od 20% od prihoda koje je na osnovu umnožavanja, distribuiranja i stavljanja na raspolaganje fonograma ostvario u godini koja prethodi godini za koju se plaća ta naknada, nakon isteka 50 godina od izdavanja fonograma u skladu sa zakonom ili saopštavanja javnosti u skladu sa zakonom, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom.

Proizvođač fonograma dužan je da na zahtjev interpretatora koji ima pravo na naknadu iz stava 1 ovog člana obezbijedi podatke potrebne za utvrđivanje visine i isplatu te naknade.

Prestanak primjene odbitaka od periodičnih plaćanja interpretatorima **Član 130c**

Proizvođač fonograma ne smije, nakon isteka 50 godina od dana izdavanja fonograma u skladu sa zakonom ili, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom od dana saopštavanja javnosti fonograma u skladu sa zakonom, prilikom isplate periodičnih plaćanja interpretatoru, odbijati akontacije ili druge ugovorom utvrđene odbitke.

ODJELJAK C

PRAVA FILMSKIH PRODUCENATA

Filmski producent **Član 131**

Filmski producent je fizičko ili pravno lice u čijoj organizaciji i čijim sredstvima je prvi put sačinjeno audiovizuelno djelo ili niz pokretnih slika na videogramu i koje je odgovorno za njihov završetak.

Videogram je snimak audiovizuelnog djela ili niza pokretnih slika praćenih zvukom ili bez zvuka.

Prava filmskih producenata **Član 132**

Filmski producent ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje svog videograma;
- 2) distribuiranje svog videograma;
- 3) davanje u zakup svog videograma;
- 4) javno prikazivanje svog videograma;
- 5) stavljanje videograma na raspolaganje javnosti.

Pravo na naknadu **Član 133**

Filmski producent ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

Filmski producent se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

Trajanje zaštite prava filmskih producenata

Član 134

Zaštita prava filmskog producenta traje do isteka 50 godina od dana snimanja videograma.

Ako je videogram u roku iz stava 1 ovog člana zakonito izdat ili saopšten javnosti, zaštita traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

ODJELJAK D PRAVA RADIODIFUZIONIH ORGANIZACIJA

Isključiva prava radiodifuznih organizacija

Član 135

Radiodifuzna organizacija ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) snimanje svoje emisije;
- 2) umnožavanje snimka svoje emisije;
- 3) distribuiranje snimka svoje emisije;
- 4) reemitovanje svoje emisije;
- 5) javno saopštavanje svoje emisije, ako se vrši u prostorima dostupnim javnosti i uz plaćanje ulaznice;
- 6) stavljanje snimka emisije na raspolaganje javnosti.

Trajanje zaštite

Član 136

Zaštita prava radiodifuzne organizacije traje do isteka 50 godina od dana prvog emitovanja.

ODJELJAK E

PRAVA IZDAVAČA

Pravo prvog izdavača slobodnog djela

Član 137

Lice koje, po isteku imovinskih prava autora, prvi put u skladu sa zakonom izda ili na drugi način saopšti javnosti djelo koje prije toga nije bilo izdato ima imovinska i druga prava koja pripadaju autoru po ovom zakonu.

Zaštita prava iz stava 1 ovog člana traje do isteka 25 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja djela javnosti u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na naknadu

Član 138

Izdavač ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne ili druge interne potrebe iz člana 36 stav 3 ovog zakona.

Zaštita prava izdavača iz stava 1 ovog člana traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja djela u skladu sa zakonom.

Izdavač se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

ODJELJAK F PRAVA IZDAVAČA ŠTAMPANIH PUBLIKACIJA

Isključiva prava na štampanim publikacijama

Član 138a

Izdavač štampanih publikacija osnovan u Crnoj Gori u pogledu internetskog korišćenja njegovih štampanih publikacija od strane pružalaca usluga informacionog društva, u skladu sa pravima nosilaca prava čija su djela ili drugi predmeti zaštite uvršteni u štampanu publikaciju, ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje njegovih štampanih publikacija;
- 2) stavljanje štampanih publikacija na raspolaganje javnosti.

Stav 1 ovog člana ne se primjenjuje na:

- 1) korišćenje štampanih publikacija od strane pojedinaca pod uslovom da se to ne radi radi sticanja neposredne ili posredne imovinske koristi;
- 2) radnje hiperlinkovanja;
- 3) upotrebu pojedinačnih riječi ili vrlo kratkih izvoda iz štampanih publikacija.

Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se putem kolektivnog ustupanja sa proširenim

dejavstvom pod uslovima iz člana 167 ovog zakona.

Pravo izdavača štampe iz stava 1 ovog člana ne:

1) lišava autore i druge nosioce prava na djelima ili drugim predmetima zaštite koji su uvršteni u štampanu publikaciju prava da ih samostalno koriste van okvira štampanih publikacija;

2) zabranjuje korišćenje djela ili drugih predmeta zaštite koji su uvršteni u štampanu publikaciji od strane drugih korisnika, pod uslovom da je do tog uvrštavanja došlo na osnovu neisključivog ustupanja;

3) zabranjuje korišćenje djela ili drugih predmeta zaštite kojima je zaštita istekla.

Odredbe čl. 36 i 43, čl. 45 do 60, čl. 69a do 69h, čl. 76, 183, 185 i 186 i čl. 188 do 195 ovog zakona primjenjuju se mutatis mutandis u pogledu prava iz stava 1 ovog člana.

Jednak udio autora

Član 138b

Autor djela uvrštenog u štampanu publikaciju ima pravo na jednak udio sa izdavačem štampe u naknadi za korišćenje iz člana 138a stav 1 ovog zakona.

Trajanje zaštite

Član 138c

Prava iz člana 138a ovog zakona traju do isteka dvije godine od dana objavljivanja štampane publikacije.

Glava Va

POSEBNA (SUI GENERIS) PRAVA PROIZVOĐAČA BAZA PODATAKA

Posebno pravo

Član 139

Proizvođač baze podataka koji dokaže da je izvršio znatno kvalitativno i/ili kvantitativno ulaganje u pribavljanje, provjeru ili predstavljanje sadržaja baze podataka, ima pravo da zabrani izvlačenje i/ili ponovno korišćenje sadržaja baze podataka u cjelini ili njegovog kvalitativno i/ili kvantitativno bitnog dijela.

Izvlačenjem iz stava 1 ovog člana smatra se trajni ili privremeni prenos cjelokupnog ili bitnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij, bilo kojim sredstvima ili u bilo kom obliku.

Ponovnim korišćenjem iz stava 1 ovog člana smatra se stavljanje na raspolaganje javnosti cjelokupnog ili bitnog dijela sadržaja baze podataka distribuiranjem primjeraka, davanjem u zakup, putem interneta ili drugim oblicima prenosa.

Zabranjeno je ponavljanje i sistematsko izvlačenje i/ili ponovno korišćenje nebitnih djelova sadržaja baze podataka, suprotno uobičajenom korišćenju te baze podataka ili ako se time nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima proizvođača baze podataka.

Javnim davanjem na poslugu ne smatra se radnja izvlačenja ili ponovnog korišćenja sadržaja baze podataka.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na računarske programe koji se upotrebljavaju za izradu ili rad elektronskih baza podataka.

Obim primjene posebnog prava

Član 140

Pravo iz člana 139 stav 1 ovog zakona primjenjuje se nezavisno od podobnosti te baze podataka i njenog sadržaja za autorsko pravnu ili drugu zaštitu.

Zaštita baza podataka iz člana 139 stav 1 ovog zakona ne utiče na prava koja postoje na njihovim sadržajima.

Ostvarivanje posebnog prava

Član 141

Posebno pravo iz člana 139 stav 1 ovog zakona, može se prenositi, ustupati ili priznavati ugovorom o licenci.

Na prenos i ustupanje posebnog prava proizvođača baza podataka, primjenjuju se odredbe čl. 70 do 85 ovog zakona.

Ako je baza podataka stvorena u radnom odnosu ili na osnovu ugovora o djelu, smatra se da su sva imovinska prava na toj bazi podataka isključivo i neograničeno ustupljena poslodavcu, odnosno naručiocu, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Iscrpljenje kontrole preprodaje primjeraka baza podataka

Član 142

Prvom prodajom primjerka baze podataka na području Crne Gore od strane nosioca prava ili uz njegovu saglasnost iscrpljuje se pravo nosioca prava na kontrolu preprodaje tog primjerka u Crnoj Gori.

Prvom prodajom primjerka baze podataka na području Evropske unije odnosno država članica Evropskog ekonomskog prostora od strane nosioca prava ili uz njegovu saglasnost iscrpljuje se pravo nosioca prava na kontrolu preprodaje tog primjerka u Evropskoj uniji.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Prava i obaveze zakonitih korisnika baze podataka

Član 143

Zabranjeno je proizvođaču baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti da sprječava zakonitog korisnika baze podataka ili dijela sadržaja baze podataka da izvlači i/ili ponovo koristi kvalitativno ili kvantitativno nebitne djelove baze podataka.

Zabranjeno je zakonitom korisniku baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti odnosno njene kopije da vrši radnje koje su u suprotnosti sa uobičajenim iskorišćavanjem baze podataka i kojima se nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima proizvođača.

Zabranjeno je zakonitom korisniku baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti odnosno njene kopije da vrši povredu autorskih ili srodnih prava na djelu ili predmetu zaštite koji je dio te baze.

Odredbe ugovora kojima se dozvoljavaju odstupanja od st. 1 do 3 ovog člana ništave su.

Ograničenja posebnog prava

Član 144

Zakoniti korisnik baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti može, bez dozvole proizvođača, da izvlači ili ponovo koristi bitan dio sadržaja te baze podataka u slučaju izvlačenja:

- 1) sadržaja ne-elektronske baze podataka u privatne svrhe;
- 2) namijenjenog prikazivanju u nastavi ili naučnom istraživanju, uz navođenje izvora i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom;
- 3) i/ili ponovnog korišćenja za potrebe javne bezbjednosti ili upravnog ili sudskog postupka;
- 4) podataka od strane korisnika iz člana 48a stav 1 tačka 2 ovog zakona, a radi olakšavanja pristupa tim bazama podataka;
- 5) podataka od strane istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhe iz člana 50a ovog zakona;
- 6) podataka od strane subjekata pod uslovima i u svrhe iz člana 50b ovog zakona;
- 7) podataka od strane obrazovne ustanove pod uslovima i u svrhe iz člana 51 ovog zakona;
- 8) podataka od strane ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhe iz člana 52a ovog zakona;
- 9) baze podataka koja je nedostupna na tržištu od strane ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona.

Trajanje zaštite

Član 145

Zaštita prava proizvođača baze podataka traje od dana izrade baze podataka do 1. januara godine koja slijedi nakon isteka 15 godina od dana izrade baze podataka.

Ako je baza podataka u roku iz stava 1 ovog člana stavljena na raspolaganje javnosti, zaštita prava proizvođača baze podataka traje do 1. januara godine koja slijedi nakon isteka 15 godina od dana kada je prvi put izvršeno objavljivanje baze podataka.

Bitnom promjenom sadržaja baze podataka iz stava 3 ovog člana smatra se i zbir (akumuliranje) više dodavanja, brisanja ili drugih izmjena baze podataka.

Korisnici zaštite po osnovu posebnog prava

Član 145a

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava državljani Crne Gore ili imaju prebivalište na teritoriji Crne Gore.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava privredna društva osnovana u skladu sa propisima Crne Gore i koja imaju registrovano sjedište ili glavno mjesto poslovanja u Crnoj Gori.

Ako privredno društvo iz stava 2 ovog člana na teritoriji Crne Gore ima samo registrovano sjedište, njegova djelatnost mora biti stvarno i stalno povezana sa ekonomijom Crne Gore.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava državljani države članice Evropske unije ili imaju prebivalište na teritoriji Evropske unije.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava privredna društva osnovana u skladu sa propisima države članice Evropske unije i koja imaju registrovano sjedište, centralu ili glavno mjesto poslovanja u Evropskoj uniji.

Ako privredno društvo iz stava 5 ovog člana na teritoriji Evropske unije ima samo registrovano sjedište, njegova djelatnost mora biti stvarno i stalno povezana sa ekonomijom države članice Evropske unije.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Shodna primjena

Član 145b

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju elementi autorskog djela, pretpostavka autorstva, koautori i autori spojenih djela, sadržaj i ograničenja moralnih prava, imovinska i druga prava autora, sadržajna ograničenja autorskog prava, računanje rokova autorskog prava, odnos između autorskog prava i prava svojine, autorska prava u pravnom prometu, autorska djela iz radnog odnosa, evidencija predmeta zaštite, zaštiti prava, odnosi sa stranim elementima i nadzor, shodno se primjenjuju i na prava proizvođača baza podataka.

Glava VI

KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Ostvarivanje prava

Član 146

Autor i nosilac srodnih prava mogu ostvarivati svoja prava individualno, kolektivno ili preko organizacija iz člana 180I stav 1 ovog zakona.

Individualno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se lično ili preko zastupnika.

Kolektivno ostvarivanje prava vrši se preko organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

ODJELJAK A ORGANIZACIJE ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Djelatnost Član 147

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je svaka organizacija koja je u skladu sa zakonom ili prenosom prava, odobrenjem ili ugovorom ovlaštena da upravlja autorskim ili srodnim pravima u ime više od jednog nosioca prava, radi zajedničke koristi tih nosioca prava, kao isključivom ili glavnom djelatnošću i koja je:

- 1) u svojini svojih članova ili pod njihovim nadzorom i/ili;
- 2) organizovana na neprofitnoj osnovi.

Član organizacije za kolektivno ostvarivanje prava je nosilac prava, lice koje zastupa nosioce prava, uključujući i druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i udruženja nosilaca prava, koje ispunjava uslove za članstvo u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava i koje je primljeno u članstvo.

Organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava osnivaju autori i nosioci srodnih prava, kao neprofitnu nevladinu organizaciju, sa svojstvom pravnog lica.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da se registruje u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju oblici obavljanja djelatnosti, nakon dobijanja dozvole iz člana 150 stav 1 ovog zakona.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u svoje ime, a za račun svojih članova ostvaruje autorska i druga prava na njihovim objavljenim autorskim djelima, odnosno predmetima srodnih prava (u daljem tekstu: predmeti zaštite).

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da djeluje u najboljem interesu nosilaca prava čija prava zastupa i ne smije da im nameće obaveze koje nijesu neophodne za zaštitu njihovih prava i interesa ili za efikasno upravljanje tim pravima.

Djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava može da se obavlja samo na osnovu dozvole Ministarstva.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti Član 148

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti iz člana 147 stav 7 ovog zakona, podnosi se osnivački akt, statut, ugovor ili punomoćje o zastupanju članova, podaci o broju autora, odnosno nosilaca prava koji su ovlastili organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da ostvaruje prava na njihovim djelima, odnosno predmetima srodnih prava, popis djela, odnosno predmeta srodnih prava koji će činiti repertoar organizacije, dokaz o uplati propisane administrativne takse i drugi dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 149 ovog zakona.

U zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti iz člana 147 stav 7 ovog zakona, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da navede za koju vrstu prava, za koje predmete zaštite i za koji oblik kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 148a ovog zakona traži izdavanje dozvole, kao i za koju kategoriju nosilaca prava (autora odnosno nosilaca srodnih prava).

Ministarstvo je dužno da o zahtjevu pravnog lica odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Oblici kolektivnog ostvarivanja prava Član 148a

Dozvola za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava se može izdati organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava radi:

- 1) kolektivnog ostvarivanja na dobrovoljnoj osnovi;
- 2) kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom iz člana 167 ovog zakona, ili
- 3) obaveznog kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 155 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može da kolektivno ostvaruje prava samo za one nosioce prava i na onim predmetima zaštite za koje su je ti nosioci prava ovlastili za zastupanje.

Uslovi za obavljanje djelatnosti

Član 149

Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava može da obavlja pravno lice koje:

- 1) ima statut i druga opšta akta u skladu sa ovim zakonom;
- 2) je upisano u registar nevladinih organizacija kod nadležnog organa;
- 3) ima zaključene ugovore ili punomoćja o zastupanju značajnog dijela domaćih nosioca prava za predmete zaštite na koja se odnosi djelatnost;
- 4) ima zaposleno sa punim radnim vremenom, u kontinuitetu, najmanje jedno lice sa završenim VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja iz oblasti prava i najmanje jedno lice sa završenim VII1 nivoom kvalifikacije obrazovanja iz oblasti ekonomije;
- 5) raspolaže poslovnim prostorom u svojinu ili zakupu opremljenim neophodnom informatičkom i komunikacionom opremom.

Prilikom utvrđivanja da li su ispunjeni uslovi u pogledu zastupanja značajnog dijela domaćih nosilaca prava iz stava 1 tačka 3 ovog člana, uzima se u obzir broj nosilaca prava koji je moguće utvrditi na osnovu dostupnih podataka, kao i obim korišćenja njihovih djela i drugih predmeta zaštite.

U slučaju da licima iz stava 1 tačka 4 ovog člana prestane radni odnos, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da o tome, bez odlaganja, obavijesti Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 tačka 4 ovog člana, obavljanje pravnih i računovodstvenih poslova organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti advokatu upisanom u imenik Advokatske komore Crne Gore i pravnom licu koje je registrovano za obavljanje djelatnosti računovodstva.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da nadzire obavljanje tih poslova i osigura kontinuitet ugovornog odnosa.

U slučaju prestanka ugovornog odnosa iz stava 4 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da o tome bez odlaganja obavijesti Ministarstvo.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava obavljanje određenih poslova vezanih za kolektivno ostvarivanja prava.

Obavljanje određenih administrativnih, tehničkih ili pomoćnih poslova, kao što su izdavanje računa korisnicima ili raspodjela pripadajućih iznosa nosiocima prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti drugom fizičkom ili pravnom licu, uz obavezu vršenja nadzora nad obavljanjem tih poslova.

Dozvola za obavljanje djelatnosti

Član 150

Dozvola za obavljanje djelatnosti iz člana 147 stav 7 ovog zakona izdaje se rješenjem, na period od pet godina.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se izdati samo jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava za određenu vrstu prava.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se izdati samo jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava za određenu vrstu predmeta zaštite.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može se izdati jednoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava za ostvarivanje više različitih vrsta prava i više različitih vrsta predmeta zaštite.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 4 ovog člana, dužna je da statutom obezbijedi proporcionalnu zastupljenost nosilaca prava različitih vrsta prava na različitim vrstama predmeta zaštite u organima organizacije.

Odredbe st. 2 i 3 ovog člana ne odnose se na izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje online prava na muzičkim djelima za područje više država.

Oduzimanje dozvole

Član 151

Ministarstvo će oduzeti dozvolu organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava:

- 1) na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 2) ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava prestane da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava utvrđene ovim zakonom;
- 3) ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u ostavljenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke i nepravilnosti u radu koji utiču na ispunjavanje uslova za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 149 ovog zakona ili ako teže ili ponovljeno vrši povrede odredbi ovog zakona.

Prije oduzimanja dozvole iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana Ministarstvo će, u pisanoj formi, ukazati na nepravilnosti u radu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, naložiti mjere i odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti.

Ministarstvo može na obrazloženi zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava produžiti rok za otklanjanje nepravilnosti.

Prenos ugovora ex lege

Član 152

- brisan -

Primjena drugog zakona

Član 153

Protiv dozvole Ministarstva iz člana 147 stav 7 i odluke o oduzimanju dozvole iz člana 151 ovog zakona može se pokrenuti upravni spor.

Rješenje o izdavanju i oduzimanju dozvole Ministarstvo objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.

Na osnivanje, registraciju, rad i prestanak rada organizacije za kolektivno ostvarivanje prava primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju nevladine organizacije, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

ODJELJAK B

ODNOS PREMA NOSIOCIMA PRAVA

Prava nosioca prava

Član 154

Nosilac prava može da ovlasti organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da upravlja njegovim pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima po njegovom izboru, za područja država po izboru.

Nosilac prava može da ovlasti organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da upravlja njegovim pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima po njegovom izboru, za područja država po izboru, nezavisno od države članice Evropske unije čiju nacionalnost ili boravište ima nosilac prava ili sjedišta organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da upravlja pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima iz stava 1 ovog člana ako to upravljanje spada u njenu djelatnost, osim ako postoje opravdani razlozi za odbijanje tog upravljanja.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da upravlja pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima iz stava 2 ovog člana ako to upravljanje spada u njenu djelatnost, osim ako postoje opravdani razlozi za odbijanje tog upravljanja.

Nosilac prava može da prenese ovlašćenje za nekomercijalno korišćenje prava, vrste prava, vrsta djela, kao i drugih sadržaja po njegovom izboru, a organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da u pisanoj formi informiše nosioca prava čija prava ostvaruje o uslovima pod kojima nosilac prava može da prenese ovlašćenje za nekomercijalno korišćenje svojih prava, vrsta prava, vrsta djela ili drugih sadržaja čije upravljanje je povjereno toj organizaciji.

Nekomercijalnim korišćenjem iz stava 5 ovog člana, smatra se korišćenje u kojem se ne ostvaruje ekonomska korist.

Nosilac prava ovlašćivanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava da upravlja njegovim pravima, daje saglasnost posebno za svako pravo ili vrstu prava, vrstu djela ili drugi sadržaj za koji daje ovlašćenje za upravljanje, a takva saglasnost mora biti zavedena u pisanom obliku.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da informaciju o pravima koja nosioci prava imaju u skladu sa st. 1 do 7 ovog člana i članom 154a ovog zakona objavi na svojoj internet stranici.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da obavijesti nosioce prava o pravima iz st. 1 do 7 ovog člana i člana 154a ovog zakona, kao i o uslovima za ostvarivanje prava iz stava 5 ovog člana, prije davanja ovlašćenja za upravljanje tim pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Otkazivanje ovlašćenja za upravljanje pravima

Član 154a

Nosilac prava može da otkáže ovlašćenje iz člana 154 st. 1 i 2 ovog zakona za upravljanje pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima koje je povjerio organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u cjelini ili u pogledu ili bilo kojeg prava, vrste prava, vrste djela ili drugih sadržaja po izboru, za područja država po izboru, nakon otkaznog roka koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može da odluči da otkazivanje proizvodi pravno dejstvo od kraja finansijske godine.

Ako je pravo na potraživanje određenih iznosa nastalo prije otkazivanja prava iz stava 1 ovog člana ili u okviru ovlašćenja datog prije stupanja na snagu otkazivanja prava, nosilac prava zadržava prava prema organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava iz čl. 162, 162a, 162b, 162c, 164, 166a, 175 i 180g ovog zakona.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, ne smije da ograničava korišćenje prava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, isticanjem uslova da za ostvarivanje tih prava zahtijeva da se upravljanje pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima koji su predmet otkazivanja ili povlačenja povjeri drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava.

Članstvo u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava

Član 154b

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da kao člana prihvati nosioca prava i lice koje zastupa nosioca prava, uključujući i druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i udruženja nosioca prava, ako ispunjavaju uslove za članstvo koji se zasnivaju na objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim kriterijumima.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da uslove za članstvo iz stava 1 ovog člana utvrdi statutom ili drugim opštim aktom kojim se utvrđuju uslovi za članstvo i da ih učini javno dostupnim na svojoj internet stranici.

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava odbije da prihvati zahtjev za članstvo, dužna je da podnosiocu zahtjeva pruži obrazložene razloge za odbijanje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da omogući članovima da sa njom komuniciraju posredstvom elektronskih sredstava komunikacije, uključujući i komunikaciju radi ostvarivanja članskih prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da vodi ažurnu evidenciju o svojim članovima.

Prava nosioca prava koji nijesu članovi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 154c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da sva prava koja pripadaju njenim članovima shodno primijeni i na nosioce prava koji nijesu njeni članovi, a koje zastupa na osnovu zakona, ustupanja prava ili ugovora, osim prava koja se odnose na upravljanje i odlučivanje u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava.

Obavezno kolektivno ostvarivanje prava

Član 155

Izuzetno od člana 146 stav 1 ovog zakona, nosilac autorskog ili srodnog prava može samo kolektivno ostvarivati pravo:

1) kablovske retransmisije predmeta zaštite, osim emisija radiodifuznih organizacija iz sopstvene produkcije, bez obzira da li se radi o njihovim sopstvenim pravima ili pravima stečenim od drugih nosioca prava;

1a) retransmisije predmeta zaštite, uključujući retransmisiju koja se vrši putem interneta unutar kontrolisanog okruženja u smislu člana 29b tačka 2 ovog zakona,

osim emisija radiodifuznih organizacija iz sopstvene produkcije, bez obzira da li se radi o njihovim sopstvenim pravima ili pravima stečenim od drugih nosioca prava;

1b) direktnog protoka iz člana 29c ovog zakona u pogledu ovlašćenja dobijenih od distributera signala za transmisiju;

2) davanja na poslugu iz člana 24 stav 2 ovog zakona;

3) na naknadu za umnožavanje za privatne potrebe;

4) na naknadu za umnožavanje aktuelnih članaka iz dnevnih i periodičnih štampanih medija iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

5) na naknadu za umnožavanje aktuelnih članaka iz dnevnih i periodičnih štampanih medija za potrebe pregleda štampe (klipinga) iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

6) na godišnju dodatnu naknadu za interpretatore iz člana 130b ovog zakona.

Principi obaveznog kolektivnog ostvarivanja prava retransmisije

Član 155a

U slučaju kolektivnog ostvarivanja prava kablovske retransmisije predmeta zaštite u skladu sa članom 155 stav 1 tačka 1 ovog zakona, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja upravlja pravima iste vrste ovlašćena je da upravlja i pravima nosioca prava koji je nije ovlastio za takvo upravljanje.

Ako više od jedne organizacije za kolektivno ostvarivanje prava upravlja pravima iste vrste, nosilac prava ima pravo da izabere koja od njih je ovlašćena da upravlja njegovim pravima kablovske retransmisije, a Ministarstvo odlučuje koja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ili organizacije imaju pravo da daju ili odbiju ovlašćenje za retransmisiju.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana dužna je da jednako postupa prema nosiocima prava koji su je ovlastili za upravljanje njihovim pravima kablovske retransmisije i nosiocima prava iz stava 1 ovog člana.

Nosilac prava ima pravo da traži naknadu po osnovu prava kablovske retransmisije u roku od tri godine od dana od kada je kablovska retransmisija predmeta zaštite izvršena.

Organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i korisnici dužni su da vode pregovore za izdavanje ovlašćenja, odnosno ustupanje tih prava u dobroj vjeri.

St. 1 do 5 ovog člana primjenjuju se i na kolektivno ostvarivanje prava iz čl. 29b i 29c ovog zakona u pogledu ovlašćenja dobijenih od strane distributera signala i operatora retransmisije za transmisiju.

Principi pregovaranja između kablovskih operatera i radiodifuznih organizacija u vezi sa kablovskom retransmisijom

Član 155b

Kablovski operateri, operatori usluge retransmisije, distributeri signala i radiodifuzne organizacije koje imaju pravo retransmisije iz čl. 29a i 29b ovog zakona i direktnog protoka iz člana 29c ovog zakona dužni su da vode pregovore za izdavanje ovlašćenja, odnosno ustupanje tih prava u dobroj vjeri.

Obaveze organizacije prema članovima

Član 156

- brisan -

Organi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 157

Organi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava su:

- 1) opšta skupština članova;
- 2) upravni odbor;
- 3) izvršni direktor;
- 4) nadzorni odbor.

Opšta skupština članova organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 158

Opštu skupštinu članova čine članovi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Opšta skupština članova saziva se najmanje jednom godišnje.

Opšta skupština članova naročito:

1) donosi statut, odlučuje o izmjenama uslova za članstvo u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava ako ti uslovi nijesu uređeni statutom;

2) odlučuje o imenovanju ili razrješenju članova upravnog i nadzornog odbora i izvršnog direktora, ocjenjuje njihov rad, odobrava njihove naknade i druge podsticaje kao što su novčani i nenovčani podsticaji, izdvajanja u penzijske fondove, pravo na druge nagrade i otpremninu;

3) donosi opšta akta o raspodjeli iznosa koji pripadaju nosiocima prava;

4) donosi opšta akta o korišćenju neraspodjeljivih iznosa;

5) donosi opšta akta o ulaganju prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava;

6) donosi opšta akta o odbicima od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava iz čl. 161 i 162 ovog zakona;

7) odlučuje o korišćenju neraspodjeljivih iznosa;

8) donosi opšta akta o upravljanju rizikom;

9) odobrava kupovinu, prodaju ili zalaganje nekretnine;

10) odobrava spajanje i udruživanje, osnivanje ogranaka, preuzimanje drugih subjekata ili akcija ili prava u drugim subjektima;

11) daje saglasnost na uzimanje kredita od strane organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ili osiguranje tih kredita;

12) odlučuje o imenovanju i razrješenju revizora; i

13) odobrava godišnje izvještaje o transparentnosti iz člana 166c ovog zakona.

Izuzetno od stava 3 tačka 2 ovog člana, opšta skupština članova može, ukoliko to ocijeni opravdanim, ovlastiti nadzorni odbor da odlučuje o imenovanju ili razrješenju članova upravnog odbora i izvršnog direktora, odobravanju njihovih naknada i drugih podsticaja.

Nadležnosti iz stava 3 tač. 8 do 11 ovog člana, mogu se statutom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ili posebnom odlukom opšte skupštine članova prenijeti na nadzorni odbor.

Opšta skupština članova je dužna da detaljnije odredi uslove za korišćenja prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze od ulaganja prihoda od prava.

Pravo glasa

Član 158a

Pravo da učestvuju i glasaju na opštoj skupštini članova imaju svi članovi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako su takvi kriterijumi utvrđeni i primjenjuju pošteno i srazmjerno, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može u svom

statutu ili pravilima o članstvu koji moraju biti javno dostupni u skladu sa čl. 166 i 166b ovog zakona, ograničiti pravo članovima da učestvuju i pravo da glasaju na opštoj skupštini članova, na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) trajanja članstva i/ili;
- 2) iznosa naknada koje je član primio ili koji mu pripada.

Član organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ima pravo da opunomoći drugo lice da učestvuje i glasa kao njegov punomoćnik na opštoj skupštini članova ako to punomoćje ne može dovesti do sukoba interesa između člana organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i punomoćnika.

Punomoćje mora biti ovjereno u skladu sa zakonom i važi samo za jednu opštu skupštinu članova.

Punomoćnik ima ista prava na opštoj skupštini članova kao i član koji ga je imenovao i dužan je da glasa u skladu sa uputstvima koje je dobio od člana koji ga je opunomoćio.

Skupština predstavnika

Član 158b

Nadležnosti opšte skupštine članova može da vrši skupština predstavnika članova organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Predstavnike članova iz stava 1 ovog člana bira, najmanje jednom u četiri godine, opšta skupština članova, ako je:

- 1) obezbijeđeno odgovarajuće i efikasno učestvovanje članova u postupku odlučivanja organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, i
- 2) obezbijeđena srazmjerna zastupljenost različitih kategorija članova u skupštini predstavnika.

Odredbe čl. 158 i 158a ovog zakona primjenjuju se i na skupštinu predstavnika.

Nadzorna funkcija

Član 159

Nadzorni odbor obavlja nadzornu funkciju praćenjem poslova i zadataka lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Različite kategorije članova organizacije za kolektivno ostvarivanje prava moraju biti srazmjerno zastupljene u nadzornom odboru.

Svaki član nadzornog odbora dužan je da opštoj skupštini članova jednom godišnje dostavi izjavu o sukobu interesa koja sadrži informacije iz člana 159a stav 5 ovog zakona.

Nadzorni odbor je dužan da se sastaje po potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Nadzorni odbor dužan je da u obavljanju poslova i zadataka, naročito:

- 1) izvršava ovlaštenja koje mu je povjerila opšta skupština članova, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) prati izvršavanje poslova i zadataka lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, uključujući sprovođenje odluka opšte skupštine članova i opštih akata iz člana 158 stav 3 tač. 3 do 6 ovog zakona.

Nadzorni odbor je dužan da najmanje jednom godišnje opštoj skupštini članova dostavi izvještaj o svom radu i uočenim nepravilnostima u radu lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Obaveze lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 159a

Lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, dužna su da poslovanjem upravljaju savjesno i sa pažnjom dobrog privrednika i stručnjaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da poslovanje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava vrše na način da interes organizacije ne podrede privatnom interesu, kao i da ne izazovu sukob interesa u vršenju svojih poslova i zadataka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da u poslovanje uvede i primjenjuje postupke kojima se izbjegava sukob interesa.

Ako se sukob interesa iz stava 3 ovog člana ne može izbjeći, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da utvrdi, upravlja, nadzire i identifikuje stvarne ili moguće sukobe interesa, radi sprečavanja negativnog uticanja na zajedničke interese nosilaca prava koje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zastupa.

Lice koje upravlja poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, dužno je da opštoj skupštini članova, jednom godišnje dostavi izjavu o:

- 1) koristi koju ima od organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 2) naknadama i drugim podsticajima ostvarenim u prethodnoj finansijskoj godini od organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, uključujući druge podsticaje kao što su novčani i nenovčani podsticaji, izdvajanja u penzijske fondove, pravo na druge nagrade i otpremninu;
- 3) novčanim iznosima koje je kao nosilac prava primio u prethodnoj finansijskoj godini od organizacije za kolektivno upravljanje pravima;
- 4) stvarnim ili mogućim sukobima interesa između interesa organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i ličnih interesa ili između bilo kakvih obaveza prema organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava i bilo kakvih obaveza prema drugom fizičkom ili pravnom licu.

Licima koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava smatraju se izvršni direktor i članovi upravnog odbora.

Statut Član 160

Statut je akt koji sadrži osnove organizacije i funkcionisanja organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Statutom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava naročito se utvrđuje:

- 1) naziv i sjedište organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 2) djelatnost kojom se organizacija za kolektivno ostvarivanje prava bavi;
- 3) vrste i predmeti zaštite prava koja se kolektivno ostvaruju;
- 4) bliže nadležnosti organa organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 5) osnove unutrašnje organizacije i način rada upravnog i nadzornog odbora, kvorum neophodan za odlučivanje, kao i trajanje mandata članova upravnog i nadzornog odbora;
- 6) uslovi za imenovanje i nadležnosti izvršnog direktora i trajanje njegovog mandata;
- 7) obaveze članova u dostavljanju podataka o predmetima zaštite koji se kolektivno ostvaruju, kao i podataka neophodnih za isplatu naknada;
- 8) način i sadržaj obavještanja članova o sjednicama opšte skupštine članova, način glasanja i broj glasova potreban za odlučivanje o pojedinim pitanjima;
- 9) osnovni kriterijumi za utvrđivanje troškova obavljanja djelatnosti organizacije za kolektivno ostvarivanje prava; i

10) druga pitanja u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju nevladine organizacije.

Statut organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, opšta skupština članova donosi dvotrećinskom većinom od ukupnog broja glasova.

Statut organizacije za kolektivno ostvarivanje prava objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“, nakon dobijanja dozvole iz člana 150 ovog zakona.

Naplata i korišćenje prihoda od prava

Član 161

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da sa pažnjom dobrog privrednika naplaćuje i upravlja prihodima od prava.

Prihod od prava iz stava 1 ovog člana je prihod iz isključivog prava ili prava na naknadu koji prikuplja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava za račun nosilaca prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da u poslovnim knjigama odvojeno vodi:

- 1) prihode od prava i prihode koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, i
- 2) sopstvenu imovinu i prihode iz te imovine, naknada za upravljanje ili drugih aktivnosti.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava prihode od prava i prihode koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava dužna je da koristi samo za raspodjelu nosiocima prava, osim ako je korišćenje prihoda od prava ili prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, odnosno odbijanje ili kompenzacija naknada za upravljanje dozvoljena opštim aktom iz člana 158 stav 3 tač. 3 do 11 ovog zakona.

Prilikom ulaganja prihoda od prava ili prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da ulaganja vrši u najboljem interesu nosilaca prava čija prava zastupa, u skladu sa opštim aktima o ulaganju i upravljanju rizikom iz člana 158 stav 3 tač. 5 i 8 ovog zakona.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da prilikom ulaganja iz stava 5 ovog člana:

- 1) obezbijedi da je ulaganje u isključivom interesu nosilaca prava, ako postoji bilo kakva mogućnost sukoba interesa;
- 2) imovinu ulaže na način kojim se obezbijeduje sigurnost, kvalitet, likvidnost i profitabilnost portfelja u cjelini;
- 3) na adekvatan način rasporedi imovinu kako bi se izbjeglo prekomjerno oslanjanje na neki njen dio i gomilanje rizika u portfelju u cjelini.

Odbici

Član 162

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da nosioca prava obavijesti o naknadama za upravljanje i odbicima od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, prije dobijanja njegovog pristanka za upravljanje pravima.

Naknada iz stava 1 ovog člana je iznos koji naplaćuje, odbija ili kompenzuje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava od prihoda od prava ili bilo kojeg drugog prihoda koji proizilazi iz ulaganja prihoda od prava, radi pokrivanja troškova upravljanja autorskim ili srodnim pravima.

Naknade za upravljanje ne smiju da budu veće od stvarnih i opravdanih troškova upravljanja autorskim i srodnim pravima koje snosi organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Odbici iz stava 1 ovog člana, moraju biti primjereni uslugama koje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava pruža nosiocima prava, uključujući, po potrebi, usluge iz stava 6 ovog člana i utvrđuju se na osnovu objektivnih kriterijuma u skladu sa članom 158 stav 3 tačka 6 ovog zakona.

Zahtjevi koji se primjenjuju za korišćenje i transparentnost korišćenja odbijenih ili kompenzovanih iznosa za naknade za upravljanje primjenjuju se na bilo koje odbitke učinjene za pokrivanje troškova upravljanja autorskim ili srodnim pravima.

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava pruža društvene, kulturne ili obrazovne usluge (novčana socijalna pomoć, stipendije za kulturna i umjetnička obrazovanja, podsticanje razvoja umjetnosti i kulture i drugo) koje se finansiraju odbicima od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, te usluge se moraju pružati na osnovu objektivnih kriterijuma, naročito u odnosu na pristup i obim usluga i ne smiju preći iznos od 10% prihoda od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može, pored ukupnih odbitaka za naknade za upravljanje pravima iz stava 1 ovog člana i drugih odbitaka iz stava 6 ovog člana, odlučiti da se iz ukupne mase prihoda od prava najviše 3% utroši na mjere usmjerene protiv piraterije i krivotvorenja, kao i na druge mjere usmjerene na podizanje nivoa svijesti o značaju autorskog i srodnih prava (organizacija seminara i drugih vrsta događaja o autorskom i srodnim pravima, uključujući edukaciju korisnika i drugih lica, organizovanje aktivnosti za podizanje nivoa svijesti u medijima i slično).

Sredstva iz stava 7 ovog člana se moraju trošiti na osnovu objektivnih kriterijuma utvrđenih statutom.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava sredstva iz stava 7 ovog člana može dodijeliti i licima koja joj podnesu zahtjev za dodjelu sredstava, sa obrazloženim programom podizanja nivoa svijesti o značaju autorskog i srodnih prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava Ministarstvu podnosi godišnji izvještaj o izdvajanju i trošenju sredstava iz st. 7 i 9 ovog člana, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.

Raspodjela iznosa nosiocima prava

Član 162a

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da redovno i tačno raspodjeljuje i isplaćuje iznose koji pripadaju nosiocima prava, u skladu sa opštim aktom iz člana 158 stav 3 tačka 3 ovog zakona.

Opšta akta o raspodjeli iz člana 158 stav 3 tačka 3 ovog zakona sadrže naročito:

1) predmete zaštite i nosioce prava na koje se opšta pravila o raspodjeli iznosa koji pripadaju nosiocima prava odnose;

2) utvrđivanje udjela pojedinog nosioca prava u naplaćenim prihodima od prava;

3) utvrđivanje iznosa za isplatu nakon odbitka troškova iz člana 162 ovog zakona.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ili njeni članovi koji su lica koja zastupaju nosioce prava dužni su da nosiocima prava raspodijele i isplate

pripadajuće iznose čim to bude moguće, a najkasnije devet mjeseci od kraja finansijske godine u kojoj je prihod od prava naplaćen, osim ako opravdani razlozi, naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanja prava, nosilaca prava ili povezivanja informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava, sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava ili njene članove da raspodjelu izvrše u propisanom roku.

Ako iznosi koji pripadaju nosiocima prava ne mogu da se raspodijele u roku iz stava 3 ovog člana zbog nemogućnosti utvrđivanja ili pronalaženja pojedinih nosilaca prava, a izuzetak u pogledu roka se ne primjenjuje, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava dužne su da te iznose čuvaju odvojeno na svojim računima.

Utvrđivanje i pronalaženje nosilaca prava

Član 162b

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da preduzme sve neophodne mjere, radi utvrđivanja i pronalaženja nosilaca prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava naročito je dužna da najkasnije tri mjeseca od isteka roka iz člana 162a stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici učini dostupnim informacije o djelima i drugim sadržajima za koje jedan ili više nosilaca prava nijesu utvrđeni ili pronađeni i to:

1) nosiocima prava koje zastupa ili licima koja zastupaju nosioce prava, kada su ti subjekti članovi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava; i

2) svim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava sa kojima ima zaključene sporazume o zastupanju.

Informacije iz stava 2 ovog člana obuhvataju ako je moguće:

1) naslov djela ili drugog sadržaja;

2) ime nosioca prava;

3) ime, odnosno naziv relevantnog izdavača ili producenta; i

4) drugu dostupnu informaciju koja bi mogla pomoći u utvrđivanju nosioca prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da pored preuzimanja mjera iz st. 1 i 2 ovog člana provjeri i evidenciju iz člana 154b stav 5 ovog zakona i druge dostupne evidencije.

Ako mjere iz st. 1 do 4 ovog člana ne daju rezultate, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da o tome javno objavi informaciju najkasnije godinu dana nakon isteka perioda od tri mjeseca iz stava 2 ovog člana.

Neraspodjeljivi iznosi

Član 162c

Ako se iznosi koji pripadaju nosiocima prava ne mogu raspodijeliti nakon isteka tri godine od kraja finansijske godine u kojoj je naplaćen prihod od prava i pod uslovom da je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava preduzela sve neophodne mjere da utvrdi i pronađe nosioce prava iz člana 162b stav 1 ovog zakona, ti će se iznosi smatrati neraspodjeljivim.

Opšta skupština članova organizacije za kolektivno ostvarivanje prava odlučuje o korišćenju neraspodjeljivih iznosa u skladu sa članom 158 stav 3 tačka 4 ovog zakona.

Odluka iz stava 2 ovog člana, ne utiče na pravo nosilaca prava da potražuju te iznose od organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zastarjelost potraživanja.

Poseban slučaj raspodjele

Član 163

Ako nije drugačije dogovoreno između različitih grupa zainteresovanih nosilaca prava, prihodi ostvareni od naknada iz člana 36 stav 2 ovog zakona raspodjeljuju se od naknada za:

1) tehničke uređaje i prazne nosače zvuka:

- 50% autorima muzičkih djela,
- 25% interpretatorima,
- 25% proizvođačima fonograma;

2) tehničke uređaje i prazne nosače slike:

- 50% koautorima audiovizuelnih djela i autorima posebnih doprinosa audiovizuelnih djela,
- 25% interpretatorima (muzičkim i audiovizuelnim),
- 25% filmskim producentima i proizvođačima fonograma.

Prihodi ostvareni od naknade iz člana 36 stav 3 ovog zakona raspodjeljuju se:

- 50% autorima pisanih djela;
- 50% izdavačima knjiga i časopisa.

Prihodi ostvareni od naknade iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona raspodjeljuju se:

- 50% autorima djela;
- 50% izdavačima medija.

Autori i nosioci srodnih prava se ne mogu odreći prava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana i ne mogu tim pravom raspolagati.

Naknadu iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za sve nosioce prava prikuplja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja za to pravo za svoj repertoar ima dozvolu Ministarstva i koja ima najveće prihode po osnovu ovog zakona (dalje u tekstu: najveća organizacija).

Najveća organizacija dužna je isplatiti pripadajuće naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava koje imaju dozvolu Ministarstva za naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, za svoj repertoar.

O zaključenju zajedničkog sporazuma o jedinstvenoj tarifi za sve naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za sve nosioce prava pregovara i sporazum zaključuje najveća organizacija u skladu sa odredbama čl. 171 do 173 ovog zakona.

Najveća organizacija je dužna da sa drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava koje imaju dozvolu Ministarstva za naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za svoj repertoar, zaključi sporazum o podjeli naknade između različitih vrsta autora odnosno nosilaca srodnih prava.

Ako sporazum iz stava 8 ovog člana ne bude zaključen u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu jedinstvene tarife, Ministarstvo će rješenjem odrediti podjelu naknade između različitih vrsta autora odnosno nosilaca srodnih prava, koje će se primjenjivati do zaključenja sporazuma između odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Sva komunikacija korisnika u vezi sa naknadama iz st. 1, 2, i 3 ovoga člana, kao i sva plaćanja korisnika sprovodi se sa i vrši prema najvećoj organizaciji.

Informisanje nosilaca prava o upravljanju njihovim pravima

Član 164

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da, najmanje jednom godišnje, svakom nosiocu prava kojem je dužna da isplati iznos nastao po osnovu

prihoda od prava ili je izvršila plaćanje u periodu na koji se informacije odnose, učini dostupnim naročito sljedeće informacije:

1) kontakt podatke za čije korišćenje je nosilac prava ovlastio organizaciju za kolektivno ostvarivanje radi utvrđivanja i pronalaženja nosioca prava;

2) iznos prihoda od prava koji pripada nosiocu prava;

3) iznose sredstava koje je isplatila nosiocu prava prema vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja;

4) period tokom kojeg je korišćen predmet zaštite za koji nosiocu prava pripadaju i za koji su isplaćeni iznosi sredstava, osim ako opravdani razlozi u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da pruži te informacije;

5) odbitke po osnovu naknada za upravljanje;

6) odbitke učinjene za bilo koju svrhu osim za naknade za upravljanje, uključujući odbitke za društvene, kulturne ili obrazovne usluge;

7) sve prihode od prava koji pripadaju nosiocu prava, a koji mu nijesu plaćeni.

Kada organizacija za kolektivno ostvarivanje prava opredijeli prihode od prava i kao članove ima lica koja su odgovorna za raspodjelu prihoda od prava nosiocima prava, dužna je da informacije iz stava 1 ovog člana dostavi tim licima pod uslovom da oni nemaju te informacije.

Subjekti iz stava 2 ovog člana dužni su da informacije iz stava 1 ovog člana, najmanje jednom godišnje, učine dostupnim svakom nosiocu prava kojem pripadaju prihodi od prava ili su mu izvršena plaćanja u periodu na koji se informacije odnose.

Prava kojima se upravlja, odbici i plaćanja u sporazumima o zastupanju

Član 164a

Sporazum o zastupanju, u smislu ovog zakona, je sporazum organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojim organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćuje drugu organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da ostvaruje prava koja ona zastupa, uključujući i sporazum zaključen u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne smije praviti razliku ili nejednako postupati prema nosiocima prava čijim pravima upravlja u skladu sa sporazumom o zastupanju u odnosu na ostale nosioce prava, naročito u pogledu tarifa, naknada za upravljanje, kao i uslova za naplatu prihoda od prava i raspodjelu iznosa koji pripadaju nosiocima prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne može drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koju zastupa na osnovu sporazuma o zastupanju obračunavati odbitke od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava bez njene izričite saglasnosti, osim naknade za upravljanje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da redovno, pažljivo i tačno raspodjeljuje i isplaćuje iznose sredstava koji pripadaju organizacijama iz stava 3 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da izvrši raspodjelu organizacijama iz stava 3 ovog člana i isplati im pripadajuće iznose novčanih sredstava bez odlaganja, a najkasnije devet mjeseci od kraja finansijske godine u kojoj je prihod od prava naplaćen, osim ako opravdani razlozi, naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanjem prava, nosilaca prava ili povezivanjem informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava,

sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da isplatu izvrši u propisanom roku.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ili njeni članovi, ako kao svoje članove ima lica koji zastupaju nosioce prava, dužni su da nosiocima prava raspodijele i isplate pripadajuće iznose bez odlaganja, a najkasnije šest mjeseci od prijema tih iznosa, osim ako opravdani razlozi naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanjem prava, nosilaca prava ili povezivanjem informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava, sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava ili, gdje je to primjenjivo, njene članove da ispoštuju taj rok.

ODJELJAK C

ODNOS PREMA KORISNICIMA, TRANSPARENTNOST I IZVJEŠTAVANJE

Izdavanje ovlašćenja

Član 165

Organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i korisnici dužni su da vode pregovore u vezi sa izdavanjem ovlašćenja za korišćenje predmeta zaštite u dobroj vjeri.

Korisnik je svako lice ili subjekat koji preduzima radnje za koje je potrebno ovlašćenje nosioca prava ili plaćanje naknade nosiocima prava, a koji ne nastupa kao potrošač.

Prije početka korišćenja predmeta zaštite, korisnik je dužan da podnese zahtjev za izdavanje ovlašćenja za korišćenje određene vrste predmeta zaštite nadležnoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i korisnici dužni su da u postupku vođenja pregovora pruže sve informacije potrebne za izdavanje ovlašćenja.

Uslovi za izdavanje ovlašćenja uređuju se statutom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i moraju da budu objektivni i nediskriminatorni.

Prilikom izdavanja ovlašćenja, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava nijesu dužne da za druge vrste online usluga koriste uslove za izdavanje ovlašćenja ugovorene sa korisnikom ako korisnik pruža novu vrstu online usluge, koja je javnosti u Crnoj Gori dostupna manje od tri godine.

Prilikom izdavanja ovlašćenja, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava nijesu dužne da za druge vrste online usluga koriste uslove za izdavanje ovlašćenja ugovorene sa korisnikom ako korisnik pruža novu vrstu online usluge, koja je javnosti u Evropskoj uniji dostupna manje od tri godine.

Korisnik ne smije koristiti predmet zaštite bez izdatog ovlašćenja.

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne izda ovlašćenje, traženo pravo se smatra ustupljenim ako korisnik uplati organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava ili deponuje kod notara ili suda u korist organizacije za kolektivno ostvarivanje prava iznos u visini naknade za korišćenje predmeta zaštite utvrđen tarifom.

Nosioci prava imaju pravo na naknadu za korišćenje njihovih prava primjerenu korišćenju.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Obaveze organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u postupku izdavanja ovlašćenja

Član 165a

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da bez odlaganja odgovori na zahtjev korisnika za izdavanje ovlašćenja za korišćenje predmeta zaštite, uz navođenje podataka koji su joj potrebni da bi ponudila ovlašćenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da, nakon prijema svih relevantnih informacija, bez odlaganja, ponudi ovlašćenje ili korisniku da obrazloženu izjavu koja sadrži razloge zbog kojih ne namjerava da izda ovlašćenje za određenu uslugu.

Ovlašćenje naročito sadrži: vrstu prava na koju se ovlašćenje odnosi, uslove korišćenja u odnosu na način, teritoriju, vrijeme korišćenja, kao i visinu naknade, ako je pravo na korišćenje daje uz naknadu.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da omogući korisnicima da sa njom komuniciraju elektronskim putem, ako je primjenjivo, u svrhu izvještavanja o korišćenju ovlašćenja.

Izdavanje računa

Član 165b

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da korisniku izda račun koji sadrži naročito podatke o:

- 1) iznosu naknade koji treba platiti;
- 2) osnovu za obračun naknade u skladu sa tarifom ili, ako tarifa nije donijeta, sporazumom koji je zaključen sa korisnikom.

Informisanje drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava o upravljanju pravima prema sporazumu o zastupanju

Član 166

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da najmanje jednom godišnje, elektronskim putem organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, za period na koji se informacije odnose, a koji odrede te organizacije, učini dostupnim naročito informacije o:

- 1) pripadajućim prihodima od prava, iznosima koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava isplatila po vrsti prava i po vrsti korišćenja prava kojima upravlja na osnovu sporazuma o zastupanju, kao i o svim pripadajućim prihodima od prava koji nijesu plaćeni;
- 2) odbicima izvršenim na ime naknade za upravljanje;
- 3) odbicima izvršenim za svrhu različitu od naknada za upravljanje iz člana 164a st. 3 do 6 ovog zakona;
- 4) datim ili odbijenim ovlašćenjima u odnosu na djela i druge sadržaje koji su obuhvaćeni sporazumom o zastupanju;
- 5) odlukama koje je donijela opšta skupština članova koje su od značaja za upravljanje pravima u okviru sporazuma o zastupanju.

Informisanje nosilaca prava, drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i korisnika na njihov zahtjev

Član 166a

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da na osnovu obrazloženog zahtjeva, elektronskim putem i bez odlaganja organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, nosiocu prava i korisniku učini dostupnim naročito informacije o:

- 1) djelima ili drugim sadržajima koje zastupa, pravima kojima upravlja, direktno ili na osnovu sporazuma o zastupanju, kao i obuhvaćenim područjima država, ili
- 2) vrstama djela ili drugih sadržaja koje zastupa, pravima kojima upravlja i obuhvaćenim područjima država, ako se zbog obima djelatnosti organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ta djela ili drugi sadržaji ne mogu odrediti.

Podaci koji se javno objavljuju

Član 166b

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da na svojoj internet stranici objavi i u roku od sedam dana od nastanka promjene ažurira naročito:

- 1) statut;
- 2) uslove za članstvo u organizaciji i razloge za otkazivanje ovlašćenja za upravljanje pravima ako nijesu obuhvaćeni statutom;
- 3) obrasce standardnih autorskopравnih ugovora i važeće tarife, uključujući popuste;
- 4) spisak lica iz čl. 159 i 159a ovog zakona;
- 5) opšti akt o raspodjeli iznosa koji pripadaju nosiocima prava;
- 6) opšti akt o naknadama za upravljanje;
- 7) opšti akt o odbicima od prihoda od prava i drugog prihoda koji proizilazi iz ulaganja prihoda od prava, uključujući odbitke za društvene, kulturne i obrazovne usluge, osim za naknade za upravljanje;
- 8) listu sporazuma o zastupanju koje je zaključila, kao i nazive organizacija za kolektivno ostvarivanje prava sa kojima su ti sporazumi o zastupanju zaključeni;
- 9) opšti akt o korišćenju neraspodjeljivih iznosa;
- 10) informacije o postupcima rješavanja prigovora i sporova iz čl. 175, 176 i 176a ovog zakona.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

Član 166c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da sačini i na svojoj internet stranici objavi godišnji izvještaj o transparentnosti za svaku finansijsku godinu, najkasnije osam mjeseci od kraja finansijske godine.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana, mora biti dostupan javnosti na internet stranici najmanje pet godina.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) finansijski izvještaj koji sadrži bilans stanja ili izvještaj o imovini i obavezama, račun prihoda i rashoda za finansijsku godinu i izvještaj o novčanim tokovima;
- 2) izvještaj o aktivnostima u finansijskoj godini;
- 3) informacije o odbijanju izdavanja ovlašćenja u skladu sa članom 165a stav 2 ovog zakona;
- 4) opis organizacione i upravljačke strukture organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 5) informacije o licima koji su direktno ili indirektno, djelimično ili u cijelini u svojini ili pod kontrolom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;

6) informacije o ukupnom iznosu naknada plaćenih u protekloj godini licima iz člana 159 stav 3 i člana 159a ovog zakona, kao i o drugim povlasticama koje su im dodijeljene;

7) finansijske informacije iz člana 166d ovog zakona;

8) poseban izvještaj o korišćenju iznosa izdvojenih za društvene, kulturne i obrazovne usluge koji sadrži informacije iz člana 166e ovog zakona.

Računovodstvene informacije uključene u godišnji izvještaj o transparentnosti moraju biti revidirane od lica ovlaštenog/ih za reviziju finansijskih izvještaja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija.

Revizorski izvještaj, sa primjedbama i konstatacijama, ukoliko ih ima, u cjelosti se objavljuje uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Računovodstvene informacije iz stava 4 ovog člana sastoje se od finansijskog izvještaja iz stava 3 tačka 1 ovog člana i finansijskih informacija iz stava 3 tač. 7 i 8 ovog člana i člana 166d ovog zakona.

Finansijske informacije u godišnjem izvještaju o transparentnosti

Član 166d

U godišnjem izvještaju o transparentnosti navode se:

1) finansijske informacije o prihodima od prava, po vrsti prava kojima se upravlja i po načinu korišćenja (npr. radio-difuzija, online, javno izvođenje), uključujući informacije o prihodu koji proizilazi iz ulaganja prihoda od prava i o korišćenju tog prihoda (da li je raspodijeljen nosiocima prava ili drugim organizacijama za kolektivno upravljanje pravima, ili je drugačije iskorišćen);

2) finansijske informacije o troškovima upravljanja pravima i drugih usluga koje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava pruža nosiocima prava, sa detaljnim opisom naročito:

a) svih operativnih i finansijskih troškova, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i, ako su troškovi indirektni i ne mogu se pripisati jednoj ili više vrsta prava, sa objašnjenjem metode koja je korišćena za dodjeljivanje takvih indirektnih troškova;

b) operativnih i finansijskih troškova, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i, ako su troškovi indirektni i ne mogu se pripisati jednoj ili više vrsta prava, sa objašnjenjem metode koja je korišćena za dodjeljivanje takvih indirektnih troškova, samo u odnosu na upravljanje pravima, uključujući naknade za upravljanje koje su odbijene ili kompenzovane od prihoda od prava ili prihoda koji proizilazi iz ulaganja prihoda od prava u skladu sa članom 161 stav 3 i članom 162 st. 1, 3, 4 i 5 ovog zakona;

c) operativnih i finansijskih troškova u pogledu usluga, osim usluge upravljanja pravima, uključujući društvene, kulturne i obrazovne usluge;

d) sredstava upotrijebljenih za pokrivanje troškova;

e) odbitaka od prihoda od prava, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i vrsti korišćenja i namjeni odbitaka, kao što su troškovi povezani sa upravljanjem pravima ili sa društvenim, kulturnim ili obrazovnim uslugama;

f) troškova upravljanja pravima i obavljanja drugih usluga koje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava pruža nosiocima prava izraženih u procentu u poređenju sa prihodima od prava u relevantnoj finansijskoj godini, po vrsti prava kojima se upravlja i, ako su troškovi indirektni i ne mogu se pripisati jednoj ili više vrsta prava, sa objašnjenjem metode koja je korišćena za dodjeljivanje takvih indirektnih troškova;

3) financijske informacije o iznosima koji pripadaju nosiocima prava sa detaljnim opisom naročito:

a) ukupnog iznosa koji pripada nosiocima prava, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja;

b) ukupnog iznosa isplaćenog nosiocima prava, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja;

c) učestalosti isplata, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja;

d) ukupnog iznosa koji je prikupljen ali koji još nije opredijeljen nosiocima prava, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja, kao i naznakom financijske godine u kojoj je taj iznos prikupljen;

e) ukupnog iznosa koji je opredijeljen, ali koji još nije podijeljen nosiocima prava, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja, kao i naznakom financijske godine u kojoj su ti iznosi prikupljeni;

f) razloga za kašnjenje ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava nije izvršila raspodjelu i isplatu u roku iz člana 162a stav 3 ovog zakona;

g) ukupnih neraspodjeljivih iznosa sa objašnjenjem za koju svrhu su utrošeni;

4) informacije o odnosima sa drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava sa opisom naročito:

a) iznosa primljenih od i isplaćenih drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava, sa raspodjelom po vrsti prava i po vrsti korišćenja, kao i po organizaciji;

b) naknada za upravljanje i drugih odbitaka od prihoda od prava koji pripadaju drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava, sa raspodjelom po vrsti prava i po vrsti korišćenja, kao i po organizaciji;

c) naknada za upravljanje i drugih odbitaka od iznosa koje su isplatile druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, sa raspodjelom po vrsti prava i po organizaciji;

d) iznosa koji su raspodijeljeni direktno nosiocima prava koji potiču iz drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, sa raspodjelom po vrsti prava i po organizaciji.

Posebni izvještaj o korišćenju iznosa izdvojenih za društvene, kulturne i obrazovne usluge

Član 166e

U posebnom izvještaju o korišćenju iznosa izdvojenih za društvene, kulturne i obrazovne usluge navode se najmanje sljedeći podaci i informacije:

1) iznosi izdvojeni u svrhu društvenih, kulturnih i obrazovnih usluga u financijskoj godini, sa raspodjelom po vrsti svrhe i za svaku vrstu svrhe, sa raspodjelom po vrsti prava kojima se upravlja i po vrsti korišćenja;

2) objašnjenje korišćenja iznosa iz tačke 1 ovog stava, sa raspodjelom po vrsti svrhe, uključujući troškove upravljanja iznosima izdvojenim za finansiranje društvenih, kulturnih i obrazovnih usluga, kao i posebnih iznosa koji su korišćeni za društvene, kulturne i obrazovne usluge.

Kolektivno ustupanje sa proširenim dejstvom

Član 167

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koju su njeni članovi ovlastili da upravlja pravima određene vrste, može proširiti zaključene ugovore o ustupanju u smislu člana 165 ovog zakona na istu vrstu prava onih nosilaca prava koji nijesu

ustupili svoja prava na upravljanje bilo kojoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, smatra se da organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zastupa nosioce prava koji je nijesu ovlastili za zastupanje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja prava svih nosilaca prava, pod uslovom da:

1) je individualno ostvarivanje prava uobičajeno složeno ili nepraktično, do te mjere da čini potrebno ustupanje malo vjerovatnim, zbog prirode korišćenja ili vrste tih djela ili drugih predmeta zaštite i da takvo ustupanje štiti legitimne interese autora;

2) je, na osnovu svojih ovlašćenja, dovoljno reprezentativna za nosioce prava na relevantnoj vrsti djela ili drugog predmeta zaštite za prava koja su predmet ustupanja, za teritoriju Crne Gore;

3) garantuje svim nosiocima prava jednak tretman, a posebno da pod istim uslovima ispunjava svoje obaveze koje se odnose na uslove za ustupanje i raspodjelu cjelokupnog iznosa ostvarenih prihoda.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana dužna je da omogući nosiocima prava koji je nijesu ovlastili za upravljanje njihovim pravima da u bilo kom trenutku lako i efikasno isključe svoja djela ili druge predmete zaštite iz sistema kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom u skladu sa st. 8 do 11 ovog člana.

Ustupanja prava koja vrši organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, ne dovodeći u pitanje član 69j ovog zakona, a pod uslovima iz st. 3 i 4 i st. 6 do 11 ovog člana omogućavaju samo korišćenje djela na teritoriji Crne Gore.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, najmanje šest mjeseci prije otpočinjanja ustupanja prava u skladu sa ovim članom, objavljuje na svojoj javno dostupnoj internet stranici informacije o svojoj sposobnosti da ustupa djela ili druge predmete zaštite, obimu ponuđenog ustupanja i ako je to primjenjivo, relevantne tarife i mogućnosti koje su dostupne nosiocima prava da izuzmu svoja djela ili druge predmete zaštite iz obima ustupanja.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, prije početka korišćenja djela ili drugog predmeta zaštite, bez nepotrebnog odlaganja objavljuje na svojoj javno dostupnoj internet stranici informaciju o ustupanju u smislu stava 6 ovog člana.

Nosilac prava koji odluči da svoja prava ostvaruje individualno, dužan je da o tome, bez odlaganja, dostavi obavještenje organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana.

Obavještenje iz stava 8 ovog člana može da se odnosi na sva djela ili druge predmete zaštite u slučaju ustupanja u skladu sa ovim članom, na jedno određeno ustupanje, kao i samo na jedno određeno djelo ili drugi predmet zaštite.

U slučaju iz stava 8 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, od 1. januara naredne godine prestaje sa kolektivnim ostvarivanjem prava nosioca prava koji je dostavio obavještenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana u slučaju iz stava 10 ovog člana, do 1. januara godine u kojoj prestaje kolektivno ostvarivanje prava nosioca prava koji je odlučio da svoja prava ostvaruje individualno obavještava korisnike sa kojima je zaključila ugovore o toj odluci.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vodi evidenciju o obavještenjima iz stava 8 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana može obavljati djelatnost kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom u slučaju:

1) emitovanja u skladu sa članom 28 ovog zakona malih pisanih djela i malih muzičkih djela sa riječima ili bez riječi njihovih autora;

2) saopštavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 38a ovog zakona autorovih zaštićenih autorskih djela;

3) umnožavanja, distribuiranja, saopštavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 69j ovog zakona autorovih djela koja su nedostupna na tržištu i drugih predmeta zaštite koji su nedostupni na tržištu nosilaca srodnih prava;

4) umnožavanja štampanih publikacija i stavljanja na raspolaganje javnosti štampanih publikacija izdavača štampanih publikacija u skladu sa članom 138a ovog zakona.

Obaveze korisnika

Član 168

Korisnik je dužan da organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u okviru dogovorenog ili prethodno određenog roka i u dogovorenom ili prethodno određenom obliku, dostavi informacije kojima raspolaže o korišćenju prava koja zastupa organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, a koje su potrebne za naplatu prihoda od prava i raspodjelu iznosa koji pripadaju nosiocima prava.

Prilikom odlučivanja o obliku u kom informacije treba da budu dostavljene, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i korisnik uzimaju u obzir, koliko je to moguće, dobrovoljne industrijske standarde.

Korisnik je dužan da ovlašćenom licu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava omogući uvid u dokumentaciju i podatke od značaja za obračun naknade koja se plaća prema tarifi.

Pravno ili fizičko lice koje omogući korišćenje prostora nad kojim ima pravo svojine, državine ili korišćenja drugom pravnom ili fizičkom licu, a zna ili mora znati da će se u tom prostoru koristiti predmeti zaštite, dužno je da utvrdi da li to drugo pravno ili fizičko lice ima pribavljeno ovlašćenje iz člana 165 ovog zakona i, ako utvrdi da nema, zabrani mu korišćenje prostora u svrhu korišćenja predmeta zaštite.

Obaveze nadležnih organa

Član 169

Nadležni državni organi koji vode evidenciju o podacima koji su od značaja za utvrđivanje obima iskorišćavanja predmeta zaštite ili iznosa naknada, na zahtjev ovlašćenog lica organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, dužni su da dostave te podatke organizaciji.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može podatke i informacije iz stava 1 ovog člana koristiti samo u svrhu ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Izdavanje i oduzimanje odobrenja radiodifuznoj organizaciji

Član 170

Kada je iskorišćavanje predmeta zaštite pretežna djelatnost radiodifuzne organizacije, organ nadležan za poslove radiodifuzije (u daljem tekstu: Agencija) može izdati odobrenje za obavljanje radiodifuzne djelatnosti samo radiodifuznoj organizaciji koja, uz zahtjev za izdavanje odobrenja, podnese pisani dokaz o

prethodno regulisanim obavezama sa organizacijom za kolektivno ostvarivanje prava.

Ako radiodifuzna organizacija, nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana, izvrši povredu svojih obaveza prema organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava, Agencija će radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti radiodifuznoj organizaciji izreći mjeru upozorenja i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Ako radiodifuzna organizacija ne otkloni utvrđene nepravilnosti u naloženom roku, Agencija će privremeno, u trajanju do 30 dana, oduzeti odobrenje iz stava 1 ovog člana.

Radiodifuznoj organizaciji kojoj je prethodno dva puta izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja iz stava 3 ovog člana trajno se oduzima odobrenje.

Na postupak izdavanja i oduzimanja dozvole, odnosno izricanja mjera iz st. 2, 3 i 4 ovog člana shodno će se primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuju elektronski mediji, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Zaštita podataka o ličnosti

Član 170a

Korišćenje i obrada ličnih podataka pribavljenih u sprovođenju odredaba čl. 147 do 180k ovog zakona vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

ODJELJAK D

TARIFE I ZAJEDNIČKI SPORAZUMI

Tarifa

Član 171

Tarifom se utvrđuje primjerena visina naknade za pojedine oblike korišćenja predmeta zaštite.

Tarife za ekskluzivna prava i prava na naknadu moraju biti primjerene, naročito u odnosu na ekonomsku vrijednost korišćenja prava u trgovini imajući u vidu vrstu i obim korišćenja djela i drugih sadržaja, kao i ekonomsku vrijednost usluge pružene od strane organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacije za kolektivno ostvarivanje prava dužne su da obavijeste korisnika o kriterijumima na osnovu kojih su određeni iznosi tarifa.

Tarifa iz stava 1 ovog člana utvrđuje se:

1) u procentu od bruto prihoda koji korisnik ostvaruje iz djelatnosti čije obavljanje je uslovljeno korišćenjem predmeta zaštite (organizator koncerata, plesna škola, disko klub);

2) u procentu od bruto prihoda koji korisnik ostvaruje iz djelatnosti čije obavljanje je uslovljeno korišćenjem predmeta zaštite, ako se ne može utvrditi dio prihoda koji se ostvaruje korišćenjem predmeta zaštite (emitovanje radio-difuznih organizacija, kablovska retransmisija);

3) u procentu od troškova za korišćenje predmeta zaštite ako korisnik ne ostvaruje prihode;

4) srazmjerno prihodu ostvarenom korišćenjem predmeta zaštite kada se prihod ostvaruje korišćenjem zaštićenih i nezaštićenih predmeta zaštite;

5) u paušalnom iznosu ako iskorišćavanje predmeta zaštite nije neophodno za obavljanje djelatnosti korisnika ili ako se prihodi, odnosno troškovi za korišćenje predmeta zaštite ne mogu tačno utvrditi i/ili ako utvrđivanje tih prihoda iziskuje nesrazmjerne troškove.

Za utvrđivanje tarifa iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir i sljedeći kriterijumi:

- 1) trajanje i broj korišćenja predmeta zaštite;
- 2) broj potencijalnih krajnjih korisnika na određenom području i u određenom vremenskom periodu;
- 3) svrha korišćenja (komercijalna i nekomercijalna);
- 4) status korisnika (omladinske ili studentske organizacije, organizacije lica sa invaliditetom, neprofesionalne organizacije, manjine);
- 5) kategorija i veličina prostora u kojem se koriste predmeti zaštite;
- 6) razlike u visini cijena koje korisnik naplaćuje u svom poslovanju, ako je riječ o paušalnim naknadama.

Bruto prihod korisnika iz stava 4 tač. 1 i 2 ovog člana obuhvata sve prihode korisnika ostvarene obavljanjem djelatnosti, umanjene za iznos poreza na dodatu vrijednost.

Kad se tarifa utvrđuje u procentu od bruto prihoda ili u procentu od troškova za korišćenje predmeta zaštite, određuje se i minimalna naknada u paušalnom iznosu.

Ako korisnik uskrati davanje podataka potrebnih za određivanje visine naknade za korišćenje predmeta zaštite, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može sama utvrditi te podatke prema javno dostupnim podacima.

Dodatni kriterijumi za utvrđivanje tarifa u pogledu pojedinih vrsta korišćenja Član 171a

Prilikom određivanja visine naknade za umnožavanje i saopštavanje javnosti, kao i stavljanja na raspolaganje javnosti predmeta zaštite koji se koriste u pratećim internetskim uslugama na koje se primjenjuje načelo države porijekla, pored kriterijuma iz člana 171 ovog zakona, uzimaju se u obzir svi aspekti prateće internetske usluge, kao što su obilježja usluge, uključujući trajanje dostupnosti na internetu programa koji se pružaju u okviru te usluge, publiku, uključujući publiku u Crnoj Gori, kao i u drugim državama u kojima se pristupa pratećoj internetskoj usluzi i u kojima se koristi ta usluga, i dostupne jezičke verzije, a što ne isključuje mogućnost određivanja visine naknade na osnovu prihoda radiodifuzne organizacije.

Prilikom određivanja visine naknade za retransmisiju, uključujući kablovsku retransmisiju, kao i prenos direktnim protokom, pored kriterijuma iz člana 171 ovog zakona, uzima se u obzir ekonomska vrijednost korišćenja prava u trgovini, uključujući vrijednost dodijeljenu sredstvu retransmisije, uključujući kablovsku retransmisiju, kao i prenos direktnim protokom.

Prilikom određivanja iznosa odgovarajuće naknade za umnožavanje za privatne potrebe, pored kriterijuma za određivanje visine cijene korišćenja predmeta zaštite iz člana 171 ovog zakona, uzima se u obzir vjerovatna šteta koja nosiocu prava nastaje kada se predmet zaštite bez njegovog odobrenja umnožava za korišćenje za privatne potrebe, primjena tehničkih mjera zaštite pristupa korišćenju predmeta zaštite i druge okolnosti koje mogu uticati na pravilno odmjerenje oblika i iznosa odgovarajuće naknade.

Odgovarajuća naknada iz stava 3 ovog člana ne smije nerazumno opteretiti poslovanje proizvođača i uvoznika, a prilikom određivanja iznosa odgovarajuće naknade u obzir se mora uzeti cijena praznih nosača zvuka, slike ili teksta, tehničkih uređaja, kao i druge relevantne tržišne okolnosti.

Visina naknade za umnožavanje i saopštavanje javnosti, uključujući stavljanje djela na raspolaganje javnosti, štampanih publikacija u digitalnom obliku, određuje se, po pravilu, u procentu od svih direktnih i indirektnih prihoda odnosno prihoda koje pružalac usluga informacionog društva ostvaruje u vezi sa korišćenjem štampane publikacije, uz određivanje najnižeg iznosa naknade ili, ako to nije moguće, u paušalnom iznosu.

Zajednički sporazumi

Član 172

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da sa odgovarajućim reprezentativnim udruženjem korisnika (u daljem tekstu: udruženje korisnika), pregovara o tarifama i ako se dogovore zaključi sporazum o tarifama (u daljem tekstu: zajednički sporazum).

Reprezentativnim udruženjem korisnika iz stava 1 ovog člana smatra se udruženje koje zastupa većinu korisnika koji obavljaju djelatnost u čijem obavljanju se koriste predmeti zaštite na teritoriji Crne Gore, odnosno udruženje kome je reprezentativnost priznata na osnovu drugih propisa.

Zajednički sporazum organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može da zaključi i neposredno sa jednim korisnikom predmeta zaštite, ako samo taj korisnik u Crnoj Gori obavlja djelatnost u kojoj se koriste predmeti zaštite.

Zajednički sporazum sadrži naročito: kriterijum/e za utvrđivanje tarife iz člana 171 ovog zakona, podatke, odnosno činjenice kojima se dokazuje reprezentativnost udruženja korisnika, metod obračuna i visinu naknade, način i rokove za izvještavanje o korišćenju predmeta zaštite, uslove za uvećanje ili smanjenje visine naknade utvrđene tarifom i rok i način plaćanja naknade.

Zajednički sporazum iz st. 1 do 4 ovog člana i člana 173 ovog zakona, nakon odobrenja Ministarstva, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da objavi u „Službenom listu Crne Gore“.

Zajednički sporazum stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Zajednički sporazum zaključen za određenu oblast korišćenja primjenjuje se na sve korisnike iz te oblasti koji koriste predmete zaštite, bez obzira da li su članovi udruženja.

Korisnici iz stava 7 ovog člana dužni su da zakluče pojedinačne ugovore sa organizacijom za kolektivno ostvarivanje prava u skladu sa zajedničkim sporazumom.

Postupak zaključivanja zajedničkog sporazuma

Član 173

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava pokreće postupak za zaključivanje zajedničkog sporazuma objavljivanjem poziva u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici, udruženjima korisnika i individualnim korisnicima iz člana 172 stav 3 ovog zakona da u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana objavljivanja poziva otpočnu pregovore.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da pripremi i sa pozivom iz stava 1 ovog člana na svojoj internet stranici objavi nacrt zajedničkog

sporazuma, sa obrazloženjem, i dostavi ga pisanim putem subjektima iz stava 1 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da Ministarstvu bez odlaganja dostavi na upoznavanje kopiju poziva iz stava 1 ovog člana, nacrt zajedničkog sporazuma sa obrazloženjem i dokaze da je nacrt sporazuma dostavljen u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da zaključeni zajednički sporazum podnese Ministarstvu na odobrenje u roku od pet dana od dana zaključivanja.

Ministarstvo odobrava zajednički sporazum iz stava 4 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za odobrenje zajedničkog sporazuma ako utvrdi da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da odmah nakon prijema odobrenja Ministarstva zajednički sporazum objavi na vidnom i lako uočljivom mjestu na svojoj internet stranici, uz obavezu da uz zajednički sporazum stavi datum objavljivanja na svojoj internet stranici.

Privremena tarifa

Član 174

Ako se u roku od 90 dana od dana objavljivanja poziva iz člana 173 stav 1 ovog zakona zajednički sporazum ne zaključi, privremenu tarifu utvrđuje Ministarstvo u skladu sa članom 171 ovog zakona.

Ministarstvo pokreće postupak na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ili udruženja korisnika.

Ministarstvo je dužno da prilikom utvrđivanja privremene tarife iz stava 1 ovog člana sagleda predloge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i udruženja korisnika.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i udruženje korisnika dužni su da navedu činjenice i pruže dokaze na kojima zasnivaju svoj zahtjev, odnosno kojima se suprotstavljaju navodima suprotne stranke.

Ministarstvo nije vezano predloženim dokazima i zahtjevima stranaka.

Privremena tarifa objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Privremena tarifa iz stava 1 ovog člana stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da privremenu tarifu objavi na svojoj internet stranici.

Primjena privremene tarife je obavezna za sve korisnike iz određene oblasti.

Korisnici iz stava 9 ovog člana dužni su da zaključe pojedinačne ugovore sa organizacijom u skladu sa privremenom tarifom.

Privremena tarifa se primjenjuje do stupanja na snagu zajedničkog sporazuma iz člana 172 ovog zakona, odnosno do postizanja sporazuma kroz postupak posredovanja u skladu sa članom 176 ovog zakona.

Izmjena tarifa

Član 174a

Ako se tarifa utvrđena u skladu sa čl. 172 i 173 ovog zakona primjenjuje najmanje godinu dana, udruženje korisnika i organizacija za kolektivno ostvarivanje prava mogu inicirati utvrđivanje nove sporazumne tarife preko Ministarstva, koji može naložiti organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava da

pripremi nacrt sporazumne tarife u roku od 30 dana od dana dostavljanja naloga Ministarstva.

U slučaju iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 171 do 173 i člana 174 stav 4 ovog zakona.

Ministarstvo će na zahtjev udruženja korisnika i organizacije za kolektivno ostvarivanje prava pokrenuti postupak preispitivanja privremene tarife i donijeti novu, odnosno izmijeniti postojeću privremenu tarifu ako utvrdi da je privremena tarifa u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Ministarstvo može pokrenuti postupak iz stava 3 ovog člana i po službenoj dužnosti.

Rješavanje prigovora

Član 175

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da statutom predvidi mogućnost podnošenja prigovora i efikasne i blagovremene postupke za odlučivanje po prigovorima svojim članovima i organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, kao i da organizuje prijem i odlučivanje po prigovorima u primjerenim rokovima, naročito u odnosu na ovlašćenja za upravljanje pravima, prestanak ili povlačenje prava, uslove za članstvo, naplatu iznosa koji pripadaju nosiocima prava, odbicima i raspodjelama.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da u pisanoj formi odgovori na prigovore članova ili organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, u roku od osam dana od dana prijema prigovora.

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava odbije prigovor iz stava 2 ovog člana, razlozi za odbijanje moraju biti obrazloženi.

Alternativno rješavanje sporova posredovanjem

Član 176

Postupak posredovanja može se pokrenuti ako se ne postigne sporazum u vezi sa:

- 1) tarifama i zajedničkim sporazumima iz čl. 171, 172, 173 i 174a ovog zakona;
- 2) odobrenjem za korišćenje djela i/ili predmeta srodnih prava za kablovsku retransmisiju između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i kablovskih operatora ili između kablovskih operatora i radiodifuznih organizacija;
- 3) odobrenjem za korišćenje djela i/ili predmeta srodnih prava za retransmisiju između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i operatora usluge retransmisije ili između operatora usluge retransmisije i radiodifuznih organizacija;
- 4) odobrenjem distributerima signala za transmisiju kojom se omogućava direktan protok;
- 5) stavljanjem na raspolaganje javnosti audiovizuelnih djela za usluge videa na zahtjev.

Pokretanjem postupka posredovanja ne dovodi se u pitanje primjena privremene tarife utvrđene u skladu sa članom 174 ovog zakona do konačnog rješenja spora.

Postupak posredovanja može se pokrenuti i u vezi sa:

- 1) svim drugim sporovima između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, članova organizacija za kolektivno upravljanje, nosilaca prava ili korisnika u vezi sa primjenom odredbi ovog zakona o kolektivnom ostvarivanju prava;

1a) sporom o primjeni člana 82 stav 2 i člana 83 ovog zakona, pri čemu postupak pokreću reprezentativne organizacije autora odnosno izvođača na poseban zahtjev jednog ili više autora odnosno izvođača.

2) primjenom odredbi čl. 180a do 180k ovog zakona koje se odnose na organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava osnovanu na teritoriji Crne Gore, koja izdaje ili nudi izdavanje ovlaštenje za online prava na muzičkim djelima za područje više država i to u odnosu na sporove sa:

a) postojećim ili potencijalnim pružaocem online usluga u vezi sa primjenom čl. 165 i 165a i čl. 180c do 180f ovog zakona;

b) jednim ili više nosilaca prava u vezi sa primjenom čl. 180c do 180j ovog zakona;

c) drugom organizacijom za kolektivno ostvarivanje prava u vezi sa primjenom čl. 180c do 180i ovog zakona.

Na postupke posredovanja iz st. 1 i 3 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje posredovanje, osim ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Posrednik može biti lice koje ispunjava opšte uslove za posrednika propisane zakonom kojim se uređuje posredovanje i koje ima iskustvo u oblasti autorskog i srodnih prava.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, smatraće se da su stranke prihvatile predlog posrednika za rješenje spora, ako nijedna od njih ne uloži prigovor u roku od tri mjeseca od dana prijema predloga posrednika.

Sudski postupci

Član 176a

Odredbe čl. 174, 174a, 175 i 176 ovog zakona ne utiču na pravo strana u sporu da radi zaštite svojih prava pokrenu postupak pred nadležnim sudom.

ODJELJAK E KONTROLA RADA ORGANIZACIJE ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Nadzor nad radom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 177

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organizacije za kolektivno ostvarivanje prava vrši Ministarstvo.

Nadzor iz stava 1 ovog člana može biti redovni i vanredni.

Redovni nadzor je nadzor koji Ministarstvo obavlja u toku godine, bez zahtjeva zainteresovanih lica, uvidom u podatke, akte, isprave, poslovne knjige i drugu dokumentaciju organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Vanredni nadzor može se izvršiti nakon dobijanja inicijative od strane članova organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, nosilaca prava, korisnika, druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ili bilo kog drugog zainteresovanog lica u kojoj se navode radnje i okolnosti koje po njihovom mišljenju predstavljaju povredu odredbi čl. 147 do 180k ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da razmotri navode iz inicijative i o preduzetim radnjama obavijesti podnosioca inicijative.

Osim u slučaju iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo može izvršiti vanredni nadzor ukoliko na bilo koji drugi način dođe do saznanja o mogućim nepravilnostima u radu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da na zahtjev i u roku koji odredi Ministarstvo pripremi tačne i potpune podatke, stavi na uvid isprave, poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja je potrebna za vršenje nadzora.

Ministarstvo ima pravo da njegovi predstavnici prisustvuju sjednicama organa organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, postavljaju pitanja, traže objašnjenja i daju preporuke.

Poziv za sjednice iz stava 8 ovog člana organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da dostavi Ministarstvu pisanim putem, najkasnije pet dana prije dana održavanja sjednice.

Nadzor nad korisnicima

Član 178

Nadzor nad zakonitošću postupanja korisnika u smislu člana 146 i čl. 147 do 180k ovog zakona vrši Ministarstvo, izuzev u slučaju iz čl. 170 i 199 st. 4 i 6 ovog zakona.

(Napomena Redakcije: ova verzija člana će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Obaveza informisanja

Član 179

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da Ministarstvu dostavi, u roku od tri dana od dana donošenja i utvrđivanja, odnosno zaključivanja i prijema:

- 1) svoje opšte akte (statut, pravila);
- 2) tarife sa visinama naknada po pojedinim kategorijama korisnika;
- 3) uslove za izdavanje ovlašćenja iz člana 165 stav 5 ovog zakona;
- 4) uslove pod kojima nosioci prava mogu izdavati ovlašćenja za nekomercijalno korišćenje svojih djela ili drugih sadržaja iz člana 154 stav 4 ovog zakona;
- 5) zaključene zajedničke sporazume sa udruženjima korisnika;
- 6) sporazume sa stranim organizacijama;
- 7) odluke opšte skupštine članova i drugih organa organizacije za kolektivno ostvarivanje prava;
- 8) izvještaje iz čl. 166c, 166d i 166e ovog zakona;
- 9) odluke sudova i drugih nadležnih organa u kojima je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava stranka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni lica ovlašćenih za zastupanje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u roku od tri dana od dana promjene lica.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da na zahtjev Ministarstva, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva, dostavi tražene informacije i podatke iz okvira svoje djelatnosti.

Otklanjanje nepravilnosti

Član 180

Ukoliko Ministarstvo utvrdi nepravilnosti u radu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u rješenju će navesti utvrđene nepravilnosti, naložiti mjere i odrediti rok za njihovo otklanjanje.

Na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava Ministarstvo može, iz opravdanih razloga, produžiti rok iz stava 1 ovog člana.

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u određenom roku ne postupi po nalogu Ministarstva, Ministarstvo može naložiti opštoj skupštini članova razrješenje lica odgovornih za izvršenje naloženih mjera.

ODJELJAK F

IZDAVANJE OVLAŠĆENJA ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE INTERNETSKIH PRAVA NA MUZIČKIM DJELIMA ZA PODRUČJA VIŠE DRŽAVA

Ovlašćenje za područje više država

Član 180a

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ispunjava uslove iz čl. 180b do 180k ovog zakona može da izdaje ovlašćenje za internetska prava (u daljem tekstu: online prava) na muzičkim djelima za područje više država.

Na organizacije za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, ne primjenjuju se odredbe člana 150 st. 2 i 3 i člana 167 ovog zakona.

Online prava na muzičkim djelima su bilo koja od prava autora na muzičkom djelu propisana članom 21 i čl. 25 do 31 ovog zakona, koja su potrebna za pružanje online usluge.

Kapacitet obrade ovlašćenja za područja više država

Član 180b

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja izdaje ovlašćenja iz člana 180a stav 1 ovog zakona mora da ima obezbijeđene administrativne, stručne i tehničke uslove za elektronsku obradu, na efikasan i transparentan način, podataka koji su potrebni za upravljanje takvim ovlašćenjima, uključujući za svrhe utvrđivanja repertoara i praćenja njegovog korišćenja, izdavanja računa korisnicima, prikupljanja prihoda od prava i raspodjele iznosa koji pripadaju nosiocima prava, a naročito uslove da:

1) može tačno da utvrdi muzička djela, djelimično ili u potpunosti, koja je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćena da zastupa;

2) može tačno da utvrdi, djelimično ili u potpunosti, uzimajući u obzir svako relevantno državno područje, prava i odgovarajuće nosioce prava na svakom muzičkom djelu ili njegovom dijelu koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćena da zastupa;

3) koristi jedinstvene identifikatore za utvrđivanje nosilaca prava i muzičkih djela, uzimajući u obzir, koliko je to moguće, dobrovoljne industrijske standarde i praksu;

4) koristi odgovarajuće načine za utvrđivanje i blagovremeno i efikasno rješavanje nedosljednosti u podacima koje imaju druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koje izdaju ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država.

Repertoar su autorska djela ili drugi sadržaji za koja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ostvaruje prava.

Transparentnost informacija o repertoaru za više područja država

Član 180c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a ovog zakona, dužna je da pružaocima online usluga, nosiocima prava čija prava zastupa i drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava elektronskim putem na obrazložen zahtjev pruža tačne i ažurirane informacije potrebne za utvrđivanje online muzičkog repertoara koji zastupa.

Informacije iz stava 1 ovog člana naročito obuhvataju informacije o:

- 1) muzičkim djelima koja organizacija zastupa;
- 2) pravima koja zastupa djelimično ili u potpunosti, i
- 3) obuhvaćenim područjima država.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može, po potrebi, preduzeti mjere za zaštitu tačnosti i cjelovitosti podataka, kontrolu ponovnog korišćenja podataka i zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

Tačnost informacija o repertoaru za više državnih područja

Član 180d

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a ovog zakona dužna je da obezbijedi sprovođenje postupka po zahtjevu za ispravku podataka i informacija iz člana 180b stav 2 i 180c ovog zakona koji je podnio nosilac prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i/ili pružalac online usluga, kada na osnovu dokaza smatraju da su ti podaci ili informacije netačni.

Ako je zahtjev iz stava 1 ovog člana opravdan, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da bez odlaganja izvrši ispravku podataka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da nosiocima prava na muzičkim djelima uključenim u njen muzički repertoar i nosiocima prava iz člana 180j ovog zakona koji su joj povjerali ostvarivanje svojih online prava na muzičkim djelima, u elektronskom obliku obezbijedi podatke o njihovim muzičkim djelima (naziv djela i sl.), pravima na tim djelima i obuhvaćenim područjima država za koja nosioci prava ovlašćuju organizaciju, pri čemu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i nosioci prava uzimaju u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili praksu u vezi sa razmjenom podataka, omogućavajući nosiocima prava da djelimično ili u potpunosti utvrde muzičko djelo i online prava, kao i područja država za koja ovlašćuju organizaciju.

Odredba stava 3 ovog člana odnosi se i na organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava koju je organizacija iz stava 1 ovog člana ovlastila za izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona, osim ako organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ne ugovore drugačije.

Tačno i blagovremeno izvještavanje

Član 180e

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a stav 1 ovog zakona dužna je da prati korišćenje online prava na muzičkim djelima koja zastupa, djelimično ili u potpunosti, od strane pružalaca online muzičkih usluga kojima je izdala ovlašćenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da pružaocima online usluga ponudi mogućnost da elektronski izvještavaju o korišćenju online prava na muzičkim djelima.

Pružaoци online usluga dužni su da organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava tačno izvještavaju o korišćenju djela iz st. 1 i 2 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 2 ovog člana, dužna je da pružaocima online usluga ponudi upotrebu najmanje jednog načina izvještavanja koji uzima u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili prakse za elektronsku razmjenu takvih podataka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava nije dužna da prihvati izvještavanje pružaoca online usluga u njihovom formatu ako je za izvještavanje

obezbjedila mogućnost upotrebe industrijskog standarda elektronske razmjene podataka.

Izdavanje i plaćanje računa

Član 180f

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da pružaocima online usluga izda račun u elektronskom obliku, upotrebom najmanje jednog formata koji uzima u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili praksu.

Račun iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

1) djelima i pravima za koja su izdata ovlašćenja, djelimično ili u potpunosti, na osnovu podataka iz člana 180b stav 2 ovog zakona, i

2) korišćenju, na osnovu informacija koje je dostavio pružalac online usluga i formata koji se koristi za pružanje tih informacija.

Pružalac online usluga dužan je da prihvati račun ako je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava izdala račun u formatu koji koristi industrijski standard.

Kada pružalac online usluga prijavi korišćenje online prava na muzičkom djelu, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da mu bez odlaganja izda tačan račun, osim ako izdavanje računa nije moguće iz razloga koji se mogu pripisati pružaocu online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da obezbijedi sprovođenje postupka po prigovoru na tačnost računa, na zahtjev pružaoca online usluga, kao i u slučaju kada pružalac online usluga primi račun jedne ili više organizacija za kolektivno ostvarivanje prava za ista online prava na istom muzičkom djelu.

Plaćanje nosiocima prava

Član 180g

Organizacija iz člana 180a stav 1 ovog zakona dužna je da vrši raspodjelu prihoda koji pripadaju nosiocima prava, ostvarenih na osnovu izdatih ovlašćenja, tačno i bez odlaganja nakon što je prijavljeno korišćenje online prava na muzičkom djelu, osim ako vršenje raspodjele prihoda nije moguće zbog razloga koji se mogu pripisati pružaocu online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da prilikom raspodjele prihoda iz stava 1 ovog člana, nosiocu prava naročito pruži informacije o:

1) periodu u kojem je djelo korišćeno i za koji nosiocu prava pripadaju naknade, kao i područjima država na kojima je došlo do korišćenja djela;

2) iznosima koje je prikupila organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, odbicima i iznosima koje je raspodijelila za svako online pravo na muzičkom djelu za koje su nosioci prava ovlastili organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da ih zastupa djelimično ili u potpunosti;

3) iznosima prikupljenim za nosioce prava, odbicima, kao i iznosima koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava raspodijelila od svakog pružaoca online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona od strane organizacije iz člana 180a stav 1 ovog zakona ovlašćena za izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država dužna je da prihode iz stava 1 ovog člana raspodjeljuje tačno i bez odlaganja i da informacije iz stava 2 ovog člana dostavlja organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlašćenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlaštenje u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona odgovorna je za dalju raspodjelu prihoda i pružanje informacija nosiocima prava, osim ako nije ugovoreno drugačije.

Sporazumi između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u vezi sa izdavanjem ovlaštenja za područja više država

Član 180h

Neisključiv je sporazum o zastupanju između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojima organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćuje drugu organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da izdaje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima iz sopstvenog muzičkog repertoara za područja više država.

Ako je zaključen neisključivi sporazum o zastupanju iz stava 1 ovog člana podrazumijeva se, da pored ovlašćene organizacije, izdavanje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država mogu vršiti i organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja daje ovlaštenje, kao i druga organizacija koja na to bude ovlašćena u skladu sa stavom 1 i st. 3 do 6 ovog člana i članom 180i ovog zakona.

Ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da online prava iz stava 1 ovog člana ostvaruje bez diskriminacije odnosno pod istim uslovima koje primjenjuje na upravljanje svojim repertoarom.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja daje ovlaštenje u roku od 30 dana od dana potpisivanja sporazuma o zastupanju obavještava svoje članove o osnovnim uslovima sporazuma, uključujući njegovo trajanje i troškove usluga koje pruža ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da obavještava organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlaštenje o uslovima pod kojima izdaje ovlaštenje za svoja online prava.

Obavještenje iz stava 5 ovog člana naročito sadrži informacije o načinu korišćenja, naknadama za ovlaštenja, trajanju ovlaštenja, obračunskim periodima i obuhvaćenim područjima država.

Obaveza zastupanja druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u vezi sa izdavanjem ovlaštenja za područja više država

Član 180i

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ne izdaje i ne nudi izdavanje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima iz svog repertoara za područja više država zahtijeva od druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava da potpiše sporazum o zastupanju tih prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je zahtjev upućen dužna je da prihvati taj zahtjev pod uslovima pod kojima izdaje ili nudi izdavanje ovlaštenja za istu kategoriju online prava na muzičkim djelima za područja više država iz repertoara jedne ili više drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je zahtjev upućen dužna je da bez odlaganja, u pisanoj formi odgovori na zahtjev.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev dužna je da upravlja zastupanim repertoarom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja je zahtjev uputila pod istim uslovima koje primjenjuje na upravljanje svojim repertoarom, ako zakluče sporazum.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev dužna je da uključi zastupani repertoar organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja je zahtjev uputila u sve ponude koje šalje pružiocima online usluga.

Naknada za uslugu koju organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev pruža organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja je uputila zahtjev, ne smije biti veća od iznosa opravdanih troškova (troškova za potrebna i razumna ulaganja) organizacije za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je uputila zahtjev dužna je organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev učini dostupnim informacije koje se odnose na njen muzički repertoar, a koje su potrebne za izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država.

Ako informacije iz stava 6 ovog člana, nijesu dovoljne ili su dostavljene u obliku koji ne omogućava organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev da ispuni zahtjeve iz čl. 180b do 180h st. 1 do 6 ovog člana i čl. 180j i 180k ovog zakona, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev ima pravo da naplati razumne troškove nastale prilikom ispunjavanja tih zahtjeva ili da isključi djela za koja podaci nisu dovoljni ili se ne mogu iskoristiti.

Pristup izdavanju ovlašćenja za područja više država **Član 180j**

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne izdaje ili ne nudi izdavanje ovlašćenja za korišćenje online prava na muzičkim djelima za područja više država ili ne omogućava drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava da zastupa ta prava u tu svrhu do 1. januara 2020. godine, nosioci prava koji su ovlastili tu organizaciju za zastupanje njihovih online prava na muzičkim djelima, mogu iz te organizacije da povuku online prava na muzičkim djelima za potrebe izdavanja ovlašćenja za područja više država u pogledu područja svih država.

U slučaju iz stava 1 ovog člana nosioci prava nijesu dužni da istovremeno povuku online prava na muzičkim djelima za potrebe izdavanja ovlašćenja za područje jedne države, kako bi ovlašćenja za korišćenje svojih online prava na muzičkim djelima za područja više država izdavali lično ili preko bilo koje druge strane koju ovlaste ili preko bilo koje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja obavlja djelatnost u skladu sa odredbama čl. 180a do 180k ovog zakona.

Odstupanja u slučaju online muzičkih prava za radijske i televizijske programe **Član 180k**

Odredbe čl. 180a do 180j ovog zakona ne primjenjuju se na organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koje izdaju, na osnovu dobrovoljnog objedinjavanja potrebnih prava i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije, ovlašćenje za korišćenje online prava na muzičkim djelima za više državnih područja radio-difuznoj organizaciji koja to ovlašćenje traži radi saopštavanja ili stavljanja na raspolaganje javnosti svojih radijskih ili televizijskih programa istovremeno sa njihovim početnim emitovanjem ili nakon početnog emitovanja, kao i drugog online materijala, koji je proizvela ta radio-difuzna organizacija ili za koju je taj materijal proizveden, uključujući najave online materijala, a dodat je u odnosu na početno emitovanje njenog radijskog ili televizijskog programa.

Shodna primjena

Član 180i

Nezavisna organizacija za upravljanje je organizacija koja je u skladu sa zakonom ili prenosom prava, odobrenjem ili ugovorom ovlašćena da upravlja autorskim ili srodnim pravima u ime više od jednog nosioca prava, radi zajedničke koristi tih nosioca prava, kao isključivom ili glavnom svrhom i koja:

1) nije u vlasništvu ni pod nadzorom, direktno ili indirektno, u cjelini ili djelimično, nosilaca prava, i

2) je organizovana na profitnoj osnovi.

Na organizaciju iz stava 1 ovog člana, koja je osnovana u Crnoj Gori primjenjuju se odredbe člana 164, člana 165 st. 1 i 3, člana 166a, člana 166b tač. 1, 2, 3, 5, 6 i 7 i čl. 170a i 177 ovog zakona.

Na organizaciju iz stava 1 ovog člana, koja je osnovana u Evropskoj uniji primjenjuju se odredbe člana 164, člana 165 st. 1 i 3, člana 166a, člana 166b tač. 1, 2, 3, 5, 6 i 7 i čl. 170a i 177 ovog zakona.

(Napomena Redakcije: odredbe označene podebljanim slovima će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Glava VII

EVIDENCIJA I OZNAKE PREDMETA ZAŠTITE

Evidencija predmeta zaštite

Član 181

Radi obezbjeđenja dokaza nosioci autorskog i srodnog prava mogu da deponuju kopije svojih predmeta zaštite kod Ministarstva.

Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju o deponovanim kopijama iz stava 1 ovog člana po vrstama autorskih djela i predmetima srodnih prava.

Prava na deponovanim predmetima zaštite pripadaju licima koja su u evidenciji označena kao njihovi nosioci, dok se ne dokaže suprotno.

Savjesno lice koje je povrijedilo tuđe autorsko ili srodno pravo, uzdajući se u tačnost podataka iz evidencije, ne odgovara za naknadu štete.

Nosilac autorskog ili srodnog prava dužan je da prilikom deponovanja i unošenja u evidenciju kopija predmeta zaštite da istinite i potpune podatke o deponovanim predmetima i njegovim pravima.

Sadržaj evidencije iz stava 2 ovog člana i uslovi koje treba da ispunjavaju kopije djela i predmeta srodnih prava koji se deponuju uređuju se propisom Ministarstva.

Za unošenje u evidenciju i deponovanje kopija autorskih djela i predmeta srodnih prava plaća se propisana taksa.

Unošenje u evidenciju i deponovanje kopija autorskog djela i predmeta srodnih prava ne utiče na nastanak i zaštitu prava koja su utvrđena zakonom.

Oznake o zadržanim pravima

Član 182

Nosilac autorskog prava može označiti svoje djelo ili njegovu ambalažu oznakom ©, koju prati njegovo ime ili naziv i godina prvog objavljivanja.

Nosilac srodnih prava proizvođača fonograma može označiti svoj fonogram ili njegovu ambalažu oznakom , koju prati njegovo ime ili naziv i godina prvog objavljivanja.

Dok se ne dokaže suprotno, smatra se da postoje prava na djelima ili fonogramima koja nose oznake iz st. 1 i 2 ovog člana i da ta prava pripadaju označenim licima.

Označavanje iz st. 1 i 2 ovog člana ne utiče na nastanak i zaštitu prava koja su utvrđena ovim zakonom.

Glava VIII

ZAŠTITA PRAVA

ODJELJAK A

OPŠTE ODREDBE

Titulari zaštite

Član 183

Nosilac prava na autorskom djelu ili predmetu srodnih prava (predmet zaštite) čije je pravo povrijeđeno može tražiti zaštitu svojih prava i naknadu štete po opštim propisima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Zaštitu iz stava 1 ovog člana može tražiti nosilac prava i ako postoji očigledna opasnost da će se desiti povreda prava iz ovog zakona.

Solidarnost stranaka

Član 184

Ako postoji više nosilaca prava iz ovog zakona, svaki od njih može tražiti zaštitu prava u cjelini.

Ako postoji više povredilaca prava iz ovog zakona, svaki od njih odgovara za štetu u cjelini.

Zaštita podataka o upravljanju pravima

Član 185

Podatak o upravljanju pravima označava svaki podatak koji potiče od nosioca prava i koji identifikuje predmet zaštite, autora, odnosno nosioca prava ili podatak o uslovima korišćenja ili njihov broj, odnosno šifru koja predstavlja takvu informaciju, ako je naznačen na primjerku predmeta zaštite ili se pojavljuje u vezi njihovog saopštavanja javnosti.

Podsticanje, omogućavanje, olakšavanje ili prikrivanje povrede isključivih prava iz ovog zakona izjednačeno je sa povredom tih prava, ako se vrši putem sljedećih radnji:

- 1) uklanjanja ili mijenjanja bilo kojeg elektronskog podatka o pravima;
- 2) umnožavanja, distribuiranja, davanja u zakup ili saopštavanja javnosti predmeta zaštite sa kojih je elektronski podatak o pravima neovlašćeno uklonjen ili izmijenjen.

Tehnološke mjere

Član 186

Tehnološke mjere označavaju svaku tehnologiju, uređaj, sastavni dio ili računarski program (u daljem tekstu: uređaj) ili drugu uslugu, koja je konstruisana da tokom svoje normalne upotrebe onemogući ili ograniči radnje za koje nosilac prava nije dao saglasnost, a te mjere se smatraju efikasnim ako je korišćenje predmeta zaštite kontrolisano od strane nosioca prava putem nadzora dostupnosti ili zaštitnim postupkom šifriranja, kodiranja ili druge prerade predmeta zaštite ili putem mehanizma za nadzor kopiranja, kojima se postiže cilj zaštite.

Zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera koje su dizajnirane za zaštitu predmeta zaštite smatra se povredom autorskog prava, srodnih prava i posebnog prava proizvođača baza podataka ako zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera sprovodi lice koje zna ili ima razumnog osnova da zna posljedice tog djela.

Proizvodnja, uvoz, stavljanje u promet, prodaja, davanje u zakup, reklamiranje u cilju prodaje ili zakupa ili državina u komercijalne svrhe uređaja ili nuđenje usluga izjednačeni su sa povredom isključivih prava iz ovog zakona, ako:

- 1) se ti uređaji i usluge promovišu, reklamiraju ili prodaju u svrhu zaobilaženja efikasnih tehnoloških mjera;
- 2) ti uređaji i usluge imaju samo komercijalno ograničenu svrhu ili upotrebu osim da zaobilaze efektivne tehnološke mjere;
- 3) su ti uređaji i usluge prevashodno konstruisani, proizvedeni, prilagođeni ili izvođeni da omoguće ili olakšaju zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera.

Obaveza označavanja

Član 187

U slučaju upotrebe tehnoloških mjera po ovom zakonu nosilac prava ili uvoznik obavezan je da na svaki primjerak predmeta zaštite, koji je proizveden ili uvezen u komercijalne svrhe, stavi jasnu oznaku koja sadrži informacije o:

- 1) upotrijebljenoj tehnološkoj mjeri i njenim učincima;
- 2) svojoj firmi i kontaktnoj adresi, zbog osiguranja efektivnog sprovođenja člana 188 ovog zakona.

Ostvarivanje ograničenja prava

Član 188

Radnje iz člana 185 ovog zakona ne smatraju se povredom ako se vrše u okviru ograničenja iz čl. 49 i 54 ovog zakona.

Nosilac prava koji upotrebljava tehnološke mjere po ovom zakonu dužan je, na zahtjev i bez odugovlačenja, da nudi primjerena sredstva za ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava za:

- 1) lica sa invaliditetom;
- 1a) korisnike iz člana 48a stav 1 tačka 2 ovog zakona i ovlašćena lica iz člana 48b stav 4 ovog zakona;
- 2) školsku nastavu;
- 3) privatno ili drugo interno umnožavanje;
- 4) efemerni snimci radiodifuzne organizacije.

Ako nosilac prava ne omogući sredstva iz stava 2 ovog člana, korisnici mogu pokrenuti kolektivni spor.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne važe za tehnološke mjere:

- 1) koje nosioci prava dobrovoljno primjenjuju, uključujući one tehnološke mjere koje se primjenjuju za sprovođenje sporazuma o ostvarivanju ograničenja između nosioca prava i korisnika ili za sprovođenje odluka u kolektivnom sporu;

2) za predmete zaštite koji su stavljeni na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 31 ovog zakona prema dogovorenim ugovornim uslovima.

Odredba stava 4 tačka 2 ovog člana ne primjenjuje se na:

- 1) ograničenja iz člana 48b stav 1 ovog zakona;
- 2) istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa koje postupaju u skladu sa članom 50a ovog zakona;
- 3) subjekte koji postupaju u skladu sa članom 50b ovog zakona;
- 4) obrazovne ustanove koje postupaju u skladu sa članom 51 ovog zakona;
- 5) ustanove kulturnog nasljeđa koje postupaju u skladu sa članom 52a ovog zakona.

ODJELJAK B

SUDSKA ZAŠTITA

Obezbjedenje dokaza

Član 189

Na zahtjev nosioca prava sud će pristupiti obezbjedenju dokaza ako nosilac prava učini vjerovatnim da je:

- 1) nosilac prava po ovom zakonu;
- 2) njegovo isključivo pravo povrijeđeno ili postoji prijetnja da će biti povrijeđeno.

Sud može pristupiti obezbjedenju dokaza iz stava 1 ovog člana bez prethodnog obavještenja ili saslušanja druge stranke, ako bi odlaganje prouzrukovalo neotklonjivu štetu nosiocu prava ili ako postoji opravdana opasnost da će dokazi biti uništeni.

U slučaju iz stava 2 ovog člana stranke moraju biti informisane najkasnije poslije obezbjedenja dokaza.

Sud može preduzeti svaku mjeru kojom postiže obezbjedenje dokaza, a naročito:

- 1) detaljni popis ili uzimanje uzoraka ili zaplijenu predmeta i sredstava kojima se vrši povreda;
- 2) zaplijenu dokumenata u vezi sa povredom;
- 3) pregled prostorija, knjiga, baza podataka, računarske memorije i drugo;
- 4) postavljanje i saslušanje vještaka;
- 5) saslušanje svjedoka.

Na postupak obezbjedenja dokaza primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Sud obezbjeđuje očuvanje povjerljivih informacija stranaka i sprječavanje zloupotrebe sudskog postupka u namjeri dobijanja povjerljivih informacija od suprotne strane.

Pravo na informacije

Član 190

U postupku zbog povrede prava po ovom zakonu sud može odrediti, na osnovu opravdanog i srazmjernog zahtjeva stranke, da pretpostavljeni povredilac dostavi informaciju o izvoru i distribucijskim mrežama robe ili usluga koja vrijeđa pravo po ovom zakonu.

Sud može odrediti da informaciju iz stava 1 ovog člana dostavi i lice za koje utvrdi da u komercijalne svrhe:

- 1) posjeduje robu koja je predmet povrede;
- 2) koristi usluge koje su predmet povrede;
- 3) pruža usluge koje se koriste u aktivnostima za vršenje povrede;
- 4) bilo naznačeno od lica iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava da je umiješano u proizvodnju, izradu ili distribuciju robe ili nuđenju usluga.

Smatra se da je radnja izvršena u komercijalne svrhe ako se vrši za neposrednu ili posrednu imovinsku korist.

Informacija iz stava 1 ovog člana može obuhvatiti:

- 1) imena i adrese proizvođača, zanatlija, distributera, dobavljača ili drugih prethodnih nosilaca robe ili usluga, kao i namjeravanih prodavaca na veliko i malo;
- 2) informaciju o proizvedenim, izrađenim, nabavljenim, primljenim i naručenim količinama, kao i o postignutoj cijeni robe ili usluga.

U slučaju povrede učinjene u komercijalne svrhe, sud može odrediti, na osnovu opravdanog i srazmjernog zahtjeva stranke, dostavljanje bankovnih, finansijskih ili poslovnih dokumenata koji se nalaze ili su pod kontrolom suprotne stranke, uz obavezu čuvanja povjerljivih informacija.

Lica iz st. 1, 2 i 5 ovog člana mogu odbiti pružanje informacije shodno drugim propisima.

Privremene mjere

Član 191

Na zahtjev nosioca prava sud će odrediti privremene mjere za obezbjeđenje nenovčanih potraživanja po ovom zakonu, ako nosilac prava učini vjerovatnim da je:

- 1) nosilac prava po ovom zakonu;
- 2) da je njegovo isključivo pravo povrijeđeno ili postoji prijetnja da će biti povrijeđeno.

Sud može odrediti privremene mjere iz stava 1 ovog člana bez prethodnog obavještenja ili saslušanja druge stranke, ako bi odlaganje prouzrukovalo neotklonjivu štetu nosiocu prava i u takvom slučaju stranke moraju biti informisane najkasnije poslije sprovođenja mjera.

Sud može odrediti privremenu mjeru kojom se postiže namjera obezbjeđenja, a naročito:

- 1) da spriječi radnje kojima bi se mogla izvršiti povreda;
- 2) da zabrani nastavljanje započetih radnji kojima se vrši ili bi se mogla izvršiti povreda;
- 3) da zaplijeni, isključi iz komercijalnih tokova i uskladišti predmete povrede i sredstva povreda, koja se uglavnom upotrebljavaju za činjenje povreda.

Na postupak za sprovođenje privremenih mjera primjenjuju se odredbe zakona kojim je regulisan izvršni postupak, ako ovim zakonom drukčije nije određeno.

Sud može da odredi privremene mjere iz st. 1 do 4 ovog člana i protiv posrednika čije usluge koristi treća strana da izvrši povredu autorskog ili srodnog prava.

Tužbeni zahtjevi

Član 192

U slučaju povrede isključivih prava po ovom zakonu, nosilac prava može tužbom zahtijevati da se o trošku povredilaca:

- 1) utvrdi povreda prava;
- 2) zabrani vršenje povreda i vršenje buduće povrede;
- 3) povuku predmeti povrede iz komercijalnih tokova, uzimajući u obzir interese savjesnih trećih lica;
- 4) ispravi stanje prouzrokovano povredom;
- 5) potpuno uklone predmeti povrede iz komercijalnih tokova;
- 6) unište predmeti povrede;
- 7) unište sredstva povrede, koja se uglavnom upotrebljavaju za činjenje povreda;
- 8) predmeti povrede predaju nosiocu prava uz povraćaj troškova njihove proizvodnje povrediocu;
- 9) objavi presuda o povredi prava.

Sud može odrediti da povredilac, umjesto zahtjeva iz stava 1 tač. 3 do 8 ovog člana, plati nosiocu prava naknadu štete, ako je povredilac postupao nenamjerno i pažljivo, ako bi mu izvršenje tih mjera uzrokovalo nesrazmjernu štetu i ako se novčana naknada oštećenoj strani može smatrati primjerenom.

Kod odlučivanja o zahtjevima iz stava 1 tač. 3 do 8 i stava 2 ovog člana sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito srazmjernost između ozbiljnosti povrede i traženog zahtjeva, interes nosioca prava za efikasnu zaštitu prava, satisfakciju nosioca prava da primi novčanu odštetu umjesto nenovčanih mjera itd.

Odredbe stava 1 tač. 4 i 6 ovog člana ne odnose se na izgrađene arhitektonske objekte, osim ako je uništenje objekta nužno prema okolnostima slučaja.

Sudski nalozi protiv posrednika

Član 192a

U slučaju povrede njegovog autorskog prava ili srodnog prava, nosilac prava može da podnese tužbu zahtijevajući sudsku zabranu protiv posrednika čiju je uslugu koristila treća strana da izvrši povredu njegovog prava.

U slučaju iz stava 1 ovog člana sud može odrediti privremenu mjeru u skladu sa članom 191 ovog zakona.

Naknada imovinske štete

Član 193

Na povrede prava po ovom zakonu važe opšta pravila o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Povredilac je dužan da plati nosiocu prava odštetu u iznosu koji se određuje po opštim pravilima za naknadu imovinske štete ili u iznosu koji je izjednačen sa ugovorenom ili uobičajenom naknadom za zakonito korišćenje takve vrste (licencna analogija).

Ako je povreda imovinskog prava učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, tužilac može, umjesto naknade imovinske štete, zahtijevati naknadu do trostrukog iznosa uobičajene naknade koju bi primio za konkretni oblik korišćenja predmeta zaštite da je to korišćenje bilo zakonito, bez obzira da li je pretrpeo štetu ili ne.

Kod odlučivanja o zahtjevu iz stava 3 ovog člana i određivanju njegove visine sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito stepen krivice povredioca, iznos ugovorene ili uobičajene naknade i postizanje generalne prevencije sa dosuđivanjem iznosa iz stava 3 ovog člana.

Ako stvarna šteta prevazilazi iznos maksimalne naknade iz stava 3 ovog člana, nosilac prava može zahtijevati razliku do potpune odštete.

Naknada neimovinske štete

Član 194

Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i kad nje nema, sud može dosuditi autoru ili izvođaču pravičnu novčanu naknadu za pretrpljene duševne bolove zbog povrede njegovih moralnih prava, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i njihovo trajanje to opravdavaju.

Hitnost postupka

Član 195

Postupak po tužbi zbog povrede autorskog i srodnih prava je hitan.

Glava IX

ODNOSI SA STRANIM ELEMENTIMA

Opšta odredba

Član 196

Pravo na zaštitu prema odredbama ovog zakona imaju autori i nosioci srodnih prava koji su državljani Crne Gore ili imaju prebivalište ili sjedište u Crnoj Gori.

Druga strana fizička ili pravna lica imaju pravo na jednaku zaštitu kao lica iz stava 1 ovog člana u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom ili ako postoji faktička uzajamnost.

Ovaj zakon se primjenjuje na strana fizička i pravna lica i kada nijesu ispunjeni uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana, u pogledu:

- 1) moralnih prava - u svakom slučaju;
- 2) prava slijeđenja i prava na naknadu za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe ako postoji faktička uzajamnost.

Upoređivanje roka zaštite

Član 197

Rokovi zaštite prava utvrđeni ovim zakonom primjenjuju se i na strana fizička i pravna lica, nosioce srodnih prava koji imaju pravo na zaštitu po ovom zakonu, s tim što rokovi ističu na dan prestanka zaštite u državi čije državljanstvo, odnosno sjedište imaju nosioci prava i ne mogu biti duži od rokova utvrđenih ovim zakonom.

Saopštavanje javnosti putem satelita

Član 198

Ovaj zakon se primjenjuje na autore i nosioce srodnih prava čije je autorsko djelo ili predmet srodnih prava saopšteno javnosti preko satelita, kada se pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije šalju signali sa programom namijenjenim za javni prijem, u neprekinutom komunikacionom lancu prema satelitu i nazad na zemlju.

Ovaj zakon primjenjuje se i kada nijesu ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, ako:

- 1) se na teritoriji Crne Gore nalazi relejna stanica iz koje se šalju signali sa programom;
- 2) radiodifuzna organizacija koja je naručila saopštavanje javnosti putem satelita ima sjedište u Crnoj Gori.

Glava X

NADZOR

Nadzor Član 199

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše:

- 1) tržišna i turistička inspekcija;
- 2) organ uprave nadležan za poslove poreza, preko poreske inspekcije;
- 3) Agencija.

Tržišni inspektor vrši inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i prometom robe zaštićene autorskim ili srodnim pravom odnosno robe kojom se povrjeđuju autorska i srodna prava.

Turistički inspektor vrši inspekcijski nadzor nad pružanjem usluga u slučaju korišćenja autorskih i srodnih prava u oblasti turizma i ugostiteljstva bez regulisanja obaveze plaćanja naknade za korišćenje tih prava u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, kao i nad održavanjem muzičkih događaja bez ovlašćenja izdatog u skladu sa članom 165 ovog zakona.

Ako turistički inspektor utvrdi da korisnik iz člana 165a stav 2 ovog zakona koristi ili namjerava da koristi predmet zaštite bez izdatog ovlašćenja, na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava zabraniće održavanje tog muzičkog događaja.

Poreski inspektor vrši inspekcijski nadzor nad zakonitošću korišćenja računarskih programa koje u obavljanju poslovnih aktivnosti koriste privredna društva i drugi oblici obavljanja privredne djelatnosti.

Agencija vrši inspekcijski nadzor nad:

1) pružaocima audiovizuelnih medijskih usluga i kontroliše da li se u okviru programskog sadržaja neovlašćenim emitovanjem, reemitovanjem i kablovskom retransmisijom autorskih djela ili predmeta srodnih prava povrjeđuje autorsko ili srodno pravo;

2) operatorima elektronskih komunikacionih mreža i kontroliše da li neovlašćeno reemituju programski sadržaj pružaoca medijske usluge.

Robom kojom se povrjeđuju autorska i srodna prava u smislu čl. 199 do 199e ovog zakona smatra se primjerak zaštićenog autorskog djela ili predmeta srodnog prava koji je umnožen bez saglasnosti autora ili nosioca srodnog prava u slučajevima kada je ta saglasnost neophodna u skladu sa ovim zakonom, odnosno roba koja sadrži zaštićeno autorsko djelo ili predmet srodnog prava, koja je

izrađena bez saglasnosti nosioca prava (piratizovano autorsko djelo), kao i kalup ili matrica koji se koriste za njihovo umnožavanje odnosno izradu.

Postupak inspekcijskog nadzora

Član 199a

Nadležni inspektor, po službenoj dužnosti ili na inicijativu lica iz stava 3 ovog člana, preduzima radnje i donosi akte u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Na pitanja inspekcijskog nadzora koja ovim zakonom nijesu posebno uređena primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Autor ili nosilac srodnog prava, lice koje ima pravni interes, kao i lice koje ima njihovo ovlašćenje na osnovu opštih pravila o zastupanju može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora (u daljem tekstu: inicijativa).

Inicijativa može biti:

1) pojedinačna, kada se odnosi na određenu vrstu i količinu robe ili određenu uslugu ili radnju, ili

2) opšta, kada se odnosi na sve količine određene vrste robe, usluge ili radnje za određeni vremenski period.

Inicijativa obavezno sadrži podatke na osnovu kojih se može identifikovati roba, usluga odnosno radnja kojom se vrši povreda autorskog ili srodnog prava, kao i dokaz da je podnosilac inicijative lice iz stava 3 ovog člana, a ako se radi o opštoj inicijativi i vremenski period na koji se inicijativa odnosi.

Podnosilac inicijative može da dostavi i:

1) detalje na osnovu kojih se može identifikovati pošiljka ili pakovanje;

2) podatke o mjestu na kome se roba nalazi, odnosno predviđenom odredištu ili mjestu na kojem se usluga pruža;

3) naziv proizvođača, uvoznika, vlasnika ili držaoca robe, odnosno pružaoca usluge ili lica koje preduzima radnje kojima se povrjeđuje autorsko ili srodno pravo;

4) podatke o predviđenom datumu dopremanja ili otpremanja robe;

5) podatke o prevoznom sredstvu korišćenom za transport;

6) uzorak robe, fotografije i sl.

Nadležni inspektor je dužan da postupi po inicijativi i o izvršenom nadzoru i eventualno preduzetim mjerama obavijesti podnosioca inicijative u pisanoj formi, u roku od osam dana od dana podnošenja inicijative.

Ako se inicijativom predlaže hitno preduzimanje mjera i ako inicijativa sadrži dovoljno podataka o isporukama robe za koju se osnovano sumnja da se robom povrjeđuje autorsko ili srodno pravo, nadležni inspektor je dužan da, u roku od tri dana od dana podnošenja inicijative, obavijesti podnosioca inicijative o izvršenom nadzoru i eventualno preduzetim mjerama.

Preduzimanje mjera i obavještanje

Član 199b

Kada u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da postoji osnovana sumnja da je došlo do povrede autorskog ili srodnog prava, nadležni inspektor je ovlašćen da:

1) privremeno zabrani proizvodnju robe kojom se povrjeđuje autorsko ili srodno pravo odnosno privremeno zabrani obavljanje djelatnosti;

2) privremeno oduzme robu kojom se povrjeđuje autorsko ili srodno pravo;

3) privremeno zabrani vršenje usluge ili preduzimanje radnji kojima se povrjeđuje autorsko ili srodno pravo.

U slučaju preduzimanja mjera iz stava 1 ovog člana, nadležni inspektor je dužan da odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana preduzimanja mjera, u pisanoj formi obavijesti podnosioca inicijative o obavezi pokretanja postupka za zaštitu prava pred nadležnim sudom.

Podnosilac inicijative je dužan da, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja iz stava 2 ovog člana, nadležnom inspektoru dostavi dokaz o pokrenutom postupku pred nadležnim sudom ili određenoj privremenoj mjeri od strane nadležnog suda.

Kada utvrdi da postoji osnovana sumnja da je došlo do povrede autorskog ili srodnog prava Agencija je ovlašćena da:

1) pružaocu audiovizuelne medijske usluge privremeno zabrani neovlašćeno emitovanje, reemitovanje i kablovsku retransmisiju određenog programskog sadržaja;

2) operatoru elektronske komunikacione mreže privremeno zabrani neovlašćeno reemitovanje programskog sadržaja određenog pružaoca medijske usluge.

U obavještenju iz stava 2 ovog člana navode se podaci o nazivu ili imenu i sjedištu ili adresi lica kojem je izrečena mjera iz stava 1 ovog člana i vrsti izrečene mjere, kao i o obavezi pokretanja postupka za zaštitu prava pred nadležnim sudom, a po mogućnosti i o imenu i adresi vlasnika, uvoznika i proizvođača predmetne robe, kao i podatke o količini i vrsti robe odnosno usluge i drugo.

Obezbjeđenje, troškovi postupka i naknada štete

Član 199c

Ako ocijeni da je s obzirom na okolnosti slučaja to opravdano, nadležni inspektor može, u postupku pokrenutom po inicijativi, određivanje mjera iz člana 199b stav 1 ovog zakona usloviti davanjem odgovarajućeg obezbjeđenja podnosioca inicijative u svrhu naknade troškova čuvanja privremeno oduzete robe ili štete koja nastane zbog propusta podnosioca inicijative ili neosnovanog oduzimanja.

Troškovi postupka pokrenutog po inicijativi, a koji se povoljno okončao po subjekat nadzora padaju na teret podnosioca inicijative, u suprotnom padaju na teret subjekta nadzora.

Nadležni inspektor nije odgovoran za naknadu štete koja nastane zbog neosnovanog privremenog oduzimanja robe.

Ukoliko se u postupku po inicijativi utvrdi da je roba oduzeta neosnovano, podnosilac inicijative dužan je da vlasniku, odnosno licu od kojeg je roba oduzeta nadoknadi štetu nastalu zbog privremenog oduzimanja.

Vraćanje i uništenje robe

Član 199d

Ako podnosilac inicijative, u roku iz člana 199b stav 3 ovog zakona, ne dostavi nadležnom inspektoru dokaz o pokrenutom postupku pred nadležnim sudom ili određenoj privremenoj mjeri od strane nadležnog suda, privremeno oduzeta roba se vraća licu od koga je oduzeta.

U slučaju kada je pokrenut postupak pred nadležnim sudom, a sud nije odredio privremenu mjeru o zabrani proizvodnje i prometa robe, privremeno oduzeta roba se vraća licu od koga je oduzeta.

Na zahtjev podnosioca inicijative, nadležni inspektor je dužan da omogućí uzimanje uzoraka robe u količini koja je potrebna kao dokaz u postupku pred nadležnim sudom.

Nadležni inspektor privremeno oduzetu robu može uništiti, po nalogu suda ili po službenoj dužnosti.

Privremeno oduzetu robu nadležni inspektor može uništiti po službenoj dužnosti u slučaju kada su ispunjena oba od navedenih uslova:

1) ako podnosilac inicijative u roku iz člana 199b stav 3 ovog zakona, nije dostavio nadležnom inspektoru dokaz o pokrenutom postupku pred nadležnim sudom ili određenoj privremenoj mjeri od strane nadležnog suda;

2) vlasnik, odnosno lice od koga je roba privremeno oduzeta, nije dostupan nadležnom inspektoru u roku od 30 dana od dana isteka roka iz člana 199b stav 3 ovog zakona.

Obavještenje o prestanku prava

Član 199e

Podnosilac inicijative je dužan da obavijesti nadležni organ o prestanku trajanja zaštite autorskog odnosno srodnog prava odnosno prestanku pravnog interesa, ukoliko to pravo odnosno pravni interes prestanu u toku postupka po inicijativi.

Glava XI

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 200

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, ako:

1) ne upravlja pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima iz člana 154 stav 1 ovog zakona, ako to upravljanje spada u njenu djelatnost, osim ako postoje opravdani razlozi za odbijanje tog upravljanja (član 154 stav 3);

2) nosioce prava čija prava ostvaruje ne informiše o uslovima pod kojima nosilac prava može da prenese ovlašćenje za nekomercijalno korišćenje svojih prava, vrsta prava, vrsta djela ili drugih sadržaja čije upravljanje je povjereno toj organizaciji (član 154 stav 5);

3) informaciju o pravima koje nosioci prava imaju u skladu sa članom 154 st. 1 do 7 i članom 154a ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici (član 154 stav 8);

4) u pisanoj formi ne obavijesti nosioce prava o pravima iz člana 154 st. 1 do 7 i člana 154a ovog zakona, kao i o uslovima za ostvarivanje prava iz člana 154 stav 5 ovog zakona, prije davanja ovlašćenja za upravljanje tim pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima (član 154 stav 9);

5) ograničava korišćenje prava iz člana 154a st. 1, 2 i 3 ovog zakona, isticanjem uslova da za ostvarivanje tih prava zahtijeva da se upravljanje pravima, vrstama prava, vrstama djela ili drugim sadržajima koji su predmet otkazivanja ili povlačenja povjeri drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava (član 154a stav 4);

6) kao člana ne prihvati nosioca prava i lice koje zastupa nosioca prava, uključujući i druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i udruženja nosioca prava, ako ispunjavaju uslove za članstvo koji se zasnivaju na objektivnim, transparentnim i nediskriminatorskim kriterijumima (član 154b stav 1);

7) uslove za članstvo iz člana 154b stav 1 ovog zakona ne utvrdi statutom ili drugim opštim aktom kojim se utvrđuju uslovi za članstvo i ne učini ih javno dostupnim na svojoj internet stranici (član 154b stav 2);

8) odbije da prihvati zahtjev za članstvo, a nosiocu prava ne pruži obrazložene razloge za odbijanje (član 154b stav 3);

9) ne omogući članovima da sa njom komuniciraju posredstvom elektronskih sredstava komunikacije, uključujući i komunikaciju radi ostvarivanja članskih prava (član 154b stav 4);

10) ne vodi ažurnu evidenciju o svojim članovima (član 154b stav 5);

11) sva prava koja pripadaju njenim članovima shodno ne primijeni i na nosioce prava koji nijesu njeni članovi, a koje zastupa na osnovu zakona, ustupanja prava ili ugovora, osim prava koja se odnose na upravljanje i odlučivanje u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava (član 154c);

12) opšta skupština članova detaljnije ne odredi uslove za korišćenja prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze od ulaganja prihoda od prava (član 158 stav 6);

13) u poslovnim knjigama ne vodi odvojeno prihode od prava i prihode koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava (član 161 stav 3 tačka 1);

14) u poslovnim knjigama ne vodi odvojeno sopstvenu imovinu i prihode iz te imovine, naknada za upravljanje ili drugih aktivnosti (član 161 stav 3 tačka 2);

15) prihode od prava i prihode koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava koristi u svrhe različite od raspodjele nosiocima prava, osim ako je korišćenje prihoda od prava ili prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, odnosno odbijanje ili kompenzacija naknada za upravljanje dozvoljena opštim aktom iz člana 158 stav 3 tač. 3 do 11 ovog zakona (član 161 stav 4);

16) nosioca prava ne obavijesti o naknadama za upravljanje i odbicima od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze iz ulaganja prihoda od prava, prije dobijanja njegovog pristanka za upravljanje pravima (član 162 stav 1);

17) iznose koji pripadaju nosiocima prava ne raspodjeljuje i ne isplaćuje redovno i tačno, u skladu s opštim aktom iz člana 158 stav 3 tačka 3 ovog zakona (član 162a stav 1);

18) ne preduzme sve neophodne mjere radi utvrđivanja i pronalaženja nosilaca prava (član 162b stav 1);

19) najkasnije tri mjeseca od isteka roka iz člana 162a stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici ne učini dostupnim informacije o djelima i drugim sadržajima za koje jedan ili više nosilaca prava nijesu utvrđeni ili pronađeni nosiocima prava koje zastupa ili licima koja zastupaju nosioce prava, kada su ti subjekti članovi organizacije za kolektivno ostvarivanje prava (član 162b stav 2 tačka 1);

20) najkasnije tri mjeseca od isteka roka iz člana 162a stav 3 ovog zakona, na svojoj internet stranici ne učini dostupnim informacije o djelima i drugim sadržajima za koje jedan ili više nosilaca prava nijesu utvrđeni ili pronađeni svim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava sa kojima ima zaključene sporazume o zastupanju (član 162b stav 2 tačka 2);

21) pored preduzimanja mjera iz člana 162b st. 1 i 2 ovog zakona ne provjeri i evidenciju iz člana 154b stav 5 ovog zakona i druge dostupne evidencije (član 162b stav 4);

22) javno ne objavi informaciju o tome da mjere iz člana 162b st. 1 do 4 ovog zakona ne daju rezultate, najkasnije godinu dana nakon isteka perioda od tri mjeseca iz člana 162b stav 2 ovog zakona (član 162b stav 5);

23) najmanje jednom godišnje, svakom nosiocu prava kojem je dužna da isplati iznos nastao po osnovu prihoda od prava ili je izvršila plaćanje u periodu na koje se informacije odnose, ne učini dostupnim informacije iz člana 164 stav 1 ovog zakona;

24) opredijeli prihode od prava i kao članove ima lica koja su odgovorna za raspodjelu prihoda od prava nosiocima prava, a informacije iz člana 164 stav 1 ovog zakona ne dostavi tim licima pod uslovom da oni nemaju te informacije (član 164 stav 2);

25) pravi razliku ili nejednako postupa prema nosiocima prava čijim pravima upravlja u skladu sa sporazumom o zastupanju u odnosu na ostale nosioce prava, naročito u pogledu tarifa, naknada za upravljanje, kao i uslova za naplatu prihoda od prava i raspodjelu iznosa koji pripadaju nosiocima prava (član 164a stav 2);

26) drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koju zastupa na osnovu sporazuma o zastupanju obračunava odbitke od prihoda od prava i drugih prihoda koji proizilaze od ulaganja prihoda od prava bez njene izričite saglasnosti, osim naknade za upravljanje (član 164a stav 3);

27) redovno, pažljivo i tačno ne raspodjeljuje i ne isplaćuje iznose sredstava koji pripadaju drugim organizacijama iz člana 164a stav 3 ovog zakona (član 164a stav 4);

28) ne izvrši raspodjelu organizacijama iz člana 164a stav 3 ovog zakona i ne isplati im pripadajuće iznose novčanih sredstava bez odlaganja, a najkasnije devet mjeseci od kraja finansijske godine u kojoj je prihod od prava naplaćen, osim ako opravdani razlozi, naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanjem prava, nosilaca prava ili povezivanjem informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava, sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da isplatu izvrši u propisanom roku (član 164a stav 5);

29) nosiocima prava ne raspodijeli i ne isplati pripadajuće iznose bez odlaganja, a najkasnije šest mjeseci od prijema tih iznosa, osim ako opravdani razlozi, naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanjem prava, nosilaca prava ili povezivanjem informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava, sprječavaju organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da ispoštuje taj rok (član 164a stav 6);

30) korisnicima u postupku vođenja pregovora ne pruži sve informacije potrebne za izdavanje ovlašćenja (član 165 stav 4);

31) ne postupi u skladu sa članom 165a stav 1 ovog zakona;

32) ne postupi u skladu sa članom 165a stav 2 ovog zakona;

33) ne omogući korisnicima, gdje je to primjenjivo, da sa njom komuniciraju elektronskim putem u svrhu izvještavanja o korišćenju ovlašćenja (član 165a stav 4);

34) korisniku ne izda račun koji sadrži podatke iz člana 165b ovog zakona;

35) najmanje jednom godišnje, elektronskim putem organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, za period na koji se informacije odnose, a koji odrede te organizacije, ne učini dostupnim informacije iz člana 166 ovog zakona;

36) na osnovu obrazloženog zahtjeva, elektronskim putem i bez odlaganja organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu

sporazuma o zastupanju, nosiocu prava i korisniku ne učini dostupnim informacije iz člana 166a ovog zakona;

37) na svojoj internet stranici ne objavi i u roku od sedam dana od nastanka promjene ne ažurira informacije iz člana 166b ovog zakona;

38) ne sačini i na svojoj internet stranici ne objavi godišnji izvještaj o transparentnosti za svaku finansijsku godinu, najkasnije osam mjeseci od kraja te finansijske godine (član 166c stav 1);

39) zajednički sporazum iz člana 172 st. 1 do 4 i člana 173 ovog zakona ne objavi u „Službenom listu Crne Gore“, nakon dobijanja odobrenja zajedničkog sporazuma od strane Ministarstva (član 172 stav 5);

40) ne pripremi i sa pozivom iz člana 173 stav 1 ovog zakona na svojoj internet stranici ne objavi nacrt zajedničkog sporazuma, sa obrazloženjem i ne dostavi ga subjektima iz člana 173 stav 1 ovog zakona (član 173 stav 2);

41) zaključeni zajednički sporazum ne podnese Ministarstvu na odobrenje u roku od pet dana od dana zaključenja (član 173 stav 4);

42) statutom ne predvidi mogućnost podnošenja prigovora i efikasne i blagovremene postupke za odlučivanje po prigovorima svojim članovima i organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju, i ne organizuje prijem i odlučivanje po prigovorima u primjerenim rokovima, naročito u odnosu na ovlašćenja za upravljanje pravima, prestanak ili povlačenje prava, uslove za članstvo, naplatu iznosa koji pripadaju nosiocima prava, odbicima i raspodjelama (član 175 stav 1);

43) u roku od osam dana od dana prijema prigovora u pisanoj formi ne odgovori na prigovore članova ili organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u čije ime upravlja pravima na osnovu sporazuma o zastupanju (član 175 stav 2);

44) odbije prigovor iz člana 175 stav 2 ovog člana, a ne obrazloži razloge za odbijanje prigovora (član 175 stav 3);

45) Ministarstvu ne dostavi, u roku od tri dana od dana donošenja i utvrđivanja, odnosno zaključivanja i prijema akte, tarife, uslove, sporazume, odluke i izvještaje navedene u članu 179 stav 1 ovog zakona;

46) ne obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni lica ovlašćenih za zastupanje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u roku od tri dana od dana promjene lica (član 179 stav 2);

47) na zahtjev Ministarstva, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva, ne dostavi tražene informacije i podatke iz okvira svoje djelatnosti (član 179 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Prekršaj člana nadzornog odbora

Član 201

Novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj svaki član nadzornog odbora ako opštoj skupštini članova jednom godišnje ne dostavi izjavu o sukobu interesa koja sadrži informacije iz člana 159a stav 5 ovog zakona (član 159 stav 3).

Prekršaj lica koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 202

Novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj lice koje upravlja poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ako opštoj skupštini članova jednom godišnje ne dostavi izjavu koja sadrži informacije iz člana 159a stav 5 ovog zakona.

Prekršaji korisnika

Član 202a

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – korisnik, ako:

1) organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u postupku vođenja pregovora ne pruži sve informacije potrebne za izdavanje ovlašćenja (član 165 stav 4);

2) koristi predmet zaštite bez izdatog ovlašćenja (član 165 stav 8);

3) organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava u okviru dogovorenog ili prethodno određenog roka i u dogovorenom ili prethodno određenom obliku, ne dostavi informacije kojima raspolaže o korišćenju prava koja zastupa organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, a koje su potrebne za naplatu prihoda od prava i raspodjelu iznosa koji pripadaju nosiocima prava (član 168 stav 1);

4) ovlašćenom licu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ne omogući uvid u dokumentaciju i podatke od značaja za obračun naknade koja se plaća prema tarifi (član 168 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice - korisnik novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu – korisniku novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik – korisnik novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura.

Prekršaj člana organizacije za kolektivno ostvarivanje prava

Član 202b

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj član organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ako:

1) kao odgovorno lice za raspodjelu prihoda od prava nosiocima prava, informacije iz člana 164 stav 1 ovog člana, najmanje jednom godišnje, ne učini dostupnim svakom nosiocu prava kojem pripadaju prihodi od prava ili su mu izvršena plaćanja u periodu na koji se informacije odnose (član 164 stav 3);

2) zastupa nosioce prava a nosiocima prava ne raspodijeli i ne isplati pripadajuće iznose bez odlaganja, a najkasnije šest mjeseci od prijema tih iznosa, osim ako opravdani razlozi, naročito u vezi sa izvještavanjem od strane korisnika, utvrđivanjem prava, nosilaca prava ili povezivanjem informacija o djelima i drugim sadržajima sa nosiocima prava, sprječavaju člana organizacije za kolektivno ostvarivanje prava da ispoštuje taj rok (član 164a stav 6).

Prekršaji drugih lica

Član 202c

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne postupi u skladu sa članom 168 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 50 eura do 200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50 eura do 200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 600 eura.

Glava XII

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 203

Organizacija koja je osnovana i ostvarivala kolektivnu zaštitu prava u Crnoj Gori u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", br. 61/04) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da podnese prijavu za upis u registar nevladinih organizacija organu državne uprave nadležnom za poslove uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad nevladinih organizacija, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da, u roku od tri mjeseca od dana upisa u registar nevladinih organizacija, podnese zahtjev nadležnom organu za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava u skladu sa ovim zakonom.

Ako organizacija iz stava 1 ovog člana ne usaglasi svoje poslovanje, organizaciju i djelatnost na način i u rokovima utvrđenim ovim članom, nadležni organ će oduzeti dozvolu na osnovu propisa koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Prava koja se na osnovu ovog zakona mogu ostvarivati samo kolektivno, mogu se ostvarivati individualno do izdavanja dozvole nadležnog organa za njihovo kolektivno ostvarivanje.

Primjena tarifa

Član 204

Tarife koje su se primjenjivale u Crnoj Gori prije stupanja na snagu ovog zakona primjenjivaće se do zaključivanja zajedničkih sporazuma sa udruženjima korisnika, odnosno do donošenja privremenih tarifa u skladu sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 205

Postupci za izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Primjena zakona

Član 206

Na autorska djela i predmete srodnih prava koja su zaštićena prije stupanja na snagu ovog zakona, a kojima nije istekao rok zaštite utvrđen ranijim zakonom primjenjivaće se ovaj zakon.

Ovaj zakon se primjenjuje na baze podataka kao predmete srodnog prava koje su izrađene poslije 1. januara 1983. godine.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o autorskim djelima i predmetima srodnih prava koji su zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena čl. 200, 201, 202 i člana 208 stav 2 ovog zakona odlaže se do dana početka primjene Zakona o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11).

Rokovi primjene

Član 206a

Odredba člana 63 stav 3 ovog zakona primjenjuje se na muzička djela sa riječima kod kojih su najmanje prava kompozitora muzike ili autora teksta bila zaštićena na dan 1. novembar 2013. godine i na muzička djela sa riječima nastala nakon tog datuma.

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji odredba člana 63 stav 3 ovog zakona primjenjuje se na muzička djela sa riječima kod kojih su najmanje prava kompozitora muzike ili autora teksta zaštićeni u Evropskoj uniji na dan 1. novembar 2013. godine i na muzička djela sa riječima nastale nakon tog datuma.

St. 1 i 2 ovog člana ne utiču na bilo koju radnju iskorišćavanja izvršenu prije 1. novembra 2013. godine.

Primjena na snimke interpretacija i fonograma

Član 206b

Član 125 st. 1, 2 i 3, član 130 i čl. 130a do 130c ovog zakona primjenjuju se na snimke interpretacija i fonograma u pogledu kojih su prava interpretatora i proizvođača fonograma bila zaštićena na dan 30. oktobar 2011. godine, kao i na sve snimke interpretacija i fonograma koje su nastale nakon 30. oktobra 2011. godine.

Lica koja su napravila kopije muzičkih djela sa riječima prije 1. novembra 2013. godine, koja u vrijeme stvaranja nijesu bila zaštićena mogu da distribuiraju te kopije do 30. juna 2017. godine.

Usaglašavanje poslovanja

Član 206c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana koja ne uskladi svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost u roku iz stava 1 ovog člana, nadležni organ će oduzeti dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava.

Odložena primjena

Član 206d

Odredbe člana 28a, člana 31a, člana 38c, člana 42 stav 2, člana 48c stav 5, člana 51 stav 3, člana 69a stav 5, člana 69b stav 2, člana 69d, člana 69e st. 4 i 5, člana 69f stav 4, čl. 69i do 69r, člana 142 stav 2, člana 145a st. 4, 5 i 6, člana 154 st. 2 i 4, člana 165 stav 7, člana 178, člana 180l stav 3 i člana 206g ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odredbe čl. 180a do 180k ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2019. godine.

Započeti postupci

Član 206e

Postupci za dobijanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Obaveza obavještanja

Član 206f

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da o pravima iz čl. 154 i 154a ovog zakona obavijesti nosioce prava koji su je ovlastili za upravljanje, kao i svim uslovima za ostvarivanje prava iz člana 154 stav 5 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Saradnja sa nadležnim tijelima država članica Evropske unije

Član 206g

Ministarstvo je dužno da bez neopravdanog odlaganja odgovori na zahtjev za dostavljanje informacija u vezi sa primjenom odredbi čl. 147 do 180k ovog zakona, koji je primio od strane organa države članice Evropske unije nadležnog za nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, a naročito informacija o aktivnostima organizacija za kolektivno ostvarivanje prava sa sjedištem u Crnoj Gori, pod uslovom da je zahtjev propisno obrazložen.

Ako Ministarstvo smatra da organizacija za kolektivno ostvarivanje prava osnovana u državi članici Evropske unije, koja djeluje na teritoriji Crne Gore, možda nije usklađena sa odredbama nacionalnog zakona države članice Evropske unije u kojoj je ta organizacija za kolektivno ostvarivanje prava osnovana, može dostaviti sve relevantne informacije nadležnom organu države članice Evropske unije u kojoj je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava osnovana, a po potrebi može priložiti i zahtjev tom organu da preduzme odgovarajuće mjere u okviru svoje nadležnosti.

Ako je Ministarstvo primilo zahtjev iz stava 2 ovog člana od strane nadležnog organa države članice Evropske unije, dužno je da odgovori u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

Ministarstvo može uputiti zahtjev iz stava 2 ovog člana i ekspertskoj grupi osnovanoj u skladu sa propisom Evropske unije o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava.

(Napomena Redakcije: ovaj član će se primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji).

Usaglašavanje poslovanja

Član 206h

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizaciji iz stava 1 ovog člana koja ne uskladi svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost u roku iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će oduzeti dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava.

Član 206i

Registar ovlašćenih lica iz člana 48c ovog zakona uspostaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usaglašavanje poslovanja

Član 206j

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizaciji iz stava 1 ovog člana koja ne uskladi svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost u roku iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će oduzeti dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 207

Podzakonski akt iz člana 181 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu podzakonskog akta iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se Uredba o evidenciji autorskih djela i predmeta srodnih prava ("Službeni list SCG", br. 24/05), ako nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 207a

Podzakonski akt iz člana 69e stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak primjene zakona

Član 208

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", br. 61/04).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 3, član 4 stav 1 tač. 8, 9 i 10, čl. 19, 20, 25 i član 26 stav 1 tač. 1, 13, 14 i 15 Zakona o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine ("Službeni list RCG", br. 45/05).

Prestanak važenja

Član 208a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine („Službeni list RCG“, br. 45/05).

Stupanje na snagu

Član 209

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".